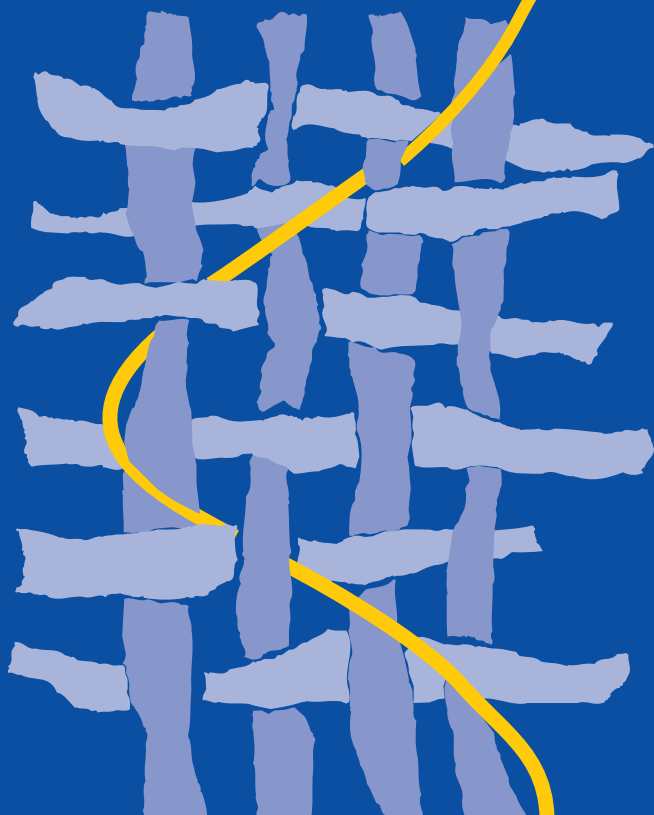

Den Europæiske Ombudsmand

ÅRSBERETNING

1996

DEN EUROPÆISKE UNION

Den Europæiske Ombudsmand
ÅRSBERETNING

1996

STRASBOURG DEN 21. APRIL 1997

JOSÉ MARÍA GIL-ROBLES GIL-DELGADO

FORMAND

FOR EUROPA-PARLAMENTET

97-113, RUE BELLIARD

B - 1047 BRUXELLES

I overensstemmelse med artikel 138 E, stk. 1, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og artikel 3, stk. 8, i Europa-Parlamentets afgørelse vedrørende ombudsmandens statut og de almindelige betingelser for udøvelsen af hans hverv forelægger jeg hermed min beretning for 1996.

JACOB SÖDERMAN

EUROPÆISKE OMBUDSMAND

1	FORORD AF DEN EUROPÆISKE OMBUDSMAND	9
2	KLAGER TIL OMBUDSMANDEN	13
2.1	RETSGRUNDLAGET FOR OMBUDSMANDENS ARBEJDE	13
2.2	HVORDAN KLAGER BEHANDLES	14
2.2.1	DEN EUROPÆISKE OMBUDSMANDS MANDAT	14
2.2.2	KLAGERS ANTAGELSE TIL REALITETSBEHANDLING	16
2.2.3	GRUNDLAG FOR UNDERSØGELSER	17
2.3	ANALYSE AF KLAGERNE	17
2.4	RÅD TIL KLAGEREN OM AT HENVENDE SIG TIL ANDRE ORGANER	18
2.5	AFGØRELSE EFTER EN UNDERSØGELSE FORETAGET AF OMBUDSMANDEN	19
3	AFGØRELSE EFTER EN UNDERSØGELSE	21
3.1	SAGER, HVOR DER IKKE ER KONSTATET FEJL	21
3.1.1	EUROPA-PARLAMENTET	21
	Opsigelse af kontrakt	21
3.1.2	EUROPA-KOMMISSIONENE	22
	Atomprøvesprængninger i Fransk Polynesien	22
	Metode til at vurdere LIEN Phare-Tacis applications	24
	Adgang til oplysninger fra Kommissionen	28
	Rettigheder for personer på reserveliste	28
	Adgang til oplysninger fra Kommissionens programmer	30
	Aktindsigt i et Kommissionsdokument	31
	Fortrolig information om nukleare materialer	32
	Trufne foranstaltninger efter ophævelsen af toldformaliteterne ved grænserne	35
	For mange elever i Europaskolen Bruxelles II	36
	Ansættelse fra en reserveliste efter en udvælgelsesprøve	38
	Statsborgerskab som betingelse for stipendiat	38
3.2	SAGER, HVOR KLAGEN BLEV TRUKKET TILBAGE	41
3.2.1	EUROPA-PARLAMENTET OG EUROPA-KOMMISSIONEN	41
	Ukorrekte oplysninger fra Parlamentet og Kommissionen	41
3.3	SAGER LØST AF INSTITUTIONEN	41
3.3.1	EUROPA-PARLAMENTET	41
	Adgang til MEP-deltagerliste	41
3.3.2	RÅDET	43
	Aktindsigt i dokumenter i Rådets besiddelse	43

3.3.3	EUROPA-KOMMISSIONEN	46
	Erstatning til en virksomhed for dens arbejde	46
	Forsinket besvarelse af anmodning om oplysninger	48
	Manglende udbetaling af støtte	48
	Tildeling af det blå flag for ren strand	49
	Sen betaling af en faktura	50
	Direktivet om ikke-livsforsikring	51
	Godtgørelse af udgifter til rejse og ophold	52
	Adgang til oplysninger om resultatet af en udvælgelsesprøve	54
	Forsinket svar fra Kommissionen	54
3.3.4	EURATOM-INSTITUTET	55
	Manglende opfyldelse af kontraktlige forpligtelser	55
3.4	SAGER AFSLUTTET MED EN KRITISK BEMÆRKNING	56
3.4.1	EUROPA-PARLAMENTET	56
	Ekstern udvælgelsesprøve: Bortkomst af ansøgerens skrivelse	56
3.4.2	RADET	57
	Udelukkelse fra at deltage i en udvælgelsesprøve	57
3.4.3	EUROPA-KOMMISSIONEN	60
	Europa-Kommissionens behandling af en klage over manglende miljøvurdeling: Newbury Bypass	60
	Europa-Kommissionens behandling af en klage over manglende miljøvurdering: Motorvejen M40	68
	Manglende svar på anmodning om forlængelse af frist	74
3.5	TILFÆLDE AF FEJL OG FORSØMMELSER SOM FØRTE TIL FORSLAG TIL HENSTILLINGER FRA OMBUDSMANDEN	80
3.5.1	DET EUROPÆISKE MILJØAGENTUR	80
	Begrundelse af et afslag på en ansøgning	80
3.6	UNDERSØGELSER PÅ EGET INITIATIV	82
	Aktindsigt i Fællesskabsmyndighedernes dokumenter	82
4	FORBINDELSERNE MED EUROPA-PARLAMENTET OG EUROPA-KOMMISSIONEN	89
4.1	EUROPA-PARLAMENTET OG UDVALGET FOR ANDRAGENDER	89
4.2	EUROPA-KOMMISSIONEN	91
5	FORBINDELSERNE MED DE NATIONALE OMBUDSMÆND OG LIGNENDE MYNDIGHEDER	93
6	INFORMATIONSSTRATEGI	97
6.1	PUBLIKATIONER	97
6.2	KONFERENCER OG MØDER	98
6.3	FORBINDELSERNE MED MEDIERNE	102

BILAG		103
A.	STATISTIK	103
B.	KONFERENCER OG BESØG	109
C.	TALER AF OMBUDSMANDEN	113
D.	ARTIKLER OG INTERVIEWS	115
E.	UDGIFTER	121
F.	OMBUDSMANDENS PERSONALE	123

1

FORORD AF DEN EUROPÆISKE OMBUDSMAND

Årsberetningen for 1996 er den første, som omfatter den europæiske ombudsmands virksomhed gennem et helt år. I årsberetningen for 1995 redegjorde jeg omhyggeligt for ombudsmandsinstitutionens funktioner og arbejdsprocedurer samt de administrative opgaver i forbindelse med institutionens oprettelse. Jeg forklarede også, hvor vigtigt det er, at ombudsmandens arbejde er offentligt, og hvilke regler der skal følges i denne forbindelse. Denne årsberetning fokuserer mere på en gennemgang af ombudsmandsinstitutionens arbejde i forbindelse med behandlingen af enkeltsager.

BEHANDLINGEN AF KLAGER OG INITIATIVER

Et stort administrativt arbejde var nødvendigt for at færdiggøre institutionens oprettelse, navnlig ansættelse af nyt personale og etablering af arbejdsprocedurer og tekniske informationstjenester. Samtidig var det muligt at begynde egenligt at realitetsbehandle klager. I 1996 behandlede ombudsmandens kontor 1041 sager.

Heraf var 842 nye klager, som blev indgivet i 1996. De fleste blev indgivet af privatpersoner. Kun 86 hidrørte fra virksomheder og foreninger. 29 klager blev indgivet gennem medlemmer af Parlamentet, og 10 andragender blev oversendt fra Udvalget for Andragender for, med andragerens samtykke, at blive behandlet som klager. Ombudsmanden iværksatte på eget initiativ 3 undersøgelser i 1996.

Der iværksattes undersøgelser i 210 sager, herunder de 3 undersøgelser, som ombudsmanden selv tog initiativet til. Undersøgelserne blev afsluttet i 102 sager. På grundlag af de afsluttede undersøgelser konstaterede ombudsmanden i 82 sager, at der ikke forelå "fejl eller forsømmelser". 2 klagere trak deres klager tilbage. I 12 tilfælde blev sagen afgjort af institutionen på en måde, som tilfredsstillede klageren. Europa-Kommissionen anvendte for det meste denne fremgangsmåde, og det viser en positiv holdning over for borgerne og ombudsmandens arbejde. Delvis som følge heraf var der ingen sager, hvor man nåede en mindelig løsning som følge af ombudsmandens virksomhed.

I 34 sager i 1996 konstaterede ombudsmanden, at der forelå fejl eller forsømmelser. I 32 af dem blev behandlingen af de pågældende sager afsluttet med en kritisk bemærkning til den pågældende institution eller det pågældende organ. Dette betyder, at forslag til henstillinger ikke blev betragtet som nødvendige ud fra sagens omstændigheder. En klage og en undersøgelse på ombudsmandens eget initiativ gav

anledning til, at der fremsattes forslag til henstillinger til de pågældende institutioner eller organer.

Resultatet af klagerne i 1996 afspejler, at den europæiske ombudsmandsinstitution stadig befandt sig i sin indledende fase. Som følge af procedurerne i ombudsmandens statut, som blev beskrevet i årsberetningen for 1995, medgår der næsten 6 måneder til formelle høringer, indsamling af oplysninger og oversættelse. Den første årsberetning, som omfatter et helt år, afspejler derfor resultater, der navnlig er opnået i årets 2. halvdel. Det var først i denne periode, at det virkelig blev muligt at løse sager. Resultatet af klagerne vil tydeligvis blive langt gunstigere for klagerne i fremtiden.

Der vil i 1997 være langt større mulighed for at søge at finde mindelige løsninger med EU-institutioner, der er involveret i klager, og for at følge arbejdet i Europa-Parlamentet og Udvalget for Andragender. Dette skyldes, at Parlamentet ved behandlingen af ombudsmandens budget for 1997 gjorde det muligt at etablere en lille afdeling i Bruxelles til disse formål.

INFORMATION AF UNIONSBERGERNE

I 1996 blev behandlingen af, hvorvidt klagerne kunne antages til realitetsbehandling, afsluttet i 921 sager. I 323 af disse (35%) faldt klagen inden for den europæiske ombudsmands mandat. I 598 sager (65%) faldt klagen uden for ombudsmandens mandat.

Alle ombudsmænd modtager klager, som falder uden for deres kompetence. For den europæiske ombudsmands vedkommende synes antallet af disse klager at være langsomt faldende, omend det fortsat er forholdsvis stort.

Jeg har søgt at løse dette problem ved at informere unionsborgerne mere udførligt om den europæiske ombudsmands eksistens og mandat. Jeg har også besøgt medlemsstaterne i dette øjemed. Disse bestræbelser er beskrevet i årsberetningen.

Der er med regelmæssige mellemrum formidlet oplysninger til medierne, og der har desuden været et nært samarbejde med Europa-Parlamentets informationskontorer, Europa-Kommissionens repræsentationer og de nationale ombudsmandsinstitutioner og tilsvarende organer i medlemsstaterne. Formålet med dette samarbejde har været at udbrede nøjagtige oplysninger og målrettet at formidle disse informationer til borgere, virksomheder og foreninger, som virkelig har behov for at vide, at der er mulighed for at klage over fejl og forsømmelser i EU-institutioners og -organers virksomhed. Denne informationskampagne vil fortsætte i 1997 og vil navnlig være koncentreret om de regionale ombudsmænd og tilsvarende organer, som har stor betydning i mange medlemsstater.

I 243 af de sager, som ikke kunne antages til realitetsbehandling, blev klagerne desuden rådet til at henvende sig til et kompetent organ. I de fleste tilfælde var der tale om en national ombudsmand eller et tilsvarende organ (130 sager). I 47 sager blev klageren enten rådet til at indgive et andragende til Parlamentet, eller klagen blev direkte videregivet, med klagerens samtykke, for at blive behandlet som andragende.

Mange af de klager, der ikke kunne antages til realitetsbehandling, vedrørte spørgsmål i forbindelse med fællesskabsretten. Jeg har derfor indledt et fleksibelt samarbejde, som kan udvikle sig til et aktivt netværk i fremtiden, med organer på europæisk og nationalt plan, der beskæftiger sig med klager, som vedrører fællesskabsretten. Der blev afholdt et seminar i Strasbourg den 12. og 13. september 1996. Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen deltog foruden de nationale ombudsmænd og tilsvarende organer (i reglen udvalg for andragender). Der blev sendt en særlig indbydelse til Udvalget for Andragender i Europa-Parlamentet, som var repræsenteret på mødet.

Der var almindelig enighed på mødet om, at samarbejdet mellem de berørte organer skulle finde sted på et uformelt og fleksibelt grundlag og på lige vilkår. Samarbejdet skulle bestå i udveksling af oplysninger, synspunkter og råd om spørgsmål vedrørende fællesskabsretten, således at borgernes anmodninger og klager kunne behandles på en mere effektiv måde.

Det blev også besluttet at oprette et net af kontaktpersoner, og dette arbejde blev afsluttet i 1996. I 1997 har man planlagt at udsende et nyhedsbrev og arrangere et seminar, der navnlig henvender sig til disse kontaktpersoner, således at de kan udbyde deres kendskab til spørgsmål vedrørende fællesskabsretten. Dette samarbejde kan være af stor betydning i arbejdet med at gøre fællesskabsretten til en levende realitet på alle niveauer i den Europæiske Union.

Jeg vil gerne takke alle EU-institutionerne og -organerne for den konstruktive og hjælpsomme holdning, de har indtaget i årets løb i deres kontakter med den europæiske ombudsmands kontor. Jeg vil også gerne takke de nationale ombudsmænd og udvalgene for andragender i medlemsstaterne for den samarbejdsånd, de har udvist i vort fælles arbejde. Endelig vil jeg gerne give udtryk for min taknemmelighed over for Europa-Parlamentets medlemmer og tjenestemænd for den vejledning og hjælp, jeg har fået ved oprettelsen af denne nye institution.

Den samarbejdsvilje og positive atmosfære, jeg har mødt i mit arbejde i 1996, viser efter min opfattelse, at der er en ægte forpligtelse blandt de berørte parter til at arbejde for et mere menneskeligt og socialt Europa for dets borgere.

JACOB SÖDERMAN

Den europæiske ombudsmands vigtigste opgave er at behandle fejl eller forsømmelser i forbindelse med handlinger, foretaget af Fællesskabets institutioner eller organer. Mulige tilfælde af fejl eller forsømmelser kommer navnlig til ombudsmandens kundskab gennem klager fra unionsborgere. Ombudsmanden har også mulighed for på eget initiativ at gennemføre undersøgelser.

Enhver unionsborger eller enhver statsborger fra et tredjeland med ophold i en medlemsstat kan indgive klage til ombudsmanden. Virksomheder, foreninger eller andre organer med hjemsted i Unionen kan også klage. Klager kan indgives til ombudsmanden enten direkte eller gennem et medlem af Europa-Parlamentet.

Hvis klageren anmoder om det, behandles hans eller hendes klage fortroligt. Som anført i ombudsmandens årsberetning for 1995 og den betænkning, som Udvalget for Andragender har afgivet om ombudsmandens beretning, er behandlingen af klager til ombudsmanden offentlig, medmindre klageren anmoder om fortrolighed. Det er vigtigt, at ombudsmanden udøver sin virksomhed på en så åben og gennemskuelig måde som muligt, både for at unionsborgerne kan følge og forstå hans arbejde og for at foregå andre med et godt eksempel.

I 1996 behandlede ombudsmanden 1041 sager. 842 af disse var nye klager, der blev indgivet i 1996. 717 af disse blev indgivet direkte af enkeltpersoner, 46 hidrørte fra foreninger og 40 fra virksomheder. 29 klager blev indgivet gennem medlemmer af Europa-Parlamentet, og 10 andragender til Europa-Parlamentet blev videregivet til ombudsmanden af Parlamentets Udvalg for Andragender for at blive behandlet som klager. 196 sager blev overført fra 1995. Ombudsmanden iværksatte også 3 undersøgelser på eget initiativ. (Se bilag A, Statistik, side 103)

2.1 RETSGRUNDLAGET FOR OMBUDSMANDENS ARBEJDE

Ombudsmandens arbejde udføres i overensstemmelse med artikel 138 E i Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og ombudsmandens statut¹. I medfør af statuttens artikel 14 skal ombudsmanden fastlægge gennemførelsesbestemmelser. I betragtning af den begrænsede erfaring, der var til rådighed med hensyn til den europæiske ombudsmandsinstitutions virke, blev der i 1996 fastlagt gennemførelsesbestemmelser på et vejledende og foreløbigt grundlag.

¹ Europa-Parlamentets afgørelse 94/262 af 9. marts 1994 vedrørende ombudsmandens statut og de almindelige betingelser for udøvelsen af hans hverv. EFT L 113 af 4.5.94, s. 15

Bestemmelserne, som blev fastlagt den 4. september 1996, omhandler ombudsmandsinstitutionens interne virksomhed. For at de kan udgøre et dokument, som vil være forståeligt og nyttigt for borgerne, omfatter de imidlertid også et vist materiale vedrørende andre institutioner og organer, som allerede er indeholdt i ombudsmandens statut.

Ombudsmanden underrettede Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender og Udvalg for Forretningsordenen om, at han havde fastlagt gennemførelsesbestemmelser på et vejledende og foreløbigt grundlag. I løbet af 1997 vedtager han formelle endelige gennemførelsesbestemmelser.

Som anført i ombudsmandens årsberetning for 1995 og den tilsvarende betænkning fra Udvalget for Andragender er der indgået en aftale mellem udvalget og ombudsmanden om gensidig videregivelse af klager og andragender i dertil egnede sager. I 1996 blev 10 andragender med andragerens samtykke videregivet til ombudsmanden for at blive behandlet som klager. 5 klager blev med klagerens samtykke videresendt til Udvalget for Andragender for at blive behandlet som andragender. Desuden rådede ombudsmanden i 42 sager en klager til at indgive et andragende til Europa-Parlamentet.

Da der er indgået en sådan aftale, og den har fungeret tilfredsstillende i praksis, har ombudsmanden ikke anset det for nødvendigt at forelægge et forslag som fastsat i artikel 161, stk. 1, i Europa-Parlamentets forretningsorden. Hvis man imidlertid mener, at der er behov for, at Parlamentet fastlægger bestemmelser for sine egne procedurer vedrørende artikel 3, stk. 7 og 8, i ombudsmandens statut, er ombudsmanden villig til at overveje at forelægge et forslag herom.

2.2 HVORDAN KLAGER BEHANDLES

Alle klager, der indgives til ombudsmanden, registreres, og modtagelsen bekræftes. I den skrivelse, hvori modtagelsen af klagen bekræftes, underrettes klageren om fremgangsmåden ved behandlingen af hans eller hendes klage, og der er også angivet navn og telefonnummer på den juridiske sagsbehandler, som behandler klagen. Det næste skridt er at undersøge, om klagen henhører under ombudsmandens mandat.

2.2.1 DEN EUROPÆISKE OMBUDSMANDS MANDAT

Ombudsmandens mandat som fastsat i EF-traktatens artikel 138 E bemyndiger ham til at modtage klager fra enhver unionsborger eller enhver fysisk eller juridisk person med bopæl eller hjemsted i en medlemsstat over tilfælde af fejl eller forsømmelser i forbindelse med handlinger, foretaget af Fællesskabets institutioner eller orga-

ner, med undtagelse af Domstolen og Retten i første instans under udøvelsen af deres domstolsfunktioner. En klage falder derfor uden for den europæiske ombudsmands kompetence, hvis

- 1) klageren ikke er en person, som er berettiget til at indgive en klage;
- 2) klagen ikke er rettet mod en af Fællesskabets institutioner eller et af Fællesskabets organer;
- 3) klagen er rettet mod Domstolen eller Retten i Første Instans under udøvelsen af deres domstolsfunktioner; eller
- 4) klagen ikke vedrører et muligt tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Hvem er berettiget til at klage?

En colombiansk statsborger klagede til ombudsmanden over de tyske myndigheder, som efter hans opfattelse krænkede hans menneskerettigheder ved at tilbageholde ham og ikke udvise ham til Colombia. Ombudsmanden var af den opfattelse, at klageren var en person, som i henhold til traktaten var berettiget til at indgive en klage, fordi han fysisk opholdt sig på Unionens område. Klagen faldt imidlertid uden for ombudsmandens kompetence, fordi den ikke var rettet mod en fællesskabsinstitution eller et fællesskabsorgan. Ombudsmanden indledte derfor ikke en undersøgelse af klagen.

(Klage 972/24.10.96/FMO/DE/DT)

Eksempler på klager, som ikke vedrørte mulige fejl eller forsømmelser

Et medlem af Europa-Parlamentet klagede til ombudsmanden over, at arbejdet i Udvalget for Andragender var tilrettelagt på en meget uhensigtsmæssig måde. Han påstod, at der var betydelige forsinkelser i udvalgets behandling af andragenderne, at nederlandsktalende borgere blev diskrimineret, og at udvalgets møder var berammet på en sådan måde, at de faldt sammen med møder i andre af Parlamentets udvalg.

I sin afgørelse fastslog ombudsmanden, at enhver unionsborgers ret til at indgive et andragende til Europa-Parlamentet er hjemlet i Traktatens artikel 8 D og 138 D og derfor har "forfatningmæssig" værdi. Som følge heraf er det meget vigtigt, hvordan andragender behandles. Alvorlige og vedvarende vanskeligheder i forbindelse med behandlingen af andragender kan krænge borgernes ret til, at de behandles på en rimeligt effektiv måde. Det påhviler imidlertid Europa-Parlamentet selv at organisere sine tjenestegrene på en sådan måde, at det kan udføre sine institutionelle opgaver. Påstandene rejste snarere politiske spørgsmål, end de vedrørte fejl eller forsømmelser, som kunne henhøre under ombuds-

mandens kompetence. Ombudsmanden iværksatte derfor ikke en undersøgelse af sagen.

(Klage 420/9.2.96/PLMP/B)

I en anden sag kritiserede en spansk klager en afgørelse, som Europa-Kommissionen angiveligt havde truffet om at forbyde miljøkommissær Ritt BJRREGAARD at udgive en bog i form af en dagbog om hendes første 6 måneder som kommissær.

Ifølge en pressemeddelelse fra Ritt BJRREGAARD var det hendes egen afgørelse, at bogens udgivelse blev annulleret. Der forelå derfor ingen forvaltningssakt, som kunne være genstand for en klage til ombudsmanden. Ombudsmanden kunne derfor ikke undersøge sagen.

(Klage 266/29.11.95/MJA/ES)

2.2.2 KLAGERS ANTAGELSE TIL REALITETSBEHANDLING

En klage, som falder ind under ombudsmandens mandat, skal opfylde yderligere betingelser for realitetsbehandling, inden ombudsmanden kan indlede en undersøgelse. Betingelserne, som er fastsat i ombudsmandens statut, er følgende:

- 1) klagerens navn og klagens indhold skal angives (statuttens artikel 2, stk. 3)
- 2) klagen skal indgives inden for en frist på 2 år, regnet fra den dato, hvor klageren blev gjort bekendt med de omstændigheder, der berettiger klagen (artikel 2, stk. 4)
- 3) der skal forinden være rettet de fornødne administrative henvendelser til de berørte institutioner eller organer (artikel 2, stk. 4)
- 4) klager, der vedrører arbejdsforholdene mellem Fællesskabets institutioner eller organer og deres tjenestemænd eller øvrige ansatte, kan kun indbringes for ombudsmanden, hvis de interne administrative ansøgnings- eller klagemuligheder er udtømt (artikel 2, stk. 8)
- 5) ombudsmanden kan ikke gribe ind i en sag, der er anlagt ved en domstol, eller anfægte, at en retsafgørelse er begrundet (artikel 1, stk. 3).

Et eksempel på, at en klage ikke har kunnet antages til realitetsbehandling

En østriger klagede til ombudsmanden over, at en udvælgelsesprøve for østrigske fuldmægtige, som Europa-Kommissionen havde tilrettelagt, ikke var blevet afviklet efter reglerne. Han påstod bl.a., at de skriftlige prøver ikke var blevet bedømt af medlemmer af udvælgelseskomiteen, men af eksterne bedømmere fra det østrigske udenrigsministerium, og at ansøgernes anonymitet ikke var blevet respekteret

Klageren havde allerede anlagt sag ved Retten i Første Instans. Da retssagen omfattede de samme parter og de samme omstændigheder som klagen til ombudsmanden, fandt statuttens artikel 1, stk. 3, anvendelse, og ombudsmanden kunne ikke behandle påstandene.

(Klage 216/8.11.95MH/A)

2.2.3 GRUNDLAG FOR UNDERSØGELSER

Ombudsmanden kan behandle klager, der falder inden for hans mandat, og som opfylder betingelserne for behandling. Ombudsmanden skal "foretage de undersøgelser, som han finder berettiget", jf. EF-traktatens artikel 138 E. I nogle tilfælde er der måske ikke tilstrækkeligt grundlag for, at ombudsmanden iværksætter en undersøgelse, selv om klagen teknisk set opfylder kravene for behandling. Hvis Europa-Parlamentets udvalg for andragender allerede har behandlet klagen som andragende, er ombudsmanden almindeligvis af den opfattelse, at der ikke er noget grundlag for, at han iværksætter en undersøgelse, medmindre der forelægges nye bevisligheder.

Et eksempel på en klage, hvor der ikke var noget grundlag for at iværksætte en undersøgelse

Der blev indgivet en klage til den europæiske ombudsmand om den kooperative udviklingsenhed under FAS, som finansieres via den Europæiske Socialfond. Klageren hævdede, at en ansøgning om støtte fra FAS ikke var blevet behandlet på den foreskrevne måde. Klageren forelagde imidlertid ingen bevisligheder til støtte for sin påstand. Ombudsmanden besluttede derfor, at der ikke var tilstrækkeligt grundlag for at indlede en undersøgelse.

(Klage 582/12.5.96/MG/IRL)

2.3 ANALYSE AF KLAGERNE

Af de 842 nye klager, der blev registreret i 1996, hidrørte 17% fra Det Forenede Kongerige, 14% fra Tyskland, 11% fra Spanien, 11% fra Frankrig og 10% fra Italien. En detaljeret analyse af klagernes geografiske oprindelse er indeholdt i bilag A, Statistik, side 103.

I 1996 blev arbejdet med at gennemgå klager for at fastslå, om de falder ind under ombudsmandens mandat, om de opfylder betingelserne for realitetsbehandling, og om der er grundlag for at indlede en undersøgelse, afsluttet i 921 tilfælde. 35% af

de klager, der blev gennemgået, faldt ind under ombudsmandens mandat. Heraf opfyldte 254 betingelserne for at blive antaget til realitetsbehandling, men i 47 sager syntes der ikke at være grundlag for at indlede en undersøgelse. Der blev derfor indledt undersøgelser i 207 sager.

De fleste af de klager, som gav anledning til en undersøgelse, var rettet mod Europa-Kommissionen (81%). Som angivet i årsberetningen for 1995 er Kommissionen den EU-myndighed, der hovedsagelig træffer afgørelser, som har direkte følger for borgerne. Det er derfor normalt, at det i første række er Kommissionen, der er genstand for borgernes klager. Der var 19 klager mod Europa-Parlamentet og 4 klager mod Rådet for Den Europæiske Union.

De vigtigste former for fejl og forsømmelser, der blev klaget over, var manglende opfyldelse af forpligtelser, d.v.s. Europa-Kommissionens manglende varetagelse af sine forpligtelser som "traktaternes vogter" over for medlemsstaterne (83 sager), utilfredsstillende fremgangsmåder eller manglende overholdelse af retten til at gøre indsigelse (30 sager), manglende transparens (30 sager), urimelighed eller magtmisbrug (16 sager), fejl eller inkompetence (18 sager), undgåelig forsinkelse og forskelsbehandling (begge 15 sager).

2.4 RÅD TIL KLAGEREN OM AT HENVENDE SIG TIL EN ANDEN MYNDIGHED

Hvis en klage falder uden for ombudsmandens mandat eller ikke kan antages til realitetsbehandling, søger ombudsmanden at råde klageren til at henvende sig til en anden myndighed, som kan behandle klagen. I 1996 blev et sådant råd givet i 243 tilfælde, hvoraf de fleste omfattede et EU-retligt spørgsmål. I 130 tilfælde blev klageren rådet til at indbringe klagen for en national eller regional ombudsmand eller en tilsvarende myndighed. 42 klagere blev rådet til at indgive et andragende til Europa-Parlamentet, og desuden blev 5 klager med klagerens samtykke videresendt til Udvalget for Andragender for at blive behandlet som andragender. I 43 tilfælde blev klageren rådet til at henvende sig til Europa-Kommissionen; dette tal omfatter nogle sager, hvor en klage mod Kommissionen ikke kunne antages til realitetsbehandling, fordi der ikke var rettet de fornødne administrative henvendelser til Kommissionen.

2.5 AFGØRELSE EFTER EN UNDERSØGELSE FORETAGET AF OMBUDSMANDEN

Når ombudsmanden beslutter at indlede en undersøgelse af en klage, er det første skridt at sende klagen og eventuelle bilag til den berørte institution eller det berørte organ i EU til en første udtalelse. Når den første udtalelse er modtaget, sendes den til klageren, som kan fremsætte sine bemærkninger hertil.

I nogle tilfælde tager institutionen eller myndigheden selv skridt til at finde en løsning til klagerens tilfredshed. Hvis den første udtalelse og bemærkningerne viser, at dette er tilfældet, afsluttes behandlingen af sagen, der henlægges som "løsning fundet af institutionen". I andre tilfælde beslutter klageren at frafalde klagen, og sagen henlægges af denne årsag.

Hvis klagen hverken imødekommes af institutionen eller frafaldes af klageren, fortsætter ombudsmanden sine undersøgelser. Hvis der ikke konstateres nogen fejl eller forsømmelser under undersøgelse, underrettes klageren og institutionen herom, og sagen henlægges.

Hvis der ved ombudsmandens undersøgelser konstateres fejl eller forsømmelser, søger han at finde en mindelig løsning for at bringe disse til ophør og imødekomme klageren. Hvis en mindelig løsning ikke er mulig, eller hvis bestræbelserne for at finde en mindelig løsning ikke fører til noget resultat, afslutter ombudsmanden enten sagen med en kritisk bemærkning til den pågældende institution eller myndighed, eller han fremsætter en formel erklæring om, at der foreligger fejl eller forsømmelser, ledsaget af forslag til henstillinger.

En kritisk bemærkning anses for passende i sager, hvor tilfældene af fejl eller forsømmelser ikke synes at have almindelige følger, og ingen videre foranstaltninger fra ombudsmandens side synes nødvendige.

I sager, hvor videre foranstaltninger fra ombudsmandens side derimod synes nødvendige (d.v.s. mere alvorlige tilfælde af fejl eller forsømmelser eller sager, som har almindelige følger), træffer ombudsmanden en afgørelse med forslag til henstillinger til den pågældende institution eller myndighed. Institutionen eller myndigheden skal fremsætte en detaljeret udtalelse inden 3 måneder, jf. artikel 3, stk. 6, i ombudsmandens statut. Den detaljerede udtalelse kan indeholde en accept af ombudsmandens afgørelse og en beskrivelse af, hvilke foranstaltninger der er truffet for at gennemføre henstillingerne.

I 1996 iværksatte ombudsmanden 210 undersøgelser, hvoraf 207 på grundlag af klager, og 3 blev iværksat på eget initiativ.

I 12 sager fandt institutionen eller myndigheden selv en løsning. Yderligere 2 sager blev frafaldet af klageren. I 82 sager afslørede ombudsmandens undersøgelser ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser.

I 32 sager fremsattes der en kritisk bemærkning til den pågældende institution. I 2 sager fremsattes der henstillinger til de pågældende institutioner og myndigheder. I begge disse sager udløber fristen på 3 måneder for en detaljeret udtalelse fra den pågældende institution eller myndighed i 1997. (For yderligere enkeltheder, se bilag A, Statistik, side 103).

3.1 SAGER, HVOR DER IKKE ER KONSTATERET FEJL

3.1.1 EUROPA-PARLAMENTET

OPSIGELSE AF KONTRAKT

Afgørelse i klage 11/3.1.95/DK/UK/EF-en over Europa-Parlamentet

KLAGEN

Ved skrivelse af 5. december 1994 henvendte K. sig til ombudsmanden for at klage over, at Europa-Parlamentet i Luxembourg havde opsagt hendes kontrakt uden varsel, fordi hun havde nægtet at underskrive en unøjagtig protokol.

UNDERSØGELSEN

Undersøgelsen kunne begynde, efter at den første ombudsmand var blevet valgt. Den 22. februar 1996 modtog ombudsmanden Europa-Parlamentets bemærkninger til klagen. Klageren fik en kopi af disse bemærkninger den 8. marts 1996, og hun svarede ved at fremsætte sine egne bemærkninger den 12. marts 1996.

AFGØRELSEN

1) Resultater vedrørende sagens juridiske aspekter og mulige fejl eller forsømmelser

1.1 Ombudsmanden godtog ikke påstanden om, at der var et kontraktforhold mellem klageren og Europa-Parlamentet. Der kan ikke stilles spørgsmålstejn ved, at klageren havde en kontrakt med et firma, T C S Ltd., der på sin side havde en kontrakt med Europa-Parlamentet. Denne kontrakt var tilsyneladende retsgrundlaget for arbejdsforholdet mellem klageren og Europa-Parlamentet.

1.2 Den manglende ansættelseskontrakt har ikke afgørende betydning, når det gælder om at afgøre, om der foreligger fejl eller forsømmelser. Der kan forekomme tilfælde, hvor en person arbejder for Parlamentet på de samme vilkår som klageren, og hvor behandlingen af den pågældende er behæftet med fejl eller forsømmelser.

2) Sagens faktiske omstændigheder

2.1 Såvel klagen og det ledsagende materiale som de undersøgelser, der blev foretaget, viste, at arbejdsforholdet mellem klageren og den person (B), som hun først og fremmest klagede over, forværredes inden det begivenhedsforløb, der til sidst udløste klagen. Der var ingen beviser for, at denne forværring af arbejdsforholdet var et resultat af eller ledsaget af fejl eller forsømmelser.

2.2 Der herskede uenighed om hændelsesforløbet i forbindelse med protokollen. Der var ingen tvivl om, hvornår og hvor de forskellige møder havde fundet sted, eller hvem der havde været til stede, men der blev givet flere indbyrdes uoverensstemmende fremstillinger og fortolkninger af, hvad der var sket på disse møder, og hvilken betydning disse hændelser havde. Ombudsmanden fandt intet belæg for, at denne hændelse var et resultat af eller et eksempel på fejl eller forsømmelser. Det virkede usandsynligt, at yderligere undersøgelser ville sætte ombudsmanden i stand til at løse de omstridte spørgsmål til klagerens fordel.

I lyset af sagens juridiske aspekter og de faktiske omstændigheder besluttede ombudsmanden, at det ikke var berettiget at foretage yderligere undersøgelser, og afsluttede derfor behandlingen af sagen.

3.1.2 EUROPA-KOMMISSIONEN

ATOMPRØVESPRÆNGNINGER I FRANSK POLYNESIEN

Afgørelse i klagerne 34/21.7.95/PMK/EN, 148/28.9.95/BL/ES-DE, 215/07.11.95/FJRC/ES, 242/20.11.95/DS/UK-EN, 243/20.11.95/JF/UK-EN, 244/20.11.95/RSS/UK-EN, 246/22.11.95/JML/UK-EN, 247/22.11.95/HW/UK-EN, 248/22.11.95/DT/UK-EN, 250/22.11.95/GMA/UK-EN, 251/22.11.95/MG/UK-EN, 285/14.12.HNDG/PO-PO, 294/3.1.96/AB/UK-EN, 296/3.1.96/PS/UK-EN, 297/3.1.96/FDN/UK-EN, 299/12.1.96/APW/UK-EN, 301/13.12.95/PB/UK-EN, 323/4.1.96/JM/UK-EN, 326/8.1.96/WMC/UK-EN, 329/8.1.96/CG/UK-EN, 341/8.1.96/JB/UK-EN, 342/8.1.96/RN/UK-EN, 343/8.1.96/CRJ/UK-EN, 344/8.1.96/MD/UK-EN, 345/13.12.95/PM/UK-EN, 351/11.1.96/PLT/UK-EN, 352/10.1.96/DP/UK-EN, 353/10.1.96/RW/UK-EN, 368/16.1.MO/UK-EN, 369/16.1.96/DH/UJ-EN, 370/16.1.96/RB/UK-EN, 375/18.1.96/LF/UK-EN, 379/26.1.96/PE/UK-EN, 380/25.1.96/AS/UK-EN, 386/22.1.96/AH/UK-EN, 399/31.1.96/J&J/UK-EN, 410/7.2.96/EHW/UK-EN og 440/20.2.96/AW/UK-EN over Europa-Kommission

KLAGERNE

I efteråret 1995 og de første måneder af 1996 modtog ombudsmanden forholdsvis mange klager vedrørende de atomprøvesprængninger i Fransk Polynesien, den franske regering havde bebudet i juni 1995. Klagerne vedrørte i det væsentligste Kommissionens passivitet i denne henseende.

UNDERSØGELSEN

I sin første udtalelse om dette spørgsmål henlede Kommissionen ombudsmandens opmærksomhed på, at flere enkeltpersoner havde anlagt en sag ved Retten i Første Instans om samme forhold. Kommissionen udtalte sig derfor ikke om klagerens genstand.

Med det formål at vurdere, om ombudsmanden i medfør af artikel 1, stk.3, og 2, stk. 7, i statuten, skulle afslutte sin behandling af klagerne på grund af sammenfald mellem klagerne og den sag, der var anlagt ved Retten, anmodede ombudsmanden Kommissionen om at fremlægge en kopi af de processkrifter, der var afgivet i sagen. Kommissionen fremsendte ikke de pågældende processkrifter, og i mellemtiden hævdede sagsøgerne den verserende sag for Retten. Derefter fremkom Kommissionen med sine betragtninger vedrørende klagerens genstand. Kommissionen udtalte:

"Alle klagerne undtagen én anfører, at Kommissionen ikke har sikret en korrekt gennemførelse af fællesskabslovgivningen, for så vidt angår atomprøvesprængningerne i Fransk Polynesien. Selv om de fleste klagerne ikke angiver, hvilke bestemmelser, der er overtrådt, kan det antages, at de alle anser, at Europa-Kommissionen har undladt at håndhæve artikel 34 i Euratom-traktaten, for så vidt angår den række atomprøvesprængninger, Frankrig er i færd med at gennemføre.

Det skal for det første gøres klart, at den udtalelse, som medlemsstaterne kan indhente fra Kommissionen i medfør af Euratom-traktatens artikel 34, ikke, som anført i visse klager, vedrører det hensigtsmæssige i at gennemføre særligt farlige eksperimenter, men kun yderligere foranstaltninger vedrørende sundhed og sikkerhed, som medlemsstaterne skal træffe.

Selv om Frankrig ikke havde anmodet om en udtalelse i overensstemmelse med Euratom-traktatens artikel 34 vedrørende den nye række forsøg, som påbegyndtes i 1995, havde Kommissionen efter meddelelsen herom i juni 1995 bestræbt sig på at få sikkerhed for, at traktatens bestemmelser blev overholdt fuldt ud.

I dette øjemed indsamlede den oplysninger om dette spørgsmål fra forskellige kilder og vurderede de indhentede oplysninger såvel som de oplysninger, den allerede var i besiddelse af. En fortegnelse over de vigtigste dokumenter er vedføjet denne meddelelse. Kommissionen skal henlede opmærksomheden på en rapport af 19. oktober 1995 fra Institute for Transuranium Elements i Karlsruhe om følgerne af delvist eller fuldstændigt udslip af radioaktiviteten i vandet i de hulrum, der er opstået som følge af de underjordiske atomprøvesprængninger i Mururoa og Fangataufa. I rapporten konkluderes, at selv ved et fuldstændigt udslip af den radioaktivitet, der er indeholdt i vandet i de hulninger, der er opstået som følge af de underjordiske eksplosioner, vil de årlige grænseværdier for indtagelse for drikkevandet fortsat kunne overholdes.

For at bekræfte, at de data, Frankrig havde forelagt Kommissionen vedrørende radioaktiviteten i miljøet, var korrekte, gennemførtes, jf. Euratom-traktatens artikel 35, et kontrolbesøg i Fransk Polynesien den 18. - 29. september 1995. Formålet var at kontrollere de eksisterende kontrolanlægs funktion og effektivitet for så vidt angik radioaktivitetsmængden i atmosfæren, i vandet og i jorden i den pågældende region. Kontrolaktiviteterne uden for militære anlæg var generelt tilfredsstillende og gav ikke anledning til væsentlige kommentarer, da operationerne var forsvarlige, faciliteterne effektive og kontrolprogrammet tilfredsstillende.

Kommissionen drøftede dette spørgsmål ved flere lejligheder i september og oktober 1995, og på mødet den 23. oktober 1995 konkluderede den, at de særlige forhold, hvorunder de sidste prøvesprængninger fandt sted i Fransk Polynesien, måtte føre til den konklusion, at disse prøvesprængninger ikke afstedkom en mærkbar risiko for, at ansatte eller dele af befolkningen blev udsat for en betragtelig ioniserende stråling, og at bestemmelserne i artikel 34 følgelig ikke fandt anvendelse".

Til Kommissionens bemærkninger var vedlagt en fortegnelse over de 25 vigtigste dokumenter, som lå til grund for Kommissionens konklusioner.

Disse bemærkninger fremsendtes til klagerne, som for de flestes vedkommende valgte ikke at kommentere Kommissionens holdning.

AFGØRELSEN

Ombudsmanden fandt ikke, at påstanden om Kommissionens passivitet i spørgsmålet var berettiget. Endvidere fandt ombudsmanden på grundlag af de forhold, klagerne havde fremført, ikke, at Kommissionen havde udøvet sine beføjelser forkert eller ufuldstændigt. Eftersom han ikke konstaterede nogen fejl eller forsømmelse i forbindelse med Kommissionens virksomhed, afsluttede ombudsmanden behandlingen af sagen.

METODE TIL AT VURDERE LIEN PHARE-TACIS ANSØGNINGER

Afgørelse i klage 52/27.7.95/JL/B over Europa-Kommissionen

KLAGEN

L. henvendte sig til ombudsmanden, efter at Kommissionen havde forkastet hans ansøgning om finansiering af projekter gennem LIEN Phare-Tacis 1994-programmet for bistand til staterne i Central- og Østeuropa og det tidligere USSR. I afslaget blev det meddelt, at Kommissionen ikke var forpligtet til at begrunde sine afgørelser. Loodts forklarede, at han faktisk havde modtaget helt kortfattede kommentarer til afslagene i en standardskrivelse. Han mente, at disse oplysninger ikke var udførlige nok til, at han kunne indkredse mangler i ansøgningen og ansøge igen.

Klageren spurgte, om administrationen benytter en standardiseret metode til vurdering af LIEN-projektansøgninger, og ønskede i givet fald at vide, hvorfor resultaterne af anvendelsen af denne metode ikke blev meddelt ansøgerne.

UNDERSØGELSEN

Sagen blev undersøgt, og det viste sig, at udvælgelsen af projekter i forbindelse med LIEN Phare-Tacis 1994-programmet skete i tre faser:

- 1) gennemgang og vurdering af forslagene i en ekspertgruppe fra European Volunteer Centre/East European Partnership (CEV/EEP), et firma af specialister, der har etableret sig i Bruxelles
- 2) behandling af de indstillede ansøgninger i en rådgivende gruppe af eksperter fra forskellige generaldirektorater i Kommissionen
- 3) Kommissionens endelige udvælgelse efter indstilling fra den rådgivende ekspertgruppe.

I 1994 blev der godkendt 53 projekter ud af i alt 590 ansøgninger.

I sit svar på ombudsmandens anmodning om oplysninger forklarede Kommissionen, at der var offentliggjort et vurderingsskema med detaljerede kriterier og vægtninger i den orienterende folder, man havde udsendt om LIEN. I sit svar oplyste Kommissionen desuden, at den rådgivende gruppe også inddrager andre hensyn som f.eks. ønsket om at opnå en rimelig geografisk spredning.

Kommissionen faastslog, at det i praksis er umuligt at skrive en detaljeret individuel analyse af hvert enkelt forkastet projekt. De ansøgere, hvis ansøgning bliver forkastet, modtager derfor en standardskrivelse med en kortfattet generel begrundelse - samtidig opfordres de udtrykkeligt til at henvende sig til CEV/EEP, hvis de ønsker supplerende oplysninger. Ifølge Kommissionen sender CEV/EEP ikke vurderingsrapporterne til ansøgerne, men det er fast praksis at give de pågældende ansøgere adgang til at se rapporterne, ligesom man også drøfter resultaterne med dem. Kommissionen konstaterede, at L. ikke havde benyttet sig af lejligheden til at indhente supplerende oplysninger hos CEV/EEP om, hvorfor hans projekt var blevet forkastet.

Efter en analyse af Kommissionens og klagerens bemærkninger stillede ombudsmanden supplerende spørgsmål til Kommissionen. Som svar meddelte Kommissionen, at ekspertgruppens kvalitative vurdering kun vedrører den første fase i udvælgelsesprocessen. Ved denne vurdering opdeles forslagene i to hovedkategorier: forslag med et pointtal over 50% og forslag med et pointtal under 50%. Dette procenttal når man frem til ved at foretage den vægtning, der er beskrevet i den orienterede folder. Kommissionen forklarede, at når en ansøger, der har fået afslag, mødes med repræsentanter for CEV/EEP for at drøfte projektets mangler, bliver den pågældende ansøger orienteret om de bemærkninger, som blev fremsat

på den rådgivende gruppes møde, samt om eventuelle supplerende bemærkninger fra Kommissionen og relevante punkter fra vurderingsrapporterne. Formålet med disse møder er at hjælpe ansøgeren med at finde frem til projektets stærke og svage sider, således at en fremtidig ansøgning måske vil blive imødekommet: de supplerende forklaringer vedrører således hele udvælgelsesproceduren.

AFGØRELSEN

1) Begrundede afslag til ansøgere

1.1 I sine svar til ombudsmanden påstod Kommissionen ikke, at den ikke var forpligtet til at begrunde sine afslag på ansøgninger i forbindelse med LIEN Phare-Tacis-programmet. Tværtimod understregede Kommissionen, at den bestræber sig på

- at skabe åbenhed omkring udvælgelsesproceduren og
- at hjælpe ansøgerne med at finde frem til de stærke og svage sider ved afviste projekter, således at de kan få held til at komme igennem med en ny ansøgning.

1.2 Det springende punkt var, om man havde givet en begrundelse, der sikrede, at disse mål blev opfyldt. Dette spørgsmål blev behandlet i lyset af hele den relevante beslutningsproces.

2) Kortfattet begrundelse med adgang til supplerende oplysninger efter anmodning

2.1 Det viste sig, at Kommissionens afslag på projektansøgninger til LIEN Phare-Tacis-programmet blev givet med en kortfattet begrundelse i en standardskrivelse, og at supplerende oplysninger kunne indhentes efter anmodning.

2.2 Kommissionens svar viste, at kun 10% af de forelagte projekter opnåede finansiering af budgetmæssige årsager, og at højt vurderede projekter ikke nødvendigvis fik adgang til midler. Udvalgsproceduren for projekter mindede derfor om udbudsproceduren for en kontrakt.

2.3 I denne forbindelse er det relevant at henvise analogt til bestemmelserne i direktivet om tjenesteydelser om begrundede afslag til dem, der afgiver bud. Efter direktivets artikel 12¹ skal der ikke automatisk gives en begrundelse, men den ordregivende myndighed skal over for alle forbigåede ansøgere eller bydende, der skriftligt anmoder herom, begrunde, hvorfor deres ansøgning eller bud er forkastet.

2.4 Det virkede derfor ikke malplaceret, at LIEN Phare-Tacis-programmet benyttede en procedure, hvor man gav en kortfattet begrundelse i en standardskrivelse, hvorefter man efter anmodning kunne få adgang til supplerende oplysninger.

¹ Rådets direktiv 92/50/EØF, EFT L 209 af 24.07.1992, s. 1

3) Åbenhed omkring udvælgelsesproceduren

3.1 Ifølge Kommissionens svar vedrørte de supplerende oplysninger, som man kan få adgang til efter anmodning, alle tre faser i udvælgelsesproceduren.

3.2 Den orienterende folder, der blev udsendt om LIEN-programmet, indeholdt et afsnit med overskriften "Hvem træffer beslutning om at støtte projekterne, og hvem vurderer dem?" I dette afsnit i folderen blev det forklaret, at "en ekspertgruppe modtager, behandler og vurderer ansøgningerne og foretager indstillinger til Kommissionen, der foretager den endelige udvælgelse af projekter." Dette er en korrekt, men noget kortfattet beskrivelse af proceduren.

3.3 Det næste afsnit i den orienterende folder havde følgende overskrift: "Hvilke kriterier benytter man ved vurderingen af ansøgninger?", og i dette afsnit forklares de procentuelle vægtninger. Det fremgår af Kommissionens svar, at disse vægtninger kun fandt anvendelse i den første fase af udvælgelsesproceduren.

3.4 Som helhed betragtet indeholdt den orienterende folder nyttige oplysninger, der kunne vejlede ansøgerne ved udarbejdelsen af forslag og sætte dem og andre i stand til at forstå, hvordan Kommissionen iværksætter de relevante fællesskabspolitikker. Det havde imidlertid været muligt at give mere udtømmende oplysninger og at undgå unødigt forvirring ved at understrege, at det var eksperterne, der anvendte de nævnte kriterier og procentuelle vægtninger ved deres vurdering, og at Kommissionen også tog hensyn til andre faktorer. Det havde ligeledes været muligt at skabe større åbenhed omkring proceduren: Kommissionen kunne have oplyst, hvilke andre faktorer der ville blive taget hensyn til.

KONKLUSION

Ombudsmandens undersøgelser i denne klagesag afslørede ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side. Man kunne skabe større åbenhed omkring udvælgelsesproceduren ved at understrege, at Kommissionen træffer afgørelse under hensyntagen til andre faktorer end de nævnte kriterier og procentvise vægtninger. Man kunne opnå en yderligere forbedring, hvis Kommissionen oplyste, hvilke faktorer der tages hensyn til. Ombudsmanden afsluttede behandlingen af sagen.

ADGANG TIL OPLYSNINGER FRA KOMMISSIONEN

Afgørelse i klage 69/16.08.95/WDR/PD/D-de og 70/16.08.95/SF/PD/D-de over Europa-Kommissionen

KLAGERNE

M. og W., tyske statsborgere, indgav klager over en tjenestemand i Kommissionen. De anførte, at den pågældende tjenestemand, som de havde rettet henvendelse til med henblik på en udtalelse om et emne, de var i færd med at udarbejde en tv-udsendelse om, havde nægtet dem oplysninger og ikke besvaret efterfølgende henvendelser pr. fax.

Eftersom de to klager vedrørte samme forhold og blev indgivet sammen, besluttede ombudsmanden at behandle dem under et.

UNDERSØGELSEN

I sine bemærkninger til klagerne fastslog Kommissionen, at den pågældende tjenestemand ikke havde haft beføjelse til at give et interview til journalisterne, eftersom det var Kommissionens politik "at lade alle kontakter til journalister gå gennem Talsmandens Tjeneste. Denne tjenestegren er således ansvarlig for at give interviews til journalister eller om nødvendigt træffe afgørelse om, at en kompetent tjenestemand fra en anden tjenestegren skal give et sådant interview. Der var således i denne sag øjensynligt tale om en misforståelse i denne henseende, og Kommissionen vil træffe de nødvendige foranstaltninger for at undgå sådanne misforståelser fremover." Kommissionen anførte endvidere, at offentligheden havde aktindsigt i kommissionsdokumenter i overensstemmelse med Kommissionens afgørelse af 8. februar 1994 om aktindsigt i Kommissionens dokumenter.

AFGØRELSEN

Eftersom det af Kommissionens udtalelse fremgik, at den erkendte, der var tale om en misforståelse i denne sag, og at den havde truffet foranstaltninger for fremover at undgå sådanne misforståelser, fandt ombudsmanden det ikke nødvendigt at foretage yderligere undersøgelser. Han afsluttede derfor behandlingen af sagen

RETTIGHEDER FOR PERSONER PÅ RESERVELISTE

Afgørelse i klage 71/16.08.95/JD/B over Europa-Kommissionen

KLAGEN

Den 1. august 1995 indgav D. en klage til ombudsmanden vedrørende reservelis-

ten fra udvælgelsesprøve KOM/A/730, som han havde bestået i 1991. Han klagede over, at reservelisten fra udvælgelsesprøve KOM/A/730 ikke var blevet forlænget ud over den 31. december 1994, over at Kommissionen havde ansat nationale eksperter, selv om den ikke havde udtømt reservelisten, og over at han ikke havde modtaget svar på sin skrivelse, hvori han forelagde spørgsmålet for Kommissionen.

UNDERSØGELSEN

Den 13. december 1995 forelagde ombudsmanden klagen for Europa-Kommissionen og anmodede Kommissionen om at kommentere den. Kommissionen afgav sin første udtalelse den 27. marts 1996. Denne blev tilsendt klageren den 30. april 1996.

I henhold til Kommissionen blev afgørelsen om ikke forlænge reservelisten ud over den 31. december 1994 truffet på baggrund af antallet af ansættelser fra listen (kun 2 ansøgere tilbage) og de kvalifikationer, som blev anset for nødvendige i fremtiden.

Angående bistand fra nationale eksperter fandt Kommissionen, at disse tjener et specifikt formål. Kommissionen kan ikke blot nyde godt af sådanne nationale tjenstemænds ekspertise og kvalifikationer men også opnå en bedre gensidig forståelse mellem europæiske og nationale forvaltninger. Det er derfor fuldt ud forståeligt, at nationale eksperter ikke udvælges blandt de personer, der har bestået en udvælgelsesprøve. Endelig undskyldte Kommissionen ikke at have besvaret skrivelser af 30. januar 1995 og forsikrede, at den ville forhindre sådanne fejltagelser i tilsvarende sager fremover.

Klageren udtalte sig om Kommissionen oplysninger den 13. september 1996. Han anførte, at vurderingen af Kommissionens politik vedrørende bistand fra nationale eksperter burde ske under hensyntagen til, at den pågældende nationale ekspert havde fået midlertidig ansættelse efter sin kontrakt som national ekspert.

AFGØRELSEN

Bestemmelserne vedrørende bistand fra nationale eksperter er fastlagt - af Kommissionen - i en afgørelse af 26. juli 1988. Proceduren for bistand fra nationale eksperter er af en anden art end proceduren for besættelse af stillinger forbeholdt ansøgere, der har bestået en udvælgelsesprøve. Denne betragtning gælder ligeledes besættelsen af midlertidige stillinger. Kommissionens afgørelse om ikke at foretrække ansøgere fra reservelister ved besættelse af sådanne stillinger kan således ikke drages i tvivl.

Artikel 5 i bilag III til Personalevedtægten indeholder en forpligtelse til at opføre flere ansøgere på reservelisten end det forventede antal ansættelser. Kommissionen

kan således gives medhold i sin antagelse af, at en ansøger, der har bestået en udvælgelsesprøve, ikke har krav på ansættelse.

Kommissionen har ret til at forlænge gyldighedsperioden for en nærmere bestemt reserveliste. Når kvalifikationer til de stillinger, som forventes ledige i fremtiden, adskiller sig fra kvalifikationer til udvælgelsesprøven, kan en forlængelse af gyldighedsperioden for listen synes ubegrundet. I forbindelse med reservelisten fra udvælgelsesprøve KOM/A/730 var de relevante tjenestegrene i Kommissionen blevet hørt, inden der blev truffet afgørelse om forlængelse af gyldighedsperioden.

På denne baggrund kan afgørelsen om ikke at forlænge gyldighedsperioden for reservelisten fra udvælgelsesprøve KOM/A/730 ud over den 31. december 1994, selv om den fortsat omfattede to personer, der havde bestået udvælgelsesprøven, ikke anses for at være i modstrid med principper for god forvaltningsskik.

På baggrund af disse forhold og under hensyntagen til, at Kommissionen har undskyldt sin manglende besvarelse af skrivelse af 30. januar 1995, konkluderede ombudsmanden, at der ikke var tale om fejl eller forsømmelser, og afluttede sin behandling af sagen.

ADGANG TIL OPLYSNINGER OM KOMMISSIONENS PROGRAMMER

Afgørelse i klage 104/1.9.95/IDS/B/PD over Europa-Kommissionen

KLAGEN

B., fransk statsborger, indgav en klage til den europæiske ombudsmand vedrørende Europa-Kommissionen. Han anførte, at han igennem knapt et år havde forsøgt at opnå en fortegnelse pr. land over navnene på de institutioner og foreninger, der har modtaget støtte fra Den Europæiske Socialfond som led i programmerne for uddannelse af handicappede i perioden 1981-1994.

UNDERSØGELSEN

I sine bemærkninger til klagen oplyste Kommissionen, at for så vidt angik perioden 1989-1994 var de oplysninger, klageren havde anmodet om, ikke direkte disponible hos Kommissionen, og at en besvarelse af spørgsmålet ville indebære et meget omfattende arbejde, hvorved medlemsstaterne skulle iværksætte undersøgelser. For så vidt angik den foregående periode, havde Kommissionen oplyst, at den var i besiddelse af elementer, som kunne tjene til grundlag for en undersøgelse, der kunne give de ønskede oplysninger; Kommissionen erklærede sig rede til at foretage denne undersøgelse, hvis klageren bekræftede sin interesse for denne periode.

AFGØRELSEN

Ombudsmanden fandt, at Kommissionens begrundelse for perioden 1989-1994 var berettiget, og noterede sig Kommissionens velvillige holdning, for så vidt angik den forudgående periode. På denne baggrund fandt den europæiske ombudsmand det ikke begrundet at foretage yderligere undersøgelser og besluttede at afslutte behandlingen sagen.

AKTINDSIGT I ET KOMMISSIONSDOKUMENT

Afgørelse i klage 180/13.10.95/JPB/PD-B-dk over Europa-Kommissionen

KLAGEN

B., dansk statsborger, indgav en klage over, at Kommissionen havde nægtet ham aktindsigt. Det fremgik, at han i maj 1995 havde anmodet om adgang til en beretning om fremme af vækst, som Kommissionen havde ladet udarbejde. I september 1995 fik han meddelelse om, at Kommissionen afviste hans anmodning med den begrundelse, at Kommissionen ikke ønskede at offentliggøre beretningen kort før afholdelsen af en konference om emnet i november 1995. Den 11. september 1995 anmodede klageren Kommissionen om at ændre sin afgørelse. Eftersom han ikke modtog svar fra Kommissionen, indgav han en klage med påstand om, at Kommissionens holdning var i modstrid med bestemmelserne om aktindsigt i Kommissionens afgørelse af 8. februar 1994 om aktindsigt i Kommissionens dokumenter. I denne afgørelse fastlægges grundene for at afvise begæringer om aktindsigt og procedurerne for behandling af sådanne begæringer. Klageren påstod, at den manglende overholdelse af de i afgørelsen fastlagte frister for behandling af sådanne begæringer automatisk burde føre til, at der gives aktindsigt i det pågældende dokument.

UNDERSØGELSEN

I sine første bemærkninger til klagen anførte Kommissionen, at den ikke fandt klagen begrundet, eftersom den siden da havde fremsendt beretningen til klageren. Klageren opretholdt dog klagen.

I sine efterfølgende bemærkninger erkendte Kommissionen, at den ikke havde overholdt de frister for behandling af begæringer, der var fastlagt i afgørelsen af 8. februar 1994, og udtalte, at den for fremtiden på enhver måde ville bestræbe sig på at overholde fristerne. Angående begrundelsen for det oprindelige afslag, erkendte Kommissionen, at den var ugyldig.

AFGØRELSEN

Ombudsmanden påpegede, at i henhold til artikel 1 i Kommissionens afgørelse af 8. februar 1994 om aktindsigt i Kommissionens dokumenter finder adfærdskodeks af 31. december 1993 for aktindsigt i Kommissionens og Rådets dokumenter anvendelse på Kommissionen. Følgelig kan aktindsigt afslås med henblik på at beskytte offentlige interesser (offentlig sikkerhed, internationale forbindelser, valutastabilitet, retlige procedurer, inspektioner og undersøgelser), enkeltpersoner og privatlivets fred, drifts- og forretningshemmeligheder, Kommissionens finansielle interesser, fortrolige oplysninger og tavshedspligten om Kommissionens forhandlinger.

I afgørelsens artikel 2 fastlægges procedurerne for aktindsigt: Kommissionen skal inden for en måned meddele den, der begærer aktindsigt, om begæringen er imødekommet. Hvis ikke der kan gives aktindsigt, meddeles den, der begærer aktindsigt, at han inden en måned kan anmode om ændring af indstillingen. Besvares en begæring om aktindsigt ikke inden en måned, betragtes den som afslået, og manglende besvarelse inden for en frist på en måned af en anmodning om at ændre indstillingen udgør ligeledes et afslag. På denne baggrund konkluderede ombudsmanden, at der ikke var grundlag for at antage, at begæringen var imødekommet, fordi den var ubesvaret.

For så vidt angik begrundelsen for at afvise begæringen, påpegede ombudsmanden, at den ikke var omfattet af den i Kommissionens afgørelse af 8. februar 1994 indeholdte opregning af grunde for afvisning af en begæring. Han betragtede derfor afvisningen som uhjemlet og ukorrekt.

Ombudsmanden noterede sig dog, at klageren havde modtaget den beretning, han havde anmodet om adgang til, så snart Kommissionens generalsekretariat havde rettet fejlen. På denne baggrund og under henvisning til, at generalsekretæren i sit svar på ombudsmandens anmodning om oplysninger åbent havde erkendt fejlen på Kommissionens vegne, og havde udtalt, at Kommissionen fremover på alle måder ville bestræbe sig på at forhindre gentagelser, fandt ombudsmanden ingen grund til yderligere behandling af klagen og afsluttede således behandlingen heraf.

FORTROLIG INFORMATION OM NUKLEARE MATERIALERS

Afgørelse i klage 186/16.10.95/DL/UK/KT over Europa-Kommissionen

KLAGEN

I oktober 1995 skrev L. til den europæiske ombudsmand for at klage over de svar, Europa-Kommissionen havde givet på to skriftlige parlamentariske forespørgsler om nukleare materialer.

Klageren kunne ikke se nogen begrundelse for, at Kommissionen i sit svar på forespørgslerne havde henvist til bestemmelserne vedrørende hemmeligholdelse i Euratom-traktatens artikel 194 som grund til ikke at give oplysninger om udtømte uranlagre eller om kontrakter om leverancer til et nukleart anlæg. Han anmodede den europæiske ombudsmand om at tvinge Kommissionen til at handle i en ånd af åbenhed og frigive de oplysninger, der var anmodet om.

UNDERSØGELSEN

Den europæiske ombudsmand anmodede Kommissionen om bemærkninger til klagen.

Kommissionens bemærkninger

For så vidt angår det første spørgsmål citerede Kommissionen Euratom-traktatens artikel 194 som grund for, at den ikke havde givet oplysninger om udtømte uranlagre på visse steder i Det Forenede Kongerige. I det øjeblik en medlemsstat har klassificeret visse oplysninger under et sikkerhedssystem, betragter Kommissionen sig bundet af denne klassificering og forventes at holde sådanne oplysninger hemmelige.

For så vidt angår det andet spørgsmål i forbindelse med kommercielle oplysninger om kontrakter om leverancer til et nukleart anlæg i Fællesskabet, henviser Kommissionen også til Euratom-traktatens artikel 194 og bestemmelserne heri som grund til ikke at give sådanne kommercielle oplysninger. Disse oplysninger blev fremsendt til Kommissionen af aktørerne i henhold til Euratom-traktatens kapitel VI på tidspunktet for indgåelsen af kontrakten, men er fortsat de pågældende aktørers ejendom.

Klagerens kommentarer til Kommissionens bemærkninger

I henhold til klagerens bemærkninger bør Kommissionen på ny overveje sin fastholdelse af hemmeligholdelse, da både Euratom-traktatens artikel 194 og forordningerne i henhold hertil vedtoges inden for to helt forskellige politiske rammer. Den kolde krig og nuklear spionage var virkelige trusler, og situationen er naturligvis ændret siden.

AFGØRELSEN

Da Kommissionen i begge tilfælde henviste til artikel 194, blev spørgsmålet om hemmeligholdelse behandlet samtidigt for begge parlamentariske forespørgsler.

Artikel 194 indeholder følgende bestemmelse:

Medlemmerne af Fællesskabets institutioner, (...) der (...) skal indhente (...) oplysninger (...) der er undergivet hemmelighedsbeskyttelse i henhold til bestemmelser truffet af en Medlemsstat, (...) har (...) forpligtelse til at bevare disse hemmeligheder over for enhver ikke bemyndiget person såvel som over for offentligheden.

Det synes klart ud fra skrivelsen og ånden i artikel 194, at dens bestemmelser er

bindende for Det Europæiske Fællesskabs institutioner, som har forpligtelse til at bevare enhver oplysning hemmelig, som er undergivet et sikkerhedssystem i henhold til de bestemmelser, en medlemsstat har indført.

I det foreliggende tilfælde bekræftede Kommissionen sine svar på forespørgsel E-1805/95 stillet af Alex Smith og forespørgsel E-1518/95 stillet af Ahern om, at den pågældende medlemsstat har klassificeret de oplysninger, der anmodes om, som "undergivet et sikkerhedssystem", hvorfor den ikke har mulighed for at frigive dem.

For så vidt angår forespørgslen af Ahern (E-1518/95), følger den på to andre forespørgsler af Breyer om en kontrakt om leverance til forskningsreaktoren i Garching. Kommissionen henviste til et andet argument i relation til hemmeligholdelse af kommercielle oplysninger. Den citerede en række bestemmelser, som alle understreger beskyttelsen af kommercielle oplysninger, hvorfor Kommissionen ikke er i stand til at give sådanne kommercielle oplysninger, da de oplysninger, der anmodes om, tilhører to økonomiske aktører, der handler i kommerciel egenskab. Kommissionen foreslog det ærede medlem at søge oplysningerne direkte hos de pågældende aktører.

I sine bemærkninger til ombudsmanden af 21. maj 1996 fremførte Kommissionen følgende:

I overensstemmelse med Euratom-traktatens kapitel VI (...) skal aktørerne til Agenturet fremsende kommercielle oplysninger, herunder selve den kontrakt, der skal indgås. Disse oplysninger er og forbliver disse aktørers ejendom. Kommissionens tjenestegrene er ikke i stand til at give sådanne kommercielle oplysninger, som er de pågældende aktørers ejendom.

Med henblik på at kunne afgøre, om dette argument er lovligt, må man undersøge de betingelser, hvorunder offentligheden har adgang til Kommissionens dokumenter. Spørgsmålet blev afgjort med Kommissionens beslutning af 8. februar 1994 om offentlig adgang til Kommissionens dokumenter.

Denne beslutning indfører princippet om generel adgang for offentligheden til Kommissionens dokumenter, samtidig med at man tager hensyn til visse undtagelser i relation til beskyttelse af offentlig eller private interesser.

Den indeholder i den vedføjede adfærdskodeks om offentlig adgang til Kommissionens og Rådets dokumenter bestemmelser om, at

Institutionerne nægter adgang til ethvert dokument, hvis offentliggørelse kunne undergrave:

- ...

- beskyttelsen af kommerciel eller industriel hemmeligholdelse

- ...

Det fremgår derfor, at Kommissionen ved at svare, at de oplysninger, der anmodes om, ikke kan gives på grund af beskyttelsen af kommerciel hemmelighedelse, og ved at råde det ærede medlem til direkte at anmode den pågældende aktør om sådanne oplysninger, med denne holdning er i overensstemmelse med sin beslutning af 8. februar 1994.

På denne baggrund har den europæiske ombudsmand ikke kunne påvise nogen fejl eller forsømmelser i Kommissionens holdning i denne sag. Han fandt det derfor ikke begrundet med yderligere undersøgelser og afsluttede behandlingen af sagen.

TRUFNE FORANSTALTNINGER EFTER OPHÆVELSEN AF TOLDFORMALITETERNE VED GRÆNSERNE

Afgørelse i klage 189/18.10.95/SP/GR/KT over Europa-Kommissionen

KLAGEN

I oktober 1995 skrev P. til den europæiske ombudsmand for at klage over Europa-Kommissionen. Efter ophævelsen af grænserne i Den Europæiske Union i januar 1993 måtte han lukke sit toldklareringskontor og led store økonomiske tab. Han var af den opfattelse, at han burde modtage økonomisk kompensation. Kommissionen havde desuden ikke besvaret hans brev af 5. november 1993.

UNDERSØGELSEN

Den europæiske ombudsmand anmodede Kommissionen om dens bemærkninger til klagen.

I sit svar fremførte Kommissionen, at i henhold til subsidiaritetsprincippet var det ikke Fællesskabet, som skulle efterleve medlemsstaternes ansvar for det pågældende erhverv.

Men på grund af den exceptionelle karakter at den situation, som var opstået på grund af den pågældende virksomhed, fandt Kommissionen det begrundet af foreslåede ledsageforanstaltninger på fællesskabsplan.

Med hensyn til Grækenland, klagerens hjemland, blev der i henhold til disse foranstaltninger ydet et beløb på over tre mio ECU til 39 projekter udvalgt af de græske myndigheder efter en licitation. Fristen for indgivelse af ansøgninger var 31. marts 1993, og i henhold til de oplysninger Kommissionen råder over, havde P. ikke fremsendt noget projekt til disse myndigheder (økonomiministeriet).

Kommissionens bemærkninger blev fremsendt til P. med henblik på at indhente hans bemærkninger hertil. I sit svar slog klageren på ny til lyd for, at han burde modtage økonomisk kompensation. Han fremførte også, at han havde fremsendt en ansøgning til de græske myndigheder.

AFGØRELSEN

Det fremgik af klagen, de vedføjede dokumenter og de undersøgelser, som var foretaget, at Kommissionen havde foreslået ledsageforanstaltninger på fællesskabsplan med henblik på at fremme omstrukturering af de pågældende virksomheder efter ophævelsen af toldformaliteterne ved de indre grænser i Fællesskabet pr. 1. januar 1993. Heriblandt er særlige foranstaltninger indeholdt i forordning (EØF) nr. 3904/92 vedrørende foranstaltninger om tilpasning af erhvervet som toldklararer og speditør til det indre marked.

For så vidt angår Grækenland blev et beløb på over tre mio ECU med henblik på at bistå de virksomheder, som var mest berørt af fjernelsen af toldgrænserne, ydet til de græske myndigheder (økonomiministeriet). Dette beløb blev ydet af de græske myndigheder til 39 projekter med 1874 personer udvalgt i henhold til en licitation for projekter offentliggjort i den nationale presse. Fristen for indsendelse af ansøgninger var den 31. marts 1993 i henhold til artikel 6 i ovennævnte forordning.

P. nægtede, at han skulle have undladt at indsende et projekt og fremlagde et dokument, som viste, at han havde indsendt en ansøgning til økonomiministeriet. Dette dokument var imidlertid dateret 11. marts 1994, dvs. ca. 1 år efter at fristen for indsendelse af ansøgninger var udløbet. Han kunne følgelig ikke forvente at få sit projekt godkendt af økonomiministeriet.

For så vidt angår Kommissionens manglende besvarelse af hans skrivelse fra november 1993, var dette naturligvis beklageligt, og Kommissions opmærksomhed er blevet henledt på, at sådanne undladelser ikke burde gentage sig.

På denne baggrund fandt den europæiske ombudsmand det ikke begrundet af foretage yderligere undersøgelser og afsluttede behandlingen af sagen.

FOR MANGE ELEVER I EUROPASKOLEN BRUXELLES II

Afgørelse i klage 199/23.10.95/EP/B/KT over Europa-Kommissionen

KLAGEN

P. indgav klage i oktober 1995 om problemet med for mange elever i Europaskolen Bruxelles II.

Han gjorde opmærksom på, at klasserne befandt sig i lokaler, som oprindeligt var blevet brugt til et andet formål, at antallet af børn i hver klasse var for højt, at de sanitære installationer lod meget tilbage at ønske, og at sikkerhedskravene ikke blev overholdt i denne skole.

UNDERSØGELSEN

Den europæiske ombudsmand informerede Kommissionen om klagen.

Kommissionen fremsendte sine bemærkninger til ombudsmanden og erindrede om den historiske og juridiske baggrund for oprettelsen af Europaskolerne. Den redegjorde desuden for beføjelser og kompetence i forbindelse med forvaltningen af Europaskolerne.

Kommissionens bemærkninger blev fremsendt til klageren, som ikke fremsatte kommentarer.

AFGØRELSEN

Oprettelsen af Europaskolerne har sit retsgrundlag i aftalen om oprettelse af Europaskolerne af 12. april 1957 undertegnet af Fællesskabets oprindelige seks stater. Med denne aftale indførtes en ren mellemstatslig samarbejdsmodel, da Europaskolerne udelukkende var oprettet medlemsstaterne imellem. Disse var aftalens eneste kontraherende parter og de eneste, som havde sæde i Det Øverste Råd, som er det øverste organ på det administrative, pædagogiske og finansielle område.

Siden da er Fællesskabet, uden dog at blive kontraherende part i aftalen, blevet inkorporeret i Det Øverste Råd med de samme rettigheder som medlemsstaterne, og den mellemstatslige samarbejdsmodel er blevet nuanceret med Fællesskabets deltagelse.

Det Øverste Råd består således for øjeblikket af Fællesskabets medlemsstater og Kommissionen, som deltager med én stemme. Afgørelserne træffes med enstemmighed på de budgetmæssige og pædagogiske områder og med 2/3 flertal på det administrative område.

Bygningerne og udstyret i skolen Bruxelles II samt deres vedligeholdelse henhører derimod under de belgiske myndigheder.

Som fællesskabsinstitution og medlem af Det Øverste Råd har Kommissionen i denne forbindelse taget forskellige skridt med henblik på at tilskynde de belgiske myndigheder til at råde bod på problemerne i forbindelse med for mange elever i skolen Bruxelles II.

På baggrund af Kommissionens begrænsede beføjelser i forvaltningen af Europaskolerne og de skridt, den har taget over for de kompetente myndigheder, nærmere bestemt de belgiske myndigheder, for så vidt angår for mange elever i Europaskolen Bruxelles II, fandt den europæiske ombudsmand ikke, at Kommissionen kunne gøres ansvarlig for eventuelle fejl og forsømmelser, og han afsluttede derfor behandlingen af klagen.

ANSÆTTELSE FRA EN RESERVELISTE EFTER EN UDVÆLGELSESPRØVE

Afgørelse i klage 225/13.11.95/JV/B/KT over Europa-Kommissionen

V., som var opført som bestået på en reserveliste efter en udvælgelsesprøve afholdt af Kommissionen, rettede henvendelse til den europæiske ombudsmand, da han ikke var blevet kontaktet af Kommissionen med henblik på ansættelse. Kommissionen havde foranstaltet en ny udvælgelsesprøve vedrørende samme område uden først at have udtømt reservelisten fra den tidligere udvælgelsesprøve.

Den europæiske ombudsmand anmodede Kommissionen om at fremsende bemærkninger til klagen.

I sit svar forklarede Kommissionen, at det forhold, at man er opført på en reserveliste, ikke automatisk forpligter institutionen til at ansætte kandidaten. Opførelse på listen giver kun mulighed for at blive ansat i henhold til arbejdets nødvendighed. Desuden tilføjede Kommissionen, at denne nødvendighed for ansættelse indebærer, at Kommissionen ikke behøver vente på, at en reserveliste er udtømt, før den afholder en ny udvælgelsesprøve.

De bemærkninger, Kommissionen fremsatte, blev videresendt til klageren, således at han kunne fremkomme med sine kommentarer, såfremt han ønskede det. Klageren blev oplyst om, at sagen ville blive afsluttet på grundlag af klagen og Kommissionens bemærkninger, hvis han ikke fremsatte kommentarer.

Klageren fremsatte ikke kommentarer og ombudsmanden besluttede at afslutte behandlingen af sagen

STATSBORGERSKAB SOM BETINGELSE FOR STIPENDIAT

Afgørelse i klage 258/27.11.95/HNDC/PO/PD-en over Europa-Kommissionen

KLAGEN

N.d C., portugisisk statsborger, indgav en klage til den europæiske ombudsmand mod Europa-Kommissionen med påstand om, at Kommissionens generaldirektorat XII fejlagtigt havde nægtet hende et forskningsstipendiat.

Klageren indgav i maj 1995 en ansøgning om stipendiat under fællesskabsprogrammet vedrørende forskeres uddannelse og mobilitet som svar på en indkaldelse af forslag offentliggjort i De Europæiske Fællesskabers Tidende af 17. januar 1995. Det omhandlede program var vedtaget af Rådet den 15. december 1994 og havde til formål at fremme forskeres mobilitet. Kommissionen var ansvarlig for programmets gennemførelse.

En betingelse for tildeling af stipendiat var, at den pågældende forsker ikke var statsborger i det land, hvor han eller hun havde til hensigt at udføre det forskningsarbejde, som lå til grund for stipendiatet.

Klageren havde både portugisisk og fransk statsborgerskab og søgte om et stipendiat med henblik på forskning ved "Instituto de Biologia Experimental e Tecnológica" i Portugal. Klageren oplyste, at hun, inden hun indsendte sin ansøgning, havde rettet henvendelse til Kommissionen i en skrivelse af 17. januar 1995 for at få oplyst, hvordan Kommissionen ville anvende betingelsen om statsborgerskab på personer med mere end et statsborgerskab i en situation som hendes. Hun modtog intet svar på denne anmodning om oplysninger. Med skrivelse af 12. juli 1995 besvarede Kommissionen hendes ansøgning. Den oplyste, at hun ikke var berettiget til stipendiatet, eftersom hun var statsborger i det land, forskningsinstitutionen var beliggende i.

I august og september 1995 rettede klageren henvendelse til Kommissionen med anmodning om ændring af den pågældende afgørelse. Klageren påpegede, at Kommissionens håndhævelse af bestemmelserne om statsborgerskab for så vidt angik personer med flere statsborgerskaber var fejlagtig. Kommissionen undskyldte i sine svar, at den ikke tidligere havde forelagt mere præcise oplysninger om anvendelsen af bestemmelserne vedrørende statsborgerskab for så vidt angik personer med flere statsborgerskaber. Kommissionen oplyste, at bestemmelserne var blevet gennemført i overensstemmelse med den praksis, der var blevet fastlagt under tidligere programmer, og at Kommissionen senere havde vedtaget en eksplicit bestemmelse vedrørende personer med flere statsborgerskaber, som var i overensstemmelse med den fastlagte praksis. Kommissionen opretholdt følgelig sin afgørelse.

UNDERSØGELSEN

I sin udtalelse om klagen anførte Kommissionen, at den ikke havde optegnelser i sine arkiver om en anmodning om oplysninger forud for klagerens indgivning af en ansøgning i maj 1995. Kommissionen erkendte, at den ikke havde vedtaget formelle bestemmelser vedrørende spørgsmålet om personer med flere statsborgerskaber, inden klagerens ansøgning blev afvist, men understregede, at de formelle bestemmelser kun bekræftede tidligere praksis, og at det var lovligt at anvende bestemmelserne om statsborgerskab på personer med flere statsborgerskaber, således at stipendiatere ikke ydes til forskningsprojekter i de lande, hvor disse personer er statsborgere. For så vidt angik spørgsmålet om retfærdighed, udtalte Kommissionen, at "*for så vidt angår muligheden for adgang til programmet, har personer med flere statsborgerskaber en ekstra mulighed for at tilhøre de støtteberettigede lande, mens udvalget af værtslande bliver begrænset. Dog må det påpeges, at denne begrænsning som følge af bestemmelserne om statsborgerskab ikke udelukkende rammer ansøgere med flere statsborgerskaber.*

Disse bestemmelser kan også anses for "uretfærdige" af ansøgere, som kun har et statsborgerskab, og selv om de aldrig har været bosiddende i det pågældende land, bliver forment støtte til uddannelse i dette land".

AFGØRELSEN

Ombudsmanden udtalte, at grundsætninger for god forvaltningsskik kræver, at anmodninger om oplysninger besvares uden unødigt forsinkelse. Dog var det ikke i dette konkrete tilfælde godtgjort, at Kommissionen havde modtaget den pågældende anmodning, eftersom klageren selv havde oplyst, at hun ikke længere var i besiddelse af postkvikteringen.

For så vidt angik påstanden om, at Kommissionens fortolkning af nationalitetsbestemmelserne i forhold til personer med flere statsborgerskaber var i modstrid med gældende ret, fandt ombudsmanden det godtgjort, at der på det tidspunkt, klagerens ansøgning blev afvist, ikke fandtes skriftlige bestemmelser vedrørende situationen for personer med flere statsborgerskaber. Dog fandt ombudsmanden, at dette ikke var ensbetydende med, at Kommissionen var forpligtet til at godkende ansøgninger fra personer med flere statsborgerskaber i de tilfælde, hvor de var i besiddelse af forskningslandets statsborgerskab såvel som et andet statsborgerskab. Kommissionen måtte tage stilling til spørgsmålet om personer med flere statsborgerskaber, og ombudsmanden fandt ikke, at den valgte løsning var i modstrid med gældende retsgrundsætninger.

Angående påstanden om, at Kommissionens håndhævelse af nationalitetsbestemmelserne på personer med flere statsborgerskaber var uretfærdig, fandt ombudsmanden, at denne påstand var ubegrundet i den omhandlede sag. Det fremgik således af sagen, at klageren var født i Portugal, havde gennemført alle sine studier (1976-1987) i Portugal, havde specialiseret sig i Canada og Frankrig (1988-1994) og derefter påbegyndt erhvervsarbejde i Portugal.

Ombudsmanden fandt således ikke at kunne konstatere fejl eller forsømmelser i denne sag og afsluttede derfor behandlingen af sagen.

3.2 SAGER, SOM BLEV TRUKKET TILBAGE

3.2.1 EUROPA-KOMMISSIONEN OG EUROPA-PARLAMENTET

UKORREKT OPLYSNING FRA KOMMISSIONENS OG EUROPA-PARLAMENTETS KONTORER I ROM

Afgørelse i klage 23/03.06.95/SL/PD/UK-en over Europa-Kommissionen og Europa-Parlamentet

L., som er italiensk statsborger, indgav en klage over Europa-Kommissionen og Europa-Parlamentet, hvori hun gjorde gældende, at de to institutioners kontorer i Rom havde givet hende ukorrekte oplysninger om EF-udvælgelsesprøver.

I deres udtalelser om klagen anførte de to institutioner, at de ansatte på de to kontorer ikke havde nogen erindring om klagerens besøg på kontorerne, at institutionerne var overrasket over, at hun havde fået urigtige oplysninger, eftersom de oplysninger, klageren påstod at have modtaget, var i modstrid med institutionernes sædvanlige ansættelsespolitik, og informationskontorerne havde modtaget en påmindelse om deres opgaver på dette område.

Udtalelserne blev forelagt klageren, som meddelte ombudsmanden, at hun lod sagen falde.

På denne baggrund afsluttede ombudsmanden behandlingen af sagen.

3.3 SAGER LØST AF INSTITUTIONEN

3.3.1 EUROPA-PARLAMENTET

ADGANG TIL MEP-DELTAGERLISTE

Afgørelse i klage 26/13.07.95/MAJQCS/FR/FR over Europa-Parlamentet

KLAGEN

Tre franske journalister indgav klage over Europa-Parlamentet. De anførte, at de den 13. juli 1995 ytrede ønske om at se deltagerlisterne for Europa-Parlamentets medlemmer, som var placeret uden for den mødesal, hvor Parlamentet afholder sine plenarmøder i Strasbourg (Europa-Parlamentets medlemmer skal skrive under på disse lister, når de går ind i mødesalen), hvilket Parlamentets betjente havde modsat sig.

Klagerne anførte bl.a., at listerne befandt sig på et område, som var frit tilgængeligt for

offentligheden uden nogen form for fysisk afgrænsning eller angivelse af nogen form for forbud mod offentlig adgang til listerne, og at offentligheden ikke var bekendt med, hvor mange meter, decimeter eller centimeter, det var muligt at nærme sig listerne uden at overskride et sådan forbud om offentlig adgang til listerne.

UNDERSØGELSEN

Europa-Parlamentets bemærkninger til klagen blev forelagt klagerne, som derefter fremkom med deres kommentarer.

Ombudsmanden anmodede Parlamentet om yderligere oplysninger. På grundlag af disse oplysninger afholdt to medarbejdere fra ombudsmandens kontor et møde med en repræsentant for Europa-Parlamentet. Efter dette møde forelagde ombudsmanden et forslag for Parlamentet.

Parlamentet anførte i det væsentlige, at deltagerlisterne var interne dokumenter, som bl.a. anvendes af Parlamentets administration til fastlæggelse af de forskellige godtgørelser, medlemmerne er berettiget til. Offentligheden har aldrig haft adgang til disse lister men har altid haft adgang til de endelige lister, som offentliggøres i mødeprotokollen, som foreligger dagen efter. Endvidere har offentligheden altid adgang til navnene på de medlemmer, som har deltaget i en afstemning ved navneopråb, ofte blot en halv time efter, afstemningen har fundet sted. Parlamentet oplyste endvidere, at de pågældende deltagerlister tidligere havde ligget inde i mødesalen. Den eneste grund til at de nu lå uden for mødesalen var, at der som følge af de nye medlemsstaters tiltrædelse ikke var plads til listerne inde i mødesalen. På baggrund af disse betragtninger opretholdt Parlamentet sit forbud mod adgang til listerne.

AFGØRELSEN

Ombudsmanden erindrede først om, at der ikke forelå en generel bestemmelse fra fællesskabslovgiveren vedrørende aktindsigt i fællesskabsinstitutionernes dokumenter, hvorfor det var op til hver enkelt institution at fastlægge reglerne på området i medfør af institutionens interne organisationsbeføjelser.

Endvidere bemærkede ombudsmanden, at listernes oplysende værdi var meget begrænset, for så vidt angik spørgsmålet om medlemmernes tilstedeværelse i mødesalen på et bestemt tidspunkt, eftersom medlemmerne frit kan gå ind og ud af mødesalen uden på ny at skulle skrive under på de omhandlede lister.

På denne baggrund fandt ombudsmanden, at Parlamentet i medfør af sine interne organisationsbeføjelser kunne nægte offentligheden adgang til de pågældende lister, som især tjente administrative formål.

Hvis Parlamentet imidlertid ønskede, at offentligheden ikke skulle have adgang til

de pågældende lister, fandt ombudsmanden det uhensigtsmæssigt at placere dem et sted, offentligheden havde adgang til, og hvor det praktisk taget var umuligt at sikre, at et sådant forbud kunne overholdes. Derfor foreslog ombudsmanden, at så længe listerne befandt sig uden for mødesalen, burde offentlighedens adgang hertil ikke hindres, og at Parlamentets betjente eventuelt kunne underrette særligt interesserede personer om de officielle lister og afstemningerne ved navneopråb ved hjælp af et notat, der kunne udarbejdes til dette formål.

Som svar på dette forslag meddelte Parlamentet, at generalsekretæren var blevet anmodet om at placere listerne inde i mødesalen og, hvis ikke det var muligt, at udarbejde en skrivelse vedrørende mulighederne for oplysninger om medlemmernes tilstedeværelse, som kunne forelægges alle interesserede personer.

På baggrund af Parlamentets ovennævnte interne organisationsbeføjelser og de gennemførte foranstaltninger besluttede ombudsmanden at afslutte behandlingen af sagen.

3.3.2 RÅDET

AKTINDSIGT TIL DOKUMENTER I RÅDETS BESIDDELSE

Afgørelse i klage 45/26.7.95/IPB/PD/B-dk over Rådet for Den Europæiske Union

KLAGEN

B., dansk statsborger, indgav klage over Rådet. Han krævede, at alle oplysninger, der var nødvendige for at forstå gældende lovgivning, blev offentliggjort, og anførte, at han som medlem af Europa-Parlamentet havde behov for kendskab til al lovgivning, herunder Rådets mødeprotokoller. Vedlagt klagen var en kopi af et notat fra Rådets juridiske tjeneste med kritik af Rådets praksis vedrørende erklæringer til optagelse i protokollerne fra Rådets møder.

UNDERSØGELSEN

I sine bemærkninger til klagen anførte Rådet følgende tre forhold:

For det første gjorde Rådet gældende, at klagen ikke henhørte under ombudsmandens virkefelt. Rådet fremførte, at klagen ikke påviste, at Rådet havde begået fejl, og at notatet fra den juridiske tjeneste ikke udgjorde et bevis på fejl eller forsømmelser. Rådet bemærkede endvidere, at klageren havde forelagt spørgsmålet for ombudsmanden i sin egenskab af medlem af Europa-Parlamentet, og at klagerens ønske om kendskab til al gældende lovgivning var politisk betinget.

For det andet anførte Rådet, at klageren ikke havde rettet de fornødne administrative

henvendelser til Rådet, inden han indgav sin klage til den europæiske ombudsmand. For det tredje anførte Rådet, at det den 2. oktober 1995 havde vedtaget "en adfærdskodeks om offentliggørelse af Rådets protokoller og erklæringer til optagelse i protokollerne, når Rådet optræder som lovgivende myndighed, der viser, at Rådet i vid udstrækning har ændret praksis på dette område. Siden vedtagelsen af kodeksen er alle erklæringer til Rådets mødeprotokol i forbindelse med endelig vedtagelse af retsakter i den i bilaget til Rådets forretningsorden anvendte betydning, blevet gjort offentlig tilgængelige."

AFGØRELSEN

For så vidt angik Rådets første argument påpegede ombudsmanden, at det tilkommer ham at afgøre, om en klage kan antages til realitetsbehandling. Fællesskabsinstitutionerne og -organerne er naturligvis velkomne til at tilkendegive deres synspunkter desangående over for ombudsmanden.

Det kan ved en klages antagelse til realitetsbehandling ikke kræves, at klageren skal føre fuldt bevis for de fejl eller forsømmelser, der klages over. I denne sammenhæng må det erindres, at det også påhviler ombudsmanden at forbedre forbindelserne mellem Fællesskabets institutioner og Europas borgere. Ombudsmandshvervet blev oprettet på baggrund af Unionens tilsagn om en åben, demokratisk og ansvarlig forvaltning. At kræve, at en borger fører bevis for fejl eller forsømmelser ved indgivelsen klagen, ville indebære en uforholdsmæssig byrde for borgeren og vanskeliggøre den pågældendes adgang til ombudsmanden. Et sådant krav synes i øvrigt at være uhjemlet. I henhold til EF-traktatens artikel 138 E, stk. 1, andet afsnit, skal ombudsmanden foretage undersøgelser af "de påståede forhold" ("alleged facts" på engelsk og "faits allégués" på fransk) og ikke af påviste forhold. I artikel 3, stk. 1, i ombudsmandens statut fastslås det, at ombudsmanden foretager undersøgelser af "mulige tilfælde af fejl eller forsømmelser" ("suspected maladministration" på engelsk og "cas éventuel de mauvaise administration" på fransk).

I klagen gjordes det gældende, at ikke al eksisterende lovgivning var tilgængelig. Et notat var vedlagt som en integreret del af klagen. Notatet var yderst kritisk over for Rådets praksis med hensyn til erklæringer til mødeprotokollerne. I klagen gjordes det således klart gældende, at der var tale om fejl.

Klagerens stilling som medlem af Europa-Parlamentet havde ingen betydning for sagen. I henhold til EF-traktatens artikel 8 D kan "enhver" unionsborger henvende sig til ombudsmanden. Intet forhindrer således medlemmer af Europa-Parlamentet i at klage til ombudsmanden. For så vidt angår Rådets argument om, at klagen var "politisk", bemærkede ombudsmanden, at han var af den opfattelse, at offentlig adgang til gældende lovgivning er et grundlæggende krav til en demokratisk resstat.

En klage med påstand om, at dette ikke var tilfældet, burde således indlysende tages alvorligt, uanset hvilke politiske bevæggrunde der i henhold til Rådet lå bag klagen.

Ombudsmanden fandt derfor ikke, at Rådets første argument kunne begrunde en ændring af hans oprindelige afgørelse om at behandle klagen.

For så vidt angik Rådets angivelse af, at klageren ikke havde rettet de fornødne administrative henvendelser til Rådet i overensstemmelse med artikel 2, stk. 4, i ombudsmandens statut, påpegede ombudsmanden, at der synes at være en mindre uoverensstemmelse mellem de forskellige sprogudgaver af denne bestemmelse. I den danske udgave anvendes ganske vist termen "fornødne", som giver det indtryk, at sådanne administrative henvendelser er nødvendige. På den anden side anvendes der i f.eks. de engelske, franske, tyske, spanske og svenske udgaver hhv. termene "appropriate", "appropriées", "geeigneten", "adecuadas" og "lämpliga", som synes at betyde, at der skal rettes passende administrative henvendelser. Under hensyntagen til denne bestemmelses formål må den korrekte fortolkning være, at der skal være rettet passende administrative henvendelser. Det tilkommer ombudsmanden at afgøre, hvad der i en given sag må anses for passende.

I denne sag fremgik det, at erklæringer til optagelse i protokollerne fra Rådets møder var blevet betragtet som en hindring for disse protokollers offentliggørelse. Dette syntes endvidere til fulde bekræftet af, at Rådet efterfølgende fandt det nødvendigt at vedtage en adfærdskodeks om offentliggørelsen af Rådets protokoller og erklæringer til optagelse i protokollerne. Det måtte derfor lægges til grund, at en forudgående administrativ henvendelse ville være blevet afvist.

Under disse omstændigheder fandt ombudsmanden ikke nogen grund for at ændre sin oprindelige afgørelse om at behandle klagen under hensyntagen til Rådets andet argument.

For så vidt angik sagens realitet, bemærkede ombudsmanden, at aktindsigt som en foranstaltning til at fremme gennemsigtigheden inden for Unionen prioriteres højt af institutionerne (jf. f.eks. erklæring nr. 17 vedføjet Maastricht-traktaten om retten til adgang til oplysninger og Rådets erklæring af 22. januar 1996 i anledning af Kommissionens lovgivningsprogram for 1996).

Som tidligere anført var formålet med oprettelsen af ombudsmandshvervet at understrege Unionens ønske om gennemsigtighed. Det var derfor indlysende, at gennemsigtighed og retten til aktindsigt var af stor betydning for ombudsmanden. Ombudsmanden fandt, at Rådet med vedtagelsen af adfærdskodeksen den 2. oktober 1995 havde truffet de foranstaltninger, som måtte anses for påkrævet for fremover at sikre aktindsigt til den type dokumenter, klagen omhandlede. Ombudsmanden fandt det derfor ikke begrundet at foretage yderligere undersøgelser og afsluttede derfor behandlingen af sagen.

3.3.3 EUROPA-KOMMISSIONEN

ERSTATNING TIL EN VIRKSOMHED FOR DENS ARBEJDE

Afgørelse i klage 5/09.11.94/FE/EF-en over Europa-Kommissionen

KLAGEN

I november 1994 indgav et advokatfirma klage mod Europa-Kommissionen på vegne af sin klient, en virksomhed, som var specialiseret i at organisere konferencer.

Kommissionen bad i 1992 virksomheden om at tilrettelægge en konference. Kort før konferencen skulle finde sted, blev den aflyst af Kommissionen. Aflysningen skyldtes åbenbart, at den ansvarlige tjenestemand i Kommissionen ikke havde fået budgetmæssig dækning til konferencen, hvilket var til skade for virksomheden, bl.a. økonomisk tab i form af penge og tid, som allerede var blevet brugt til tilrettelæggelse af konferencen.

Efterfølgende korrespondance og kontakter med Kommissionen førte ikke til nogen erstatning for den skade, virksomheden havde lidt.

UNDERSØGELSEN

Da den europæiske ombudsmand ikke påbegyndte sit virke før 27. september 1995, var han ikke i stand til umiddelbart at tage sig af klagen. Den 31. oktober 1995 anmodede han Kommissionen om at fremsende bemærkninger til klagen.

Med fax af 15. januar 1996 og skrivelse af 17. januar 1996 informerede Kommissionen ombudsmanden om, at den i november 1995 havde tilbudt virksomheden at yde erstatning til endelig afgørelse af alle de afholdte udgifter. Tilbuddet var blevet accepteret, hvorfor virksomhedens krav omsider var bilagt.

AFGØRELSEN

Da det problem, som havde foranlediget klagen, var blevet løst på en for parterne tilfredsstillende måde, afsluttede den europæiske ombudsmand behandlingen af klagen. Virksomheden rettede en tak til ombudsmanden for hans undersøgelse "som havde ansporet Kommissionen til seriøse forhandlinger".

*Jacob SÖDERMAN,
Den Europæiske Ombudsmand.*

*Drøftelse om klagerne på de juridiske
sagsbehandleres møde.*

*Ian HARDEN, sekretariatschef,
forelægger en sag for mødet.*

FORSINKET BESVARELSE AF ANMODNING OM OPLYSNINGER

Afgørelse i klage 22/03.05.95/AP/DE mod Europa-Kommissionen

Den 28. april 1995 indgav P. en klage til den europæiske ombudsmand mod Europa-Kommissionen med påstand om, at Kommissionen ikke havde besvaret hans skrivelser af 12. oktober 1994 og 15. februar 1995.

Eftersom ombudsmanden først tiltrådte den 27. september 1995, kunne han ikke behandle klagen øjeblikkeligt. Ombudsmanden anmodede Europa-Kommissionen om en udtalelse om sagen den 27. oktober 1995.

Ved skrivelse af 26. januar 1996 forelagde Kommissionen sine kommentarer til klagen til ombudsmanden, hvori den erkendte, at besvarelsen af klagerens henvendelser var blevet usædvanligt forsinket. Klagerens anmodning om oplysninger til Kommissionen i Luxembourg fra oktober 1994 og februar 1995 var først blevet besvaret den 31. maj 1995. Kommissionen meddelte ombudsmanden, at generaldirektorat V i Kommissionen siden da havde ændret proceduren for behandling af denne form for henvendelser for fremover at undgå sådanne forsinkelser. En tredje skrivelse fra klageren af 12. juni 1995, stilet direkte til Kommissionen i Bruxelles, var blevet besvaret den 7. juli 1995.

Eftersom klageren havde modtaget svar på sin anmodning, og ombudsmanden fandt Kommissionens procedureændringer tilfredsstillende, vedtog ombudsmanden at yderligere undersøgelser var ubegrundede og afsluttede behandlingen af sagen.

MANGLENDE UDBETALING AF STØTTE

Afgørelse i klage 95/30.8.95/IMI/EF/NL-en over Europa-Kommissionen

Z. fra et nederlandsk institut indgav en klage til ombudsmanden den 30. august 1994 over Europa-Kommissionen for forsømmelighed. Ifølge klageren indvilgede generaldirektorat V ved skrivelse af 18.5.1994 i at tildele et beløb på 5000 ecu til et seminar om Europavalget 1994, som instituttet afholdt, men udbetalte aldrig beløbet.

Eftersom ombudsmanden først tiltrådte den 27. september 1995, kunne klagen ikke behandles øjeblikkeligt. Den 20. november 1995 sendte ombudsmanden klagen til Europa-Kommissionen til udtalelse.

Ved skrivelse af 12. januar 1996 meddelte klageren ombudsmanden, at tvisten mellem instituttet og Kommissionen havde fundet en løsning, og at han trak klagen tilbage.

Ombudsmanden noterede sig, at sagen var løst til gensidig tilfredsstillelse, og afsluttede behandlingen af sagen.

TILDELING AF DET BLÅ FLAG FOR REN STRAND

Afgørelse i klage 235/16.11.95/JMC-fr over Europa-Kommissionen

KLAGEN

C. indgav klage i november 1995 vedrørende tildeling af det blå flag som kvalitetsmærke for ren strand til stranden ved Armação de Pêra i Algarve, Portugal, og vedrørende anvendelsen af midler fra EUGFL til stranden.

Tildelingen af det blå flag til stranden ved Armação de Pêra var efter klagerens opfattelse ikke berettiget, da denne strand var til skade for miljøet og den offentlige sundhed. Klagen var vedlagt flere fotografier for at gøre opmærksom på de beklagelige adgangsforhold til stranden samt på mængden af uhumskheder, som ophobede sig der. Han satte desuden spørgsmålstegn ved de portugisiske myndigheders anvendelse af de fællesskabsmidler, som blev ydet til beskyttelse af denne strand.

UNDERSØGELSEN

Den europæiske ombudsmand har oplyst Europa-Kommissionen om tildelingen af det blå flag til stranden ved Armação de Pêra og anmodet den om at fremsende sine bemærkninger.

I sit svar fremførte Kommissionen først, at den ikke er direkte ansvarlig for tildelingen af det blå flag, som samordnes af en ikke-statslig organisation med hjemsted i Danmark. Kommissionen intervernerer kun ved at fremsende oplysninger vedrørende et enkelt af tildelingskriterierne. Den har dog anmodet omtalte organisation om flere oplysninger og har forpligtet sig til at fremsende en undersøgelsesrapport til C.

For så vidt angår fællesskabsmidlerne, fremførte Kommissionen, at den ikke havde kunnet påvise nogen form for svig.

Den europæiske ombudsmand fremsendte disse bemærkninger til C., som gav udtryk for tilfredshed med hensyn til den europæiske ombudsmands mellemkomst, eftersom det blå flag ikke var blevet tildelt stranden ved Armação de Pêra for 1996, og han trak sin klage tilbage. Ombudsmanden har også anmodet om at få tilsendt omtalte undersøgelsesrapport.

Ombudsmanden vedlagde desuden kopi af en skrivelse fra kommissær Ritt BJRREGAARD, som oplyste, at Kommissionen havde indgivet klage i henhold til proceduren i EF-traktatens artikel 169 mod de portugisiske myndigheder for overtrædelse af fællesskabsteksterne på området, navnlig direktiv 76/160/EØF (badevand).

AFGØRELSEN

Tildelingen af det blå flag forvaltes og besluttet af en ikke-statslig organisation, fonden for miljøuddannelse i Europa med hjemsted i Danmark. Kommissionen er følgelig ikke bemyndiget til at tildele det blå flag. Den er dog ikke helt udelukket fra proceduren, eftersom den giver oplysninger om et enkelt af kriterierne for tildeling af det blå flag, nemlig kvaliteten af badevandet.

Kommissionen har fremsendt klagen til fonden og anmodet fondens nationale ansvarlige om at oplyse, hvilke betingelser, der lå til grund for tildeling af det blå flag til den pågældende strand. Der vil snarest blive fremsendt en rapport om undersøgelsen.

Kommissionen har samtidig indledt en procedure for overtrædelse af traktatens artikel 169 mod Portugal for eventuelt at have foretaget manipulation af analyserne af vandprøverne (overtrædelse af direktiv 76/160/EØF om badevand).

For så vidt angår de portugisiske myndigheders anvendelse af fællesskabsmidlerne, har Kommissionens undersøgelse ikke kunnet påvise nogen form for svig.

Dels på baggrund af, at det blå flag ikke er blevet tildelt Armação de Pêra for 1996, dels på baggrund af de skridt, Kommissionen har indledt inden for rammerne af dens beføjelser over for de kompetence myndigheder og organer, anses de legitime spørgsmål, som C. rejser i sin klage, som besvaret.

På baggrund af C.'s beslutning om at tage sin klage tilbage har den europæiske ombudsmand ikke fundet det begrundet med yderligere undersøgelser og besluttet at afslutte behandlingen af sagen.

SEN BETALING AF EN FAKTURA

Afgørelse i klage 236/17.11.95/AKH/KT-en over Europa-Kommissionen

Et firma, som havde kontrakt med Europa-Kommissionen, indgav klage i november 1995 vedrørende sen betaling af en faktura inden for rammerne af TACIS Donau miljøprogrammet. Fakturaen var blevet sendt til Kommissionen i februar 1994, men blev først betalt flere måneder senere, selv om den kontraktmæssige frist var 30 dage.

Ombudsmanden anmodede Kommissionen om bemærkninger. I sit svar fremførte Kommissionen, at betalingen til firmaet fandt sted senere, end rimeligt var, og at der skulle betales renter.

Kommissionens svar blev fremsendt til klageren. Firmaet stillede sig tilfreds med at få en undskyldning fra Kommissionen sammen med tilbuddet om renter på grund af sen betaling.

Sagen blev således løst på en for klageren tilfredsstillende måde, hvorfor ombudsmanden besluttede at afslutte behandlingen af sagen.

DIREKTIVET OM IKKE-LIVSFORSIKRING

Afgørelse i klagerne 256/23.11.95/EA/B-FR, 291/21.12.95/SA/B-FR, 311/4.1.96/CN/B-FR over Europa-Kommissionen

KLAGERNE

Klagerne vedrører Kommissionens fortolkning af direktiv 92/49/EØF om forsikringsvirksomhed bortset fra livsforsikring.

Et forsikringsselskab med hjemsted i Frankrig informerede i oktober 1995 sine kunder i Belgien, klagerne, om, at det havde besluttet ikke længere at forsikre risici for forsikringstagere med bopæl i udlandet "på grund af fællesskabsbestemmelserne vedrørende fri udveksling af tjenesteydelser". Man sigtede hermed på ikrafttrædelsen af forsikringsdirektiverne den 1. juli 1994 og de juridiske begrænsninger, som disse direktiver indfører. De rettede derpå henvendelse til den europæiske ombudsmand vedrørende Kommissionens fortolkning af disse fællesskabsdirektiver, idet de fandt, at opsigelsen af deres kontrakt skyldtes disse tekster.

UNDERSØGELSEN

Den europæiske ombudsmand rettede henvendelse til Kommissionen, som fremsendte sine bemærkninger.

Kommissionen redegjorde først og fremmest for den juridiske ordning i disse direktiver vedrørende adgang til forsikringsordningen og udøvelsen heraf. Den opridsede dernæst de eksisterende forhold i visse medlemsstater inden ikrafttrædelsen af disse direktiver og præciserede endelig Kommissionens holdning til omtalte klager.

Klagerne fremsatte ikke kommentarer til disse bemærkninger bortset fra en tak til ombudsmanden for hans mellemkomst.

AFGØRELSEN

Inden ikrafttrædelsen af disse forsikringsdirektiver forbød visse medlemsstater, herunder Belgien, forsikringsselskaber etableret i en anden stat at dække risici på deres område, hvis disse ikke var etableret der. Manglende overholdelse af denne betingelse ville medføre sanktioner, især annullering af kontrakten.

Under denne ordning indeholdt den kontrakt, som klagerne havde indgået med deres selskab, ingen juridisk garanti, hvis forsikringsselskabet ikke opfyldte denne betingelse.

De tre forsikringsdirektiver tager sigte på at ophæve denne situation, som er i strid med frie tjenesteydelser på forsikringsområdet, ved at give ethvert forsikrings-selskab etableret i en medlemsstat mulighed for at dække risici i en anden medlemsstat uden at behøve at være etableret der.

Dette forudsætter dog, at "værts"-staten kan udøve kontrol med dette forsikrings-selskabs aktiviteter. Den nye ordning pålægger følgelig forsikrings-selskaberne visse forpligtelser. Et forsikrings-selskab i en medlemsstat skal f.eks. overholde visse gældende bestemmelser i den stat, hvor det dækker risici, især dens fiskale bestemmelser.

I det pågældende tilfælde er det muligt, at klagerens forsikrings-selskab har ment, at disse forpligtelser var for omfattende, hvorfor det besluttede at begrænse sine aktiviteter til Frankrig og opsagde de kontrakter, som dækkede risici i Belgien. Der er dog tale om et valg, som kan tillægges det pågældende selskabs handelsstrategi, men som på ingen måde er påbudt i fællesskabsdirektiverne på dette område, for så vidt som andre forsikrings-selskaber har valgt at underkaste sig denne nye ordning.

På denne baggrund fandt den europæiske ombudsmand det ikke begrundet at foretage yderligere undersøgelser og afsluttede behandlingen af sagen.

GODTGØRELSE AF UDGIFTER TIL REJSE OG OPHOLD

Afgørelse i klage 450/20.2.1996/JF/A/KT-en over Europa-Kommissionen

KLAGEN

I juli 1995 ankom F. til Bruxelles for at deltage i den mundtlige prøve som led i en udvælgelsesprøve. Kommissionen rådede ham til at henvende sig til dens rejsebureau, som ordnede et særligt hotelprisarrangement for ham. Herudover fik han refunderet sine rejseudgifter fra Bruxelles lufthavn til byen samt returbilletten.

I september 1995 blev han af Kommissionen indkaldt til en lægeundersøgelse og nogle samtaler i Bruxelles. På samme måde, som han havde gjort i juli, henvendte han sig på ny til Kommissionens rejsebureau, men fik at vide, at Kommissionen ikke havde givet det tilladelse til at opnå et særligt hotelprisarrangement. Det billigste hotel, hvor han kunne få et værelse, var dyrere end det, han havde fået i juli.

Som følge heraf oversteg hoteludgifterne med henblik på lægeundersøgelse og samtaler den godtgørelse af udgifter, som Kommissionen udbetalte. Desuden blev kandidatens rejseudgifter fra Bruxelles lufthavn til byen og udgifter til undergrundsbanen i Bruxelles denne gang ikke refunderet. Klageren rettede henvendelse til Kommissionen for at få en forklaring, men fik ikke noget tilfredsstillende svar.

UNDERSØGELSEN

Den europæiske ombudsmand anmodede om Kommissionens bemærkninger til klagen.

I sit svar forklarede Kommissionen, at i henhold til artikel 8 i bestemmelserne om refusion af udgifter til rejse og ophold for eksterne personer, som er indkaldt til at deltage i en udvælgelsesprøve, samtaler eller lægeundersøgelse (i det følgende omtalt som "bestemmelserne"), refunderes opholdsudgifterne med en daglig godtgørelse i form af et fast beløb (og ikke som fuld refusion) til dækning af kandidaternes udgifter.

For så vidt angår togbilletten fra lufthavnen til Bruxelles, findes der ingen bestemmelser om refusion heraf, men i praksis refunderes denne billetpris, hvis kandidaten anmoder herom.

Det særlige hotelprisarrangement, klageren nød godt af i juli 1995, var ikke nogen standardprocedure, men en exceptionel foreteelse på grund af den korte frist mellem den skriftlige og den mundtlige prøve.

Kommissionens bemærkninger blev fremsendt til klageren med henblik på at indhente hans bemærkninger hertil.

Han oplyste den europæiske ombudsmand om, at han ikke havde kendskab til ovennævnte bestemmelser, og at han aldrig havde fået at vide, at det særlige arrangement i juli 1995 var af exceptionel karakter.

AFGØRELSEN

Da Kommissionen i september 1995 indkaldte F. til Bruxelles med henblik på lægeundersøgelse og samtaler, oplyste den ham i indkaldelsesskrivelsen, at

"Deres rejseudgifter vil i påkommende tilfælde blive refunderet i henhold til bestemmelserne i vedføjede cirkulære".

Det vedføjede cirkulære indeholdt ovennævnte bestemmelser. Det fremgik følgelig, at disse "bestemmelser" var blevet meddelt klageren i september 1995. Bestemmelserne indeholdt alle de relevante betingelser, hvorefter der ydes refusion til kandidaterne. F. fik refusion i henhold til artikel 8, stk. 3, i bestemmelserne, som foreskriver en fast godtgørelse på 50 ECU om dagen.

Kandidatens udgifter, som blev dækket af denne faste godtgørelse, var hotelophold, måltider, lokal transport, herunder undergrundsbanen i Bruxelles.

For så vidt angår togudgifterne fra lufthavnen til Bruxelles, bekræftede Kommissionen over for den europæiske ombudsmand, at de ikke var blevet refunderet på grund af en utilsigtet fejl, men at refusionen var på vej.

På denne baggrund fandt den europæiske ombudsmand det ikke begrundet at foretage yderligere undersøgelser og afsluttede behandlingen af sagen.

ADGANG TIL OPLYSNINGER OM RESULTATET AF EN UDVÆLGELSESPRØVE

Afgørelse i klage 485/13.3.1996/LV/B/KT-fr over Europa-Kommissionen

V., der var opført som bestået på en reserveliste efter en generel udvælgelsesprøve afholdt af Kommissionen, var ikke blevet kontaktet af Kommissionens tjenestegrene med henblik på eventuel ansættelse, efter at der var gået flere måneder. Han rettede henvendelse til disse tjenestegrene for at anmode om oplysninger om, hvor mange, der havde bestået udvælgelsesprøven, hvor han selv var placeret på listen, samt hvor mange beståede kandidater, der allerede var ansat, og deres placering på listen.

Kommissionens tjenestegrene besvarede kun det første spørgsmål, mens den for de to andre spørgsmåls vedkommende henviste til fortrolighed. V. indgav i marts 1996 klage til den europæiske ombudsmand.

Den europæiske ombudsmand informerede Kommissionen om klagen. I sine bemærkninger supplerede Kommissionen de oplysninger, den tidligere havde fremsendt til klageren, hvori den også besvarede de to andre spørgsmål.

Disse bemærkninger fremsendtes til klageren med henblik på at indhente hans bemærkninger hertil. Han meddelte den europæiske ombudsmand om, at han var tilfreds med Kommissionens supplerende svar.

Den europæiske ombudsmand afsluttede herefter behandlingen af sagen.

FORSINKET SVAR FRA KOMMISSIONEN

Afgørelse i klage 493/15.03.96/HMT/DE over Europa-Kommissionen

T., tysk statsborger, indgav en klage mod Europa-Kommissionen, hvori han anførte, at han havde rettet henvendelse til Kommissionen om et problem vedrørende retten til fri bevægelighed, men ikke havde modtaget noget svar.

Den europæiske ombudsmands kontor kontaktede de relevante tjenestegrene i Kommissionen, som undskyldte ikke at have svaret før og påtog sig at svare klageren.

Ombudsmanden besluttede derfor ikke at foretage yderligere undersøgelser og afsluttede behandlingen af sagen.

3.3.4 EURATOM-INSTITUTET

MANGLENDE OPFYLDELSE AF KONTRAKTSLIGE FORPLIGTELSE

Afgørelse i klage 30/19.7.1995/AC/IT/KH over EURATOM-instituttet

KLAGEN

C., italiensk statsborger, indgav en klage mod Euratom-instituttet for Anvendt Telemåling i Ispra (Italien) den 13. juli 1995. Han gjorde gældende, at instituttet, som er en del af Det Fælles Forskningscenter og henhører under GD XII (videnskab, forskning og udvikling), havde undladt at betale ham for arbejde udført i perioden fra januar 1994 til november 1994

UNDERSØGELSEN

Den 13. december 1995 blev klagen sendt til Kommissionen til udtalelse, og Kommissionen afgav sin første udtalelse den 15. marts 1996. Den 3. juli 1996 kontaktede Kommissionen på ny ombudsmanden og forelagde et forslag til bilæggelse af tvisten.

Ifølge Kommissionen havde klageren ikke gennemført sin kontrakt korrekt inden for den fastlagte tidsramme og var derfor ikke blevet betalt. Kommissionen mente dog, den kunne nå til en mindelig løsning med klageren og foreslog at betale halvdelen (3.750 ecu) af kontraktbeløbet, på den betingelse, at klageren til enhver tid og under alle omstændigheder afstår fra at anvende eller videreudvikle kildekoden til det software, han har udviklet.

Ombudsmanden sendte gentagne gange Kommissionens forslag til klageren men modtog intet svar.

Ombudsmanden spurgte derefter Kommissionen, om den havde udbetalt det tilbudte beløb. Kommissionen oplyste, at betalingen endnu ikke havde fundet sted, eftersom Kommissionen ikke havde modtaget en godkendelse af betingelserne herfor.

AFGØRELSEN

Under hensyntagen til Kommissionens tilbud til klageren og til, at klageren endnu ikke havde besvaret dette endog efter gentagne henvendelser, besluttede ombudsmanden at afslutte behandlingen af sagen.

3.4 SAGER AFSLUTTET MED EN KRITISK BEMÆRKNING

3.4.1 EUROPA-PARLAMENTET

EKSTERN UDVÆLGELSESPRØVE : BORTKOMST AF ANSØGERENS SKRIVELSE

Afgørelse i klage 145/27.09.95/ABMG/B-de over Europa-Parlamentet

M.G. anmodede den europæiske ombudsmand om at oplyse hende om hendes ret til at anmode om fornyet vurdering af de points hun havde opnået ved en almindelig udvælgelsesprøve, som blev afholdt af Europa-Parlamentet. M.G. bestod ikke de skriftlige prøver og sendte en skrivelse til udvælgelseskomiteen med anmodning om en fornyet vurdering af resultaterne af hendes skriftlige prøver. Klageren erklærede, at denne fornyede vurdering aldrig fandt sted.

I sine kommentarer oplyste Europa-Parlamentet den europæiske ombudsmand om, at klagerens skrivelse havde været ukorrekt adresseret - til udvælgelseskomiteens formand og ikke til afdelingen for udvælgelsesprøver - og at den derfor ikke kunne findes. Da klageren på ny henvendte sig til Parlamentet, havde udvælgelseskomiteen allerede afsluttet sit arbejde og afleveret sin rapport, og klagerens points blev derfor ikke underkastet en fornyet vurdering.

Den europæiske ombudsmand fastslog, at eftersom Europa-Parlamentet faktisk havde modtaget klagerens første skrivelse, burde den have været besvaret. Grundsætninger for god forvaltningsskik kræver, at ukorrekt adresseret post overdrages til den pågældende tjeneste inden for Parlamentet.

Med hensyn til anmodningen om fornyet vurdering af resultaterne fra den skriftlige prøve er der ingen formelle bestemmelser, der giver kandidaten ret til en fornyet vurdering af resultaterne fra den skriftlige prøve. Udvælgelseskomiteen udfører sit arbejde som et uafhængigt organ og der er derfor ingen mulighed for appel med hensyn til de erhvervede point. Den europæiske ombudsmand var imidlertid vidende om, at nogle udvælgelseskomiteer optager prøveresultater til fornyet behandling, hvis kandidaten uden unødigt forsinkelse anmoder derom. Parlamentet har ikke bestridt, at udvælgelseskomiteen ville have foretaget en fornyet vurdering af klagerens skriftlige prøver, hvis anmodningen herom var fremkommet tidligere.

Den europæiske ombudsmand kritiserede derfor det forhold, at der ikke skete en fornyet vurdering af klagerens points, fordi klagerens første anmodning herom ikke kunne findes inden for Parlamentet.

Da udvælgelseskomiteen imidlertid allerede havde afsluttet sit arbejde og der ikke var mulighed for at nå frem til en mindelig løsning, besluttede ombudsmanden at afslutte behandlingen af sagen.

3.4.2 RÅDET

UDELUKKELSE FRA AT DELTAGE I EN UDVÆLGELSESPRØVE

Afgørelse i klage 129/19.9.95/TK/B over Rådet for Den Europæiske Union

KLAGEN

K., finsk statsborger, klagede til ombudsmanden over, at hun var blevet udelukket fra at deltage i en udvælgelsesprøve for oversættere ved Rådet. Udvalgsprøven blev opslået i februar 1995. Ifølge meddelelsen om udvælgelsesprøven skulle ansøgere have

eksamen fra universitet eller anden højere læreanstalt [...] Ansøgerne skulle dokumentere, at de opfyldte dette adgangskrav til udvælgelsesprøven (ved hjælp af kopier af diplomer eller eksamensbeviser...)

K. oplyste, at hun havde bestræbt sig på at opfylde dette krav. Hun fik udstedt et eksamensbevis på det universitet, hvor hun havde læst (Helsinki Universitet); eksamensbeviset var dateret 24. marts 1995. Dette eksamensbevis bekræftede, at hun havde opfyldt alle krav til en kandidatexamen (Master of Arts). Eksamensbeviset var udstedt på det humanistiske fakultets papir med fakultetets bryghoved, og det var forsynet med fakultetets officielle stempel og påtegnet af fakultetets sekretariat. Eksamensbeviset var ledsaget af en edb-udskrift, der viste, hvilke kurser hun havde taget, og med hvilke karakter; edb-udskriften var forsynet med et officielt stempel. Hun indsendte dette eksamensbevis inden den 6. april 1995 - den tidsfrist, der var fastsat i meddelelsen om udvælgelsesprøven.

Hun blev formelt tildelt sin kandidattitel ved en højtidelig ceremoni på universitetet den 30. maj 1995.

Udvælgelseskomitéen skrev til K. i juli 1995. De udelukkede hende fra at deltage i udvælgelsesprøven med den begrundelse, at hun ikke havde forelagt et diplom eller eksamensbevis, som viste, at hun havde afsluttet sin universitetsuddannelse. Det var udvælgelseskomitéens opfattelse, at kun et dokument, som var overrakt ved en højtidelig ceremoni, kunne opfylde kravet i meddelelsen om udvælgelsesprøven.

I tre omgange henvendte K. sig forgæves til Rådet for at få udvælgelseskomitéen til at ændre sin afgørelse. Hun henvendte sig til ombudsmanden den 11. september 1995 for at klage over, at hun var blevet udelukket fra udvælgelsesprøven. Hun hævdede, at det eksamensbevis, hun havde indsendt, opfyldte kravene i meddelelsen om udvælgelsesprøven.

UNDERSØGELSEN

Ombudsmanden skrev til Rådets generalsekretær for at få Rådets bemærkninger til klagen. I sit svar påpegede Rådet:

- at der foreligger retspraksis for, at kravene i meddelelsen om en udvælgelsesprøve er ufravigeligt bindende for udvælgelseskomitéen
- at udvælgelseskomitéen kun er forpligtet til at tage hensyn til dokumentation, som ansøgerne indsender inden udløbet af den tidsfrist, der er fastsat i meddelelsen om udvælgelsesprøven - udvælgelseskomitéen er ikke forpligtet til at anmode ansøgerne om dokumentation, de har undladt at indsende, eller til at tage hensyn til dokumenter, der når frem efter tidsfristens udløb
- i K.'s tilfælde kunne det "midlertidige eksamensbevis", der var dateret 24. marts 1995, ikke betragtes som et diplom eller eksamensbevis, som viste, at ansøgeren havde afsluttet et studieforløb ved et universitet
- de dokumenter, der var vedlagt K.'s senere henvendelser til udvælgelseskomitéen, kunne ikke tages i betragtning, eftersom de blev indsendt efter tidsfristens udløb
- K. var derfor med rette blevet udelukket fra at deltage i udvælgelsesprøven.

Rådets bemærkninger blev sendt til K. I sine bemærkninger til svaret gentog hun, at eksamensbeviset af 24. marts 1995 efter hendes opfattelse opfyldte kravene i meddelelsen om udvælgelsesprøven og derfor burde være blevet godtaget af udvælgelseskomitéen.

AFGØRELSEN

Ombudsmanden tog til efterretning, at udvælgelseskomitéen var ufravigeligt bundet af kravene i meddelelsen om udvælgelsesprøven. Udvalgskomitéen var derfor forpligtet til at undersøge, om ansøgerne havde indsendt et diplom eller eksamensbevis, der viste, at de havde en afsluttet universitetseksamen, og udvælgelseskomitéen var endvidere forpligtet til at afvise de ansøgere, der ikke havde opfyldt dette krav. Desuden kunne udvælgelseskomitéen ikke godtage, at ansøgere, der ikke havde opfyldt kravet inden tidsfristens udløb, fik længere tid til at gøre dette.

K. indsendte imidlertid den nødvendige dokumentation for sin kandidateksamen inden fristens udløb. Det er ikke indlysende, at det forelagte dokument ikke opfylder kravet i meddelelsen om udvælgelsesprøven. Udvalgskomitéen måtte derfor udøve et skøn for at afgøre, om K. havde opfyldt kravet.

Ved udøvelsen af dette skøn valgte udvælgelseskomitéen en snæver og uflexibel fortolkning af begrebet "eksamensbevis for et afsluttet studieforløb ved et universitet". Rådet argumenterede ikke for, at det var påkrævet - af praktiske administrative

årsager - at anlægge denne fortolkning i stedet for en fortolkning, som ville have godtaget K.'s eksamensbevis. K. havde en rimelig forventning om, at hendes eksamensbevis opfyldte kravene i meddelelsen om udvælgelsesprøven. Under disse omstændigheder måtte ombudsmanden konstatere, at det virkede vilkårligt, at man havde lagt sig fast på en snæver fortolkning.

Ombudsmanden fastslog også, at udvælgelseskomitéen - som et udtryk for god administrativ praksis - burde have været indstillet på at behandle det bevismateriale, som ansøgeren fremlagde for at dokumentere, at det materiale, der var indsendt inden tidsfristens udløb, opfyldte de opstillede krav.

Ombudsmanden kunne ikke arbejde for en mindelig løsning, eftersom den udvælgelsesprøve, K. var blevet udelukket fra, var afsluttet, og listen over de oversættere, som var udvalgt ved prøven, formentlig ville gælde i en årrække.

Ombudsmanden noterede sig, at K. kunne have indbragt sin sag for Retten i Første Instans inden for tre måneder efter udvælgelseskomitéens afgørelse. Eftersom hun ikke havde gjort dette, stod udvælgelseskomitéens afgørelse om at udelukke hende fra udvælgelsesprøven ved magt.

Eftersom ombudsmanden ikke så sig i stand til at foretage yderligere undersøgelser, valgte han at afslutte behandlingen af klagen. Ombudsmanden fastslog dog, at Rådet burde sikre, at den kritik, han havde fremsat af udvælgelseskomitéens arbejde, blev videreformidlet til andre udvælgelseskomitéer.

3.4.3 EUROPA-KOMMISSIONEN

EUROPA-KOMMISSIONENS BEHANDLING AF EN KLAGE OVER MANGLENDE MILJØVURDERING: NEWBURY BYPASS

Afgørelse i klagerne 206/27.10.95/HS/UK;211/03.11.95/JC/UK;226/13.11.95/JC/UK; 229/14.11.95/PAD/UK, 303/03.01.96/COW/UK, 327/08.01.96/RW/UK, 335/08.01.96/AK/UK, 358/15.01.96/EC/UK, 359/16.01.96/JK/UK, 360/09.01.96/SJ/UK, 361/09.01.96/JB/UK, 362/15.01.96/JB/UK, 363/15.01.96/MN/UK, 364/03.11.95/JS/UK;377/31.1.96/MJ/UK, 378/25.1.96/JB/UK, 382/24.1.96/CW/UK, 383/24.1.96/JK/UK, 403./01.02.96/TPA/UK, 471/4.3.96/PC/UK, 487/14.3.96/BRF/UK, 488/14.3.96/PB/UK, 514/25.3.96/DB/UK, 515/25.3.96/PJW/UK, 526/27.3.96/DHW/UK, 562/18.4.96/DD/UK, 607/24.5.96/BB/UK over Europa-Kommissionen

I klagerne blev det gjort gældende, at Kommissionen havde gjort sig skyld i fejl og forsømmelser ved ikke at indlede en traktatbrudsprocedure mod Det Forenede Kongerige efter EF-traktatens artikel 169. Klagerne mente, at den britiske regering havde overtrådt fællesskabsretten ved ikke at foretage en vurdering af, hvilken indvirkning Newbury-omfartsvejprojektet i Berkshire i England ville få på miljøet.

Klagerne blev behandlet samlet for at sikre, at sagsbehandlingen foregik så effektivt og så hurtigt som muligt.

Baggrunden for klagerne

Ifølge Rådets direktiv 85/337/EØF¹ skal der i visse tilfælde foretages en vurdering af indvirkningen på miljøet, før der gives tilladelse til offentlige eller private projekter. Fristen for direktivets gennemførelse i national ret var 3. juli 1988.

Direktivet indeholder ingen overgangsbestemmelser. Med andre ord indeholder det ingen udtrykkelige bestemmelser om, hvorvidt direktivet finder anvendelse i sager, hvor en godkendelsesprocedure blev påbegyndt inden direktivets ikrafttræden, mens selve tilladelsen først blev givet efter dets ikrafttræden (dvs. igangværende sager).

I 1994 modtog Kommissionen en række klager over, at de britiske myndigheder havde undladt at overholde direktivets bestemmelser i forbindelse med Newbury-omfartsvejprojektet. Kommissionen registrerede klagerne og indledte en undersøgelse af sagen.

Den 20. oktober 1995 udsendte Kommissionen en pressemeddelelse, hvori det blev fastslået, at Kommissionen i lyset af Domstolens afgørelse i Großkrotzenburg-sagen² havde valgt at fortolke direktivet således, at der kun blev stillet krav om en vurdering af indvirkningen på miljøet for projekter, hvor godkendelsesproceduren

¹ EFT L 175 af 5.07.1985, s. 40

² Sag C-431/92, Kommissionen mod Forbundsrepublikken Tyskland, dom af 11. august 1995, Saml. s. I-2189.

var påbegyndt efter den 3. juli 1988. Ifølge pressemeddelelsen betød denne fortolkning, at direktivet ikke fandt anvendelse på Newbury-omfartsvejprojektet.

Kommissionen skrev derefter til de personer, der havde indgivet klage, for at meddele, at den havde afsluttet sine undersøgelser og besluttet at afslutte behandlingen af sagen, eftersom der ikke var sket nogen overtrædelse af fællesskabsretten. Klagerne henvistes til den mere detaljerede redegørelse i pressemeddelelsen.

KLAGERNE

Som helhed betragtet indeholdt de klager, ombudsmanden modtog, i det væsentlige fire klagepunkter vedrørende Kommissionens afgørelse om at afslutte behandlingen af sagen:

- 1) Kommissionen havde frataget borgerne muligheden for at få en autoritativ afgørelse fra Domstolen vedrørende de omstridte spørgsmål i fællesskabsretten, hvorved Kommissionen skulle have undermineret Domstolens rolle.
- 2) Ifølge en række klager gjorde Kommissionen sig skyld i en uvederhæftig fortolkning af direktivet - en fortolkning, der var begrundet i politiske hensyn, eller som var et resultat af politisk pres.
- 3) En korrekt fortolkning af Großkrotzenburg-sagen ville gå ud på, at direktivet også fandt anvendelse på Newbury-omfartsvejprojektet.
- 4) Kommissionen burde have underrettet de registrerede klager om sin afgørelse om at afslutte behandlingen af sagen, inden der blev udsendt en pressemeddelelse desangående.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens første udtalelse

I sin første udtalelse fremsatte Kommissionen følgende ræsonnement:

- 1) I den foreliggende sag var det påkrævet, at Kommissionen udøvede et skøn for at afgøre, om der skulle iværksættes en procedure efter artikel 169. Ved at vælge ikke at iværksætte en traktatbrudsprocedure havde Kommissionen udøvet et sådant skøn, og Domstolen anerkendte fuldt ud Kommissionens ret til at gøre dette.
- 2) I forhold til klagerne havde Kommissionen fulgt de gængse principper for god forvaltningsskik ved at foretage en behørig registrering af klagerne og ved at holde klagerne underrettet om sagens videre forløb. I en artikel 169-procedure havde klagerne ingen særlige proceduremæssige rettigheder, således som det kunne være tilfældet inden for andre sektorer som f.eks. konkurrence og anti-dumping. Kommissionen måtte derfor afvise klager over fejl og forsømmelser i en sådan sag.

3) Newbury-omfartsvejprojektet var en igangværende sag, eftersom tidspunktet for ansøgningen om tilladelse faldt før den 3. juli 1988, mens tidspunktet for selve tilladelsen faldt efter denne dato.

Direktivet indeholder ingen overgangsbestemmelser, og det er et fortolkningsspørgsmål, om direktivets bestemmelser finder anvendelse på igangværende sager.

Dette fortolkningsspørgsmål blev behandlet i forbindelse med to afgørelser fra Domstolen¹. I begge sager mente generaladvokaten, at medlemsstaterne kunne undlade at foretage en miljøvurdering for projekter, hvor godkendelsesproceduren var påbegyndt før den 3. juli 1988.

Selv fastslog Domstolen ikke udtrykkeligt, at tidspunktet for iværksættelsen/påbegyndelsen af godkendelsesproceduren var den afgørende faktor. I Großkrotzenburg-sagen vurderede Domstolen imidlertid de faktiske omstændigheder omkring den formelle indgivelse af ansøgningen. Det sidstnævnte forhold ville have været uden betydning, hvis godkendelsestidspunktet havde været den relevante faktor.

Denne retspraksis indebærer, at en korrekt fortolkning af direktiv 85/337/EØF går ud på, at igangværende sager er udelukket fra direktivets anvendelsesområde.

I forbindelse med Newbury-omfartsvejprojektet er det en kendsgerning, at godkendelsesproceduren blev påbegyndt før den 3. juli 1988. Derfor mener Kommissionen, at direktiv 85/337/EØF ikke finder anvendelse på dette vejprojekt.

Klagersnes bemærkninger til den første udtalelse

De bemærkninger, der blev sendt til ombudsmanden, indeholdt følgende kritikpunkter vedrørende den første udtalelse:

- 1) Kommissionens bemærkninger om egen skønsudøvelse giver det indtryk, at institutionen kan tillade sig at handle vilkårligt.
- 2) Kommissionen undlod at besvare påstanden om, at institutionen havde handlet uvederhæftigt.
- 3) Kommissionen vedblev med at fejlfortolke Großkrotzenburg-sagen og undlod at drage de rigtige konsekvenser i forhold til de britiske godkendelsesprocedurer, som blev anvendt i Newbury-sagen.
- 4) Kommissionen hævdede, at klagerne var blevet holdt underrettet om sagens videre forløb, men Kommissionen underrettede medierne om, at der var truffet afgørelse om at afslutte behandlingen af Newbury-sagen, gennem en pressemeddelelse af 20. oktober 1995, mens klagerne først blev underrettet i skrivelser, der var dateret den 6. december 1995.

¹ Sag 396/92, Bund Naturschutz in Bayern Ev mod Freistaat Bayern, Saml. 1994, s. I-3717 og Großkrotzenburg-sagen

OMBUDSMANDENS AFGØRELSE

1) Kommissionens afgørelse

1.1 Kommissionen begrundede sin afgørelse om at afslutte behandlingen af Newbury-sagen udelukkende ud fra en retlig betragtning om, at direktiv 85/337/EØF ikke kunne finde anvendelse på Newbury-projektet.

1.2 EF-traktatens artikel 169 fastslår, at Kommissionen skal fremsætte en begrundet udtalelse, hvis den *finder, at en medlemsstat ikke har overholdt en forpligtelse, der påhviler den i henhold til denne traktat*. Hvis Kommissionen når frem til, at der ikke foreligger en overtrædelse af fællesskabsretten, er den grundlæggende betingelse for at fremsætte en begrundet udtalelse ikke opfyldt. Under disse omstændigheder opstår der ikke et spørgsmål om skønsudøvelse, fordi Kommissionen ikke har beføjelse til at indlede en traktatbrudsprocedure.

1.3 Følgelig fandt ombudsmanden, at det var vildledende over for klagerne at rejse spørgsmålet om skønsudøvelse i Kommissionens første udtalelse.

1.4 Ombudsmanden fandt, at klagerne udgjorde et utilstrækkeligt grundlag for at betvivle, at Kommissionen var nået frem til sin juridiske fortolkning i god tro, efter behørig undersøgelse og ud fra en objektiv og sagkyndig vurdering af de juridiske problemstillinger.

1.5 Klagernes kritik gav grundlag imidlertid grundlag for, at ombudsmanden måtte undersøge Kommissionens retlige argumentation for, at direktiv 85/337/EØF ikke fandt anvendelse på Newbury-omfartsvejprojektet, med henblik på at fastlå, om der forelå fejl eller forsømmelser ved fortolkningen af fællesskabsretten eller ved anvendelsen af fællesskabsrettens bestemmelser på sagens faktiske omstændigheder og den nationalretlige kontekst. Undersøgelsens resultater er gengivet i afgørelsens afsnit 2.

2) Anvendelse af direktiv 85/337/EØF på Newbury-omfartsvejprojektet

2.1 Kommissionen har konkluderet, at direktiv 85/337/EØF ikke finder anvendelse på Newbury-sagen, og denne konklusion er baseret på et retligt ræsonnement i to trin:

2.2 I det første trin fastslås det, at direktivet ikke finder anvendelse på projekter, som opnåede tilladelse efter den 3. juli 1988, forudsat at den formelle ansøgning om tilladelse (eller dens modstykke i procedurer, hvor der ikke indgives en formel ansøgning) blev indgivet inden dette tidspunkt. Dette argument går altså ud på, at igangværende sager er undtaget. Det andet trin i ræsonnementet er, at Newbury-projektet er en igangværende sag.

2.3 Hvad angår det første trin i ræsonnementet, henviser Kommissionen i sin første udtalelse til Domstolens domme og udtalelserne fra generaladvokaterne i

Großkrotzenburg-sagen og Bund Naturschutz-sagen¹ og fastslår på denne baggrund, at direktivet må tolkes således, at igangværende sager skal udelukkes fra dets anvendelsesområde.

2.4 Ombudsmanden noterer sig, at Kommissionen i andre sammenhænge - herunder dens svar til Udvalget for Andragender om andragende 865/95 og 972/95 - også begrundede sin fortolkning ved at henvise til det generelle uskrevne retssikkerhedsprincip og til princippet om beskyttelse af den berettigede forventning og proportionalitetsprincippet.

2.5 Kommissionens fortolkning af direktivet er blevet kritiseret af klagerne og af andre iagttagere². Kritikerne påpeger, at i Großkrotzenburg-sagen lod Domstolen udtrykkeligt spørgsmålet om direktivets anvendelse i igangværende sager stå åbent (jf. dommens præmis 28), og at retssikkerhedsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning også kan bruges til at argumentere imod Kommissionens fortolkning.

2.6 Ombudsmanden anser det for beklageligt, at den første udtalelse kun indeholder en meget kortfattet og muligvis ufuldstændig gennemgang af det juridiske ræsonnement, der har foranlediget Kommissionen til at konkludere, at direktivet ikke finder anvendelse på igangværende sager.

2.7 Ombudsmanden mener imidlertid ikke, at selve konklusionen er retligt forkert. Når man tager hensyn til de udtalelser, generaladvokaterne fremsatte i Bund Naturschutz-sagen og Großkrotzenburg-sagen, og til, at Domstolen i Großkrotzenburg-sagen vurderede de faktiske omstændigheder omkring tidspunktet for indgivelsen af en formel ansøgning, er det formentlig korrekt at konkludere, at direktiv 85/337/EØF ikke finder anvendelse på igangværende sager. Det må dog understreges, at Domstolen har det sidste ord, hvad angår fortolkningen af fællesskabsretten.

2.8 Med hensyn til det andet trin i ræsonnementet mener ombudsmanden - med det forbehold, der tages i punkt 2.7, sidste punktum - prima facie, at det er korrekt at identificere igangværende sager ud fra det kriterium, der anvendes i Großkrotzenburg-sagen: dvs. tidspunktet for den formelle indgivelse af ansøgningen.

2.9 I England indebærer de retlige godkendelsesprocedurer for større vejprojekter ikke, at en myndighed søger om tilladelse fra en anden myndighed. Der er tale om en rent administrativ procedure, hvor både bygherren og den myndighed, der giver tilladelse til projektet, hører ind under centraladministrationen.

¹ Sag C-431/92, Saml. 1995, s. I-2189 og sag C-396/92, Saml. 1994, s. I-3717.

² Se f.eks. P. Kunzlik, "Environmental Impact Assessment: *Bund Naturschutz, Großkrotzenburg* and the Commission's retreat on the 'Pipe-line' point", *European Environmental Law Review*, 1. marts 1996, 87-93.

2.10 Spørgsmålet er derfor, hvilken fase i den engelske administrative procedure der skal betragtes som modstykket til "tidspunktet for den formelle indgivelse af ansøgningen". I bestræbelserne på at identificere dette modstykke må man holde sig for øje, at Domstolen i Großkrotzenburg-sagen udtrykkeligt afviste en påstand om, at en indledende fase i godkendelsesproceduren med uformelle kontakter og samtaler mellem den kompetente myndighed og bygherren kunne anses for afgørende ved fastlæggelsen af tidspunktet for iværksættelsen af godkendelsesproceduren.

2.11 Der blev offentliggjort projektoplæg for Newbury-omfartsvejen mellem 1986 og 1988; den offentlige høring begyndte den 14. juni 1988 og sluttede den 9. november 1988; den endelige afgørelse blev truffet den 18. juni 1991 og trådte i kraft den 16. august 1991.

2.12 Klagerne mente, at offentliggørelsen af projektoplæggene og den offentlige høring havde status som en indledende procedure med høring og debat om det britiske trafikministeriums foretrukne vejføring og alternative løsningsforslag. Efter klagernes opfattelse kan sådanne procedurer ikke beskrives som en formel ansøgning - de svarer til "uformelle kontakter og samtaler mellem den kompetente myndighed og bygherren". Ifølge klagerne er modstykket til en formel ansøgning udfærdigelsen af den endelige afgørelse, som inden for en seks ugers frist kan indbringes for den engelske High Court.

2.13 Kommissions holdning til dette spørgsmål fremgår ikke helt klart af den første udtalelse, som blot fastslår, at:

"Newbury-omfartsvejprojektet var en igangværende sag, eftersom tidspunktet for ansøgningen om tilladelse faldt før den 3. juli 1988, mens tidspunktet for selve tilladelsen faldt efter denne dato"; og

"Hvad angår Newbury-sagen, er det et faktum, at godkendelsesproceduren blev påbegyndt før den 3. juli 1988."

Kommissionen tager derfor ikke klart stilling til, hvilket tidspunkt i de nationale procedurer der anses for modstykket til en formel ansøgning i Newbury-sagen. Logisk set må det imidlertid enten være offentliggørelsen af projektoplæggene eller påbegyndelsen af den offentlige høring, eftersom disse tidspunkter er de eneste faser i proceduren, der faldt før den 3. juli 1988.

2.14 Efter ombudsmandens opfattelse kan offentliggørelsen af projektoplæggene med rimelighed betragtes som modstykket til en formel ansøgning, fordi bygherren hermed offentligt fremlægger endelige projektforslag, der kan gøres til genstand for en offentlig høring. Denne konklusion står fast, også selv om der kan være forskel på projektoplægget og det endelige projekt - det er nemlig også tænkeligt, at der foretages ændringer i en ansøgning i forbindelse med godkendelsesproceduren.

Sådanne ændringer kan komme på tale i begge tilfælde, netop fordi de pågældende procedurer er andet og mere end en ren og skær formalitet.

2.15 Selv om det er beklageligt, at den første udtalelse ikke indeholder hele det juridiske ræsonnement, der ligger bag Kommissionens fortolkning af Newbury-sagen som en igangværende sag, mener ombudsmanden ikke, at selve konklusionen er udtryk for en fejlagtig anvendelse af fællesskabsrettens bestemmelser i forhold til sagens faktiske omstændigheder og den nationale retlige kontekst.

2.16 Ombudsmandens behandling af klagerne over Newbury-omfartsvejprojektet har således ikke afsløret fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side, hvad angår fortolkningen af fællesskabsretten eller anvendelsen af fællesskabsretten på sagens faktiske omstændigheder og den nationale retlige kontekst.

3) Manglende orientering af de registrerede klager inden udsendelsen af pressemeddelelsen

3.1 Kommissionen har opfordret enkeltpersoner til at indgive klager over medlemss-taters manglende overholdelse af fællesskabsretten, og der er offentliggjort en standardformular til dette formål¹. I sin første udtalelse erkender Kommissionen, at den korrekte procedure går ud på at foretage en behørig registrering af sådanne klager og at holde klagerne underrettet om sagens videre forløb.

3.2 En administrativ procedure af denne art afsluttes almindeligvis med en begrundet afgørelse, der sendes til dem, som er impliceret i sagsforløbet. Ombudsmanden mener, at Kommissionen i overensstemmelse med god forvaltningsskik burde have orienteret de registrerede klager om afgørelsen på forhånd eller i hvert fald samtidig med, at afgørelsen blev bekendtgjort offentligt gennem en pressemeddelelse. Måske var det ikke muligt at følge denne fremgangsmåde i den foreliggende sag af praktiske årsager (selv om Kommissionen ikke henviser til sådanne praktiske problemer i sin første udtalelse). I givet fald burde Kommissionen i det mindste have forklaret klagerne, hvori problemerne bestod.

3.3 Eftersom dette aspekt af sagen vedrører procedurerne omkring et nærmere bestemt afsluttet begivenhedsforløb, er det ikke påkrævet at foretage yderligere undersøgelser eller at forsøge at finde frem til en mindelig løsning.

I lyset af disse undersøgelsesresultater mente ombudsmanden, at det var unødvendigt at foretage yderligere undersøgelser; han gik ud fra, at Kommissionen ville tage de kritiske bemærkninger i punkt 3.2 til efterretning. Ombudsmanden afsluttede derfor behandlingen af sagen.

¹ EFT C 26 af 1.02.1989, s. 6.

SUPPLERENDE BEMÆRKNINGER FRA OMBUDSMANDEN

Som nævnt i årsberetningen for 1995 er det i høj grad ombudsmandens opgave at forbedre forholdet mellem fællesskabsinstitutionerne og borgerne. Oprettelsen af ombudsmandsinstitutionen ved Traktaten om Den Europæiske Union skulle understrege Unionens tilsagn om en åben, demokratisk og ansvarlig forvaltning.

Ud fra ombudsmandens undersøgelser i Newbury-sagen og i en række andre klagesager mod Kommissionen måtte det lægges til grund, at det er påkrævet generelt at undersøge, hvilke procedurmæssige regler der gælder for individuelle klager i forbindelse med artikel 169-proceduren.

At dømme efter de klager, ombudsmanden har modtaget, giver Kommissionens nuværende procedure anledning til betydelig utilfredshed blandt borgerne - en række borgere har givet udtryk for, at Kommissionen varetager sine forpligtelser efter artikel 169 på en arrogant og autoritær facon. Desuden fremmer proceduren tilsyneladende ikke den åbenhed, som borgerne i stadig højere grad efterlyser hos fællesskabsinstitutioner og -organer.

Uanset om fællesskabsrettens grundsætninger indebærer, at individuelle klager bør sikres bedre procedurmæssige rettigheder efter artikel 169, kan Kommissionen selv vælge at skabe sådanne rettigheder som udtryk for god forvaltningsskik, der er forenelig med Domstolens og Retten i Første Instans' retspraksis om, at enkeltpersoner ikke kan anfægte Kommissionens afgørelse om ikke at indlede en traktatbrudsprocedure.

Først og fremmest kunne Kommissionen - inden der træffes endelig afgørelse - forelægge de registrerede klager en begrundet midlertidig konklusion om, at der ikke foreligger en overtrædelse af fællesskabsretten - samtidig kunne man opfordre klagerne til at fremsætte bemærkninger inden for en given tidsfrist.

I forhold til den nuværende situation ville den nævnte procedure frembyde to fordele. For det første kunne proceduren bidrage til mere effektiv administration, fordi Kommissionen ville få lejlighed til at modtage kritik af sine synspunkter og til at vurdere og besvare denne kritik, inden der blev truffet endelig afgørelse. For det andet ville der ske en forbedring af forholdet mellem borgerne og Kommissionen, fordi borgerne ville få lejlighed til i højere grad at deltage i den administrative procedure efter artikel 169, og der ville blive skabt større åbenhed omkring Kommissionens aktiviteter.

Ombudsmanden har derfor på eget initiativ besluttet at foretage en undersøgelse af dette spørgsmål.

EUROPA-KOMMISSIONENS BEHANDLING AF EN KLAGE OVER MANGLENDE MILJØVURDERING: MOTORVEJEN M40

Afgørelse i klage 132/21.09.95/AH/EN over Europa-Kommissionen

Den 18. september 1995 indgav A. og H. en fælles klage mod Europa-Kommissionen. Klagen vedrørte Kommissionens behandling af en klage, den havde modtaget fra A. og H. vedrørende udvidelsen af motorvejen M40 i Det Forenede Kongerige.

Klagen til Europa-Kommissionen

Den 29. november 1990 indgav A. og H. en klage til Europa-Kommissionen med påstand om, at Det Forenede Kongeriges myndigheder ikke havde opfyldt bestemmelserne i direktiv 85/337/EØF¹ i forbindelse med udvidelsen af motorvejen M40. De påstod, at den foreslåede udvidelse ikke havde været genstand for en fuldstændig og nøjagtig miljøvurdering som foreskrevet i direktivet. Klagen indeholdt følgende specifikke punkter vedrørende miljøvurderingen:

- 1) støjniveauvurderingen blev ikke udført i overensstemmelse med Det Forenede Kongeriges transportministeriums miljøvurderingsforskrifter;
- 2) støjniveauvurderingen blev ikke forelagt under de offentlige høringer;
- 3) der blev fremsat krav om en kopi af det dokument, som indeholdt støjniveauvurderingen;
- 4) der blev ikke foretaget luftkvalitetsundersøgelser.

Den 26. august 1991 bekræftede Kommissionen modtagelsen af klagen.

Ved skrivelse af 10. september 1992 meddelte Kommissionen klagerne, at den ikke havde fastslået nogen overtrædelse af direktiv 85/337/EØF, og at til grund for denne konklusion lå en række undersøgelser, udført af Det Forenede Kongeriges myndigheder, og en gennemgang af disse oplysninger. I skrivelsen anførte Kommissionen endvidere, at den ikke kunne give klagerne adgang til en kopi af Det Forenede Kongeriges svar på Kommissionens henvendelser, eftersom sådanne henvendelser og svar er fortrolige.

Klagen til Det Forenede Kongeriges ombudsmand

A. og H. anmodede Det Forenede Kongeriges myndigheder om adgang til de oplysninger, disse havde forelagt Kommissionen. Da de ikke fandt myndighedernes svar tilfredsstillende, klagede de til Det Forenede Kongeriges ombudsmand.

I juni 1995 konkluderede ombudsmanden til trods for visse forbehold vedrørende flere aspekter af Det Forenede Kongeriges myndigheders behandling af anmodningen om aktindsigt, at klagernes mistanke om, at de oplysninger, Det Forenede

¹ EFT L 175 fra 1985, s. 40.

Kongeriges myndigheder havde forelagt dem, ikke gav et fuldstændigt og oprigtigt billede af udvekslingen mellem Kommissionen og Det Forenede Kongeriges regering, var uberettiget.

KLAGEN

I fortsættelse af rapporten fra Det Forenede Kongeriges ombudsmand indgav A. og H. en klage til den europæiske ombudsmand, hvori de anførte,

1) at de havde forelagt Europa-Kommissionen omfattende beviser for, at Det Forenede Kongeriges myndigheder havde undladt at følge og sikre en korrekt gennemførelse af bestemmelserne i direktiv 85/337/EØF;

2) at Kommissionen havde undladt at foretage en fuldstændig og indgående undersøgelse af de forhold, der lå til grund for deres klage over fejl i forbindelse med Det Forenede Kongeriges miljøvurdering af projektet om en udvidelse af M40, og uden indsigelse havde taget Det Forenede Kongeriges regerings svar på henvendelsen for pålydende.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens oprindelige svar

I marts 1996 modtog ombudsmanden følgende kommentarer fra Kommissionen:

"Klagens genstand vedrører en kommissionsafgørelse angående søgsmål i medfør af artikel 169. Domstolen har dog gentagne gange anført, at

"... det fremgår klart af EF-traktatens artikel 169, at Kommissionen ikke er forpligtet til at indlede søgsmål i henhold til denne artikel; den har en skøns beføjelse, som afskærer enkeltpersoner fra at kræve, at den indtager en bestemt holdning og fra at indlede annullationssøgsmål mod Kommissionens afgørelse om ikke at indbringe en sag for Domstolen.

Kommissionen har med sin afgørelse om ikke at indlede traktatbrudsprocedure i denne sag gjort brug af de beføjelser, som Domstolen anerkender fuldt ud. Endvidere har den over for klagerne handlet fuldt ud i overensstemmelse med principperne om forsvarlig administration ved korrekt at registrere klagerne og holde klagerne underrettet om sagens behandling. Det skal tilføjes, at under en EF 169-procedure tilkendes klagerne ingen specifikke proceduremæssige rettigheder, som tilfældet kan være i sager inden for andre områder såsom konkurrence eller anti-dumping. Kommissionen ser derfor ingen grund til klage over forsømmelighed i en sådan sag."

Kommissionen anmodede endvidere ombudsmanden om at tage stilling til, om klagen opfyldte kravene for behandling på baggrund af bestemmelserne i artikel 2, stk. 4, i ombudsmandens statut, som foreskriver, at en klage skal indgives inden for

en frist på to år regnet fra den dato, hvor klageren bliver gjort bekendt med de omstændigheder, der berettiger klagen.

De videre undersøgelser

Efter en indgående gennemgang af Kommissionens kommentarer fremgik det, at klagerens væsentligste spørgsmål til ombudsmanden forblev ubesvaret.

For at undgå en meningsløs debat om toårs fristen besluttede ombudsmanden at videreføre undersøgelserne på eget initiativ i overensstemmelse med artikel 138 e i traktaten og artikel 3, stk. 1, i ombudsmandens statut. Han bad Kommissionen redegøre for,

- 1) hvilke foranstaltninger den traf for at behandle klagen fra A. og H.,
- 2) på grundlag af hvilket materiale Kommissionen havde konkluderet, at der ikke var tale om en overtrædelse af direktiv 85/337/EØF, og
- 3) hvilken brevveksling Kommissionen havde haft med Det Forenede Kongeriges myndigheder vedrørende sagen.

Kommissionens svar

Kommissionens svar omfattede oplysninger vedrørende

- 1) dens fortolkning af direktiv 85/337/EØF
- 2) dens syn på de grundsætninger, som bør ligge til grund for dens arbejde i sager af denne art,
- 3) dens behandling af klagen.

Angående direktivets fortolkning henviste Kommissionen til bestemmelserne i artikel 5 om, at der kun skal forelægges oplysninger, når medlemsstaterne finder, at visse betingelser er til stede.

Angående de grundsætninger, der skal ligge til grund for dens arbejde, redegjorde Kommissionen for de kriterier, den finder hensigtsmæssige ved behandling af sager i forbindelse med artikel 169, vedrørende en medlemsstats udøvelse af et skøn om et indviklet spørgsmål såsom en vurdering af miljøindvirkninger i medfør af direktiv 85/337/EØF. Kommissionen oplyste, at den ville "*begrænse sin behandling til tre hovedkategorier:*

- *manglende overholdelse af procedurebestemmelser,*
- *upræcis redegørelse for de kendsgerninger, som ligger til grund for afgørelsen,*
- *åbenbar fejlvurdering eller magtmisbrug."*

Angående Kommissionens behandling af sagen oplyste Kommissionen, at den havde rettet en skriftlig henvendelse til Det Forenede Kongeriges myndigheder om, at der var indgivet en klage vedrørende M40-projektet, og anmodede om en kopi af miljøvurderingen og det ikke-tekniske resume vedrørende projektet samt vurderin-

gen af disse oplysninger. Det Forenede Kongeriges myndigheder forelagde en kopi af miljøvurderingen til projektet, det ikke-tekniske resume og en syv siders begrundet godkendelse af projektet.

Kommissionen anførte endvidere, at den havde behandlet de oplysninger, den havde modtaget af klagerne og Det Forenede Kongeriges myndigheder, og var nået til den opfattelse, at disse oplysninger

- " a) ikke påviste nogen manglende overholdelse fra Det Forenede Kongeriges side af procedurebestemmelserne i direktiv 85/337/EØF,*
- b) ikke indeholdt noget bevis for en ukorrekt fremstilling af de forhold, som lå til grund for Det Forenede Kongeriges afgørelse om tilladelse til M40-projektet,*
- c) ikke indeholdt bevis for, at Det Forenede Kongerige havde gjort sig skyldig i en åbenbar fejlsvurdering eller havde misbrugt sine beføjelser.*

Kommissionen fandt derfor ikke, at de oplysninger, der var i dens besiddelse, gav anledning til at konkludere, at Det Forenede Kongerige havde udøvet sine skønsbeføjelser under direktiv 85/337/EØS i modstrid med direktivets bestemmelser. Der var således ikke grundlag for, at Kommissionen korrekt kunne have vedtaget at indlede et formelt søgsmål mod Det Forenede Kongerige i medfør af traktatens artikel 169."

Undersøgelse af sagsakterne

Efter indgående behandling af oplysningerne fra Kommissionen og klagerne vedtog ombudsmanden, at det var nødvendigt at undersøge de dokumenter, Kommissionen var i besiddelse af vedrørende klagen, for at opnå sikkerhed for, at afgørelsen om at afslutte behandlingen var blevet truffet i overensstemmelse med almindelige grundsætninger for god forvaltningsskik. Undersøgelsen gennemførtes den 5. november 1996.

AFGØRELSE

1) Kommissionens fortolkning af direktivet

1.1 Artikel 3 i direktiv 85/337/EØF bestemmer, at vurderingen af indvirkningen på miljøet skal påvise, beskrive og vurdere virkninger af et projekt på en række faktorer, herunder mennesker og luft.

1.2 I henhold til artikel 5 skal medlemsstaterne træffe de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at bygherren på passende vis giver de i bilag III omhandlede oplysninger. Bilag III omfatter bl.a. vurdering af luft- og støjforurening.

1.3 Medlemsstaternes forpligtelse i henhold til direktivets artikel 5 er betinget. De omhandlede oplysninger skal forelægges for så vidt som medlemsstaterne er af den opfattelse,

a) at de er relevante:

på et givet stadium i godkendelsesproceduren og for projektets særlige karakteristika og det miljø, som måtte blive berørt, og

b) at det med rimelighed kan forlanges, at bygherren indsamler de pågældende oplysninger, under hensyntagen til foreliggende viden og vurderingsmetoder.

1.4 Artikel 5 kræver således, at medlemsstaterne foretager en vurdering af, hvilke oplysninger der skal forelægges, og overlader det dermed til medlemsstaternes skøn at fastsætte omfanget af de oplysninger, der kræves forelagt.

1.5 Bestemmelserne i direktivets artikel 3 finder anvendelse "i overensstemmelse med artikel 4 til 11." Eftersom bilag III (henvisning i artikel 5) er mere detaljeret end artikel 3, er formålet med denne sidste bestemmelse tilsyneladende ikke at pålægge medlemsstaterne forpligtelser uafhængigt af de i artikel 5 fastlagte. Det skal dog påpeges, at Domstolen er den højeste myndighed i spørgsmål vedrørende Fællesskabsret.

1.6 Ombudsmandens undersøgelser har således ikke afdækket fejl eller forsømmelser i forbindelse med Kommissionens fortolkning af den i direktivet indeholdte forpligtelse til at forelægge oplysninger.

2) Kommissionens analyse af sin egen rolle

2.1 Artikel 169 i traktaten fastlægger ingen procedure eller kriterier, Kommissionen skal anvende i tiden inden afgivelsen af en begrundet udtalelse til en medlemsstat. Endvidere indeholder Domstolens retspraksis kun få retningslinjer. Kommissionen må derfor selv træffe afgørelse om, hvilke procedurer og kriterier den anvender under udøvelsen af sine beføjelser i henhold til artikel 169 i den proces, som evt. fører til udstedelsen af en begrundet udtalelse.

2.2 Af Kommissionens svar til ombudsmanden i juli 1996 fremgår, at Kommissionen ved behandlingen af klager af den art, A. og H. indgav mod Det Forenede Kongerige, har vedtaget at begrænse behandlingen til en kontrol af, om procedurebestemmelserne er overholdt, om sagens omstændigheder er korrekt fastlagte, og om der er åbenbare fejlvurderinger eller misbrug af beføjelser. Som begrundelse for denne begrænsning har Kommissionen henvist til Domstolens afgørelse i Remia mod Kommissionen¹ ved behandling af kommissionsafgørelser baseret på komplekse økonomiske vurderinger.

2.3 Kommissionens analyse af sin egen rolle er efter alt at dømme korrekt, især på baggrund af den byrde, Kommissionen må påtage sig, hvis den indbringer en medlemsstat for Domstolen. Ombudsmandens undersøgelser har således ikke afdækket tilfælde af fejl eller forsømmelser i forbindelse med Kommissionens udøvelse af sine

¹ Sag 42/84 [1985-samling 2545, præmis 34].

beføjelser i henhold til artikel 155 og 169 i sager vedrørende medlemsstaternes vurdering af, hvilke oplysninger der skal forelægges i medfør af direktiv 85/337/EØF.

3) Kommissionens behandling af klagen fra A. og H.

3.1 I klagen til Kommissionen anfører A. og H. fire specifikke punkter. I to af disse punkter vedrørende vurdering af luftkvalitet og støjniveau, anfægtes nøjagtigheden af de oplysninger, der er opført i miljøvurderingen. Som anført ovenfor i punkt 1.4. er omfanget af de forelagte oplysninger afhængigt af medlemsstaternes vurdering.

3.2 De to øvrige punkter vedrører aktindsigt. Direktivets bestemmelser på dette område er opført i artikel 6, som ligeledes overlader det til medlemsstaterne at træffe de nærmere foranstaltninger til information og høring af offentligheden.

3.3 Det fremgår således, at alle fire klagepunkter vedrører områder, som i henhold til direktivets bestemmelser er overladt til medlemsstaternes vurdering. På baggrund af Kommissionens analyse af sin egen rolle fremgår det således, at der ikke ville have været grundlag for yderligere tiltag i henhold til artikel 167, også selv om alle fire anklagepunkter havde været berettigede. Derfor var en detaljeret undersøgelse af klagepunkterne unødvendig, og Kommissionen kunne med rette begrænse sin undersøgelse til de dokumenter, den havde anmodet Det Forenede Kongeriges myndigheder om at forelægge, og basere sin afgørelse om at afslutte sagen på disse dokumenter.

3.4 Ombudsmandens undersøgelser har således ikke afdækket nogen form for fejl eller mangler i forbindelse med Kommissionens gennemførelse af fællesskabsretten i denne sag.

4) Unødvendig forsinkelse

4.1 Den oprindelige klage til Kommissionen blev indgivet den 29. november 1990. Bekræftelsen af klagens modtagelse blev afgivet den 26. august 1991. Kommissionen har allerede undskyldt denne forsinkelse, som klart var alt for lang, og yderligere bemærkninger fra ombudsmanden synes unødvendige.

4.2 Ved behandlingen af dokumenterne fremgår det klart, at der var en tidsforskydelse på over 9 måneder mellem den dato, hvor Kommissionen vedtog at afslutte sagens behandling, og meddelelse af denne afgørelse til klagerne. Eftersom afgørelsesdatoen ikke oplyses til klagerne, var de ikke bekendt med denne forsinkelse.

4.3 God forvaltningsskik kræver, at Kommissionen altid meddeler en afgørelse om at afslutte behandlingen af en sag til klageren inden for en forsvarlig frist. Øjensynlig har der ikke været nogen begrundelse for forsinkelsen i nærværende sag. På den anden side foreligger der intet grundlag for at antage, at forsinkelsen skyldes andet end en administrativ fejl.

YDERLIGERE BEMÆRKNINGER FRA OMBUDSMANDEN

Klagerne til Europa-Kommissionen, Det Forenede Kongeriges ombudsmand og til den europæiske ombudsmand tog alle udgangspunkt i den antagelse, at hvis de fire klagepunkter vedrørende vurderingen af M40-projektets indvirkning på miljøet var korrekte, havde Det Forenede Kongeriges myndigheder nødvendigvis undladt at opfylde bestemmelserne i direktiv 85/337/EØF. Klagerne antog derfor, at Kommissionen var forpligtet til at gennemføre en detaljeret undersøgelse af de fire punkter.

Denne antagelse - omend forståelig - var fejlagtig af ovenfor anførte årsager.

Kommissionens skrivelse, hvori den underretter klagerne om sin afgørelse, var unødigt forsinket og indeholdt ingen begrundelse for, at Kommissionen konkluderede, at der ikke var tale om en overtrædelse af direktivet. Ombudsmanden påpegede allerede i sin afgørelse af 29. oktober 1996 om klagerne over Europa-Kommissionen vedrørende Newbury Bypass (206/27.10.95/HS/UK m.fl.), at en administrativ sag af denne art normalt afsluttes med en begrundet afgørelse, som meddeles dem, der har deltaget i proceduren. Hvis afgørelsen havde været begrundet, ville klagerne have erfaret, at deres antagelser var fejlagtige senest i 1992 i stedet for i 1996. Eftersom de ikke vidste, hvorfor deres klage var blevet afvist, gik klagerne - forståeligt og fornuftigt - ind i sagen for dels at undersøge, hvad Det Forenede Kongeriges myndigheder havde meddelt Kommissionen, og dels efter Det Forenede Kongeriges ombudsmands undersøgelse, at undersøge behandlingen af deres sag i Kommissionen. I det givne tilfælde var begge disse undersøgelser nødvendigvis forgæves. Klagerne er givet skuffede over resultatet af deres deltagelse i en artikel 169-procedure.

Ombudsmandens bemærkninger til denne sag vil indgå i en undersøgelse på eget initiativ af klagernes proceduremæssige stilling i forbindelse med klager til Kommissionen i medfør af artikel 169.

Ombudsmanden afsluttede behandlingen af sagen med den kritiske bemærkning nævnt ovenfor under punkt 4.3.

MANGLENDE SVAR PÅ ANMODNING OM FORLÆNGELSE AF FRIST

Afgørelse i klage 154/02.10.95/SF/IT over Europa-Kommissionen

KLAGEN

Formanden for en italiensk fond indgav en klage over, at Kommissionen havde forkastet et byfornyelsesprojekt, som de italienske myndigheder havde søgt om støtte til fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU).

Ifølge klagen underrettede Kommissionen ved skrivelse af 4. oktober 1994 de italienske myndigheder om, at man agtede at samfinansiere et begrænset antal pilotprojekter, jf. EFRU artikel 10. Skrivelsen var stilet til dr. Ugo de Dominicis, leder af det centrale samhörighedskontor i det italienske ministerium for budget og økonomisk planlægning, og underskrevet af Landáburu, generaldirektør for Kommissionens GD XVI. I skrivelsen blev de italienske myndigheder opfordret til at forelægge to projekter senest den 31. oktober 1994. Det blev meddelt, at Kommissionen ville foretage udvælgelsen af projekter med bistand fra en lille uafhængig ekspertgruppe, og at hensigten var, at der i princippet skulle udvælges ét projekt for hver medlemsstat ud fra kvalitative kriterier.

De italienske myndigheder modtog skrivelsen den 25. oktober 1994. Den 2. november 1994 skrev dr. de Dominicis til Landáburu for at give ham navnene på tre projekter. Projektet fra fonden stod øverst på listen. I sin skrivelse anmodede dr. de Dominicis om en længere tidsfrist, således at man kunne nå at lægge sidste hånd på projekterne, og han oplyste, at GD XVI ville modtage nærmere oplysninger om omkostninger og andre enkeltheder senest den 20. november.

Ved skrivelse af 2. marts 1995 underrettede GD XVI dr. de Dominicis om, at projektet fra fonden ikke var blevet udvalgt, fordi det ikke opfyldte de fastsatte kriterier.

Ved skrivelse af 6. juni 1995 henvendte GD XVI sig atter til dr. de Dominicis for at meddele, at projektet fra Fondazione Sassi var nået frem to måneder efter tidsfristens udløb, og efter at ekspertgruppen havde holdt møde for at vurdere projekterne.

I lyset af dette begivenhedsforløb klagede formanden for fonden over,

- 1) at Kommissionen havde forkastet projektet i to indbyrdes selvmodsigende skrivelser;
- 2) at Kommissionens skrivelse af 4. oktober 1994 var nået frem til Rom kun seks dage før fristen for indgivelse af projektansøgninger. Kommissionen burde være klar over, at der forekom mere langvarige postforsinkelser i Italien end i andre medlemsstater, og derfor burde Kommissionen have sikret ligebehandling ved at faxe skrivelsen. Det faktum, at Kommissionen ikke havde fulgt denne fremgangsmåde, måtte give det indtryk, at man forskelsbehandlede i ond tro;
- 3) at Kommissionen ifølge sin skrivelse af 4. oktober 1994 ville finansiere et projekt fra hver medlemsstat. Ved at undlade at gøre dette havde Kommissionen overtrådt principperne om åbenhed, informationspligt og ligebehandling.

UNDERSØGELSEN

Ifølge Kommissionens bemærkninger til ombudsmanden modtog Kommissionen 29 projekter fra medlemsstaterne, og disse projekter blev behandlet på et ekspertmøde

i december 1994. Kommissionen modtog fondens projektansøgning i slutningen af januar måned.

Kommissionen oplyste desuden, at man havde besluttet kun at foretage en grundigere behandling af syv projekter - og ikke et projekt pr. medlemsstat - med henblik på at yde fællesskabsstøtte, og at støtte kun kunne komme på tale, efter at eksperterne havde foretaget en detaljeret gennemgang og fremsat bemærkninger til projekterne.

Hvad angår selve klagen, konstaterede Kommissionen, at der var blevet udsendt en standardskrivelse til medlemsstaterne for at orientere dem om resultaterne af vurderingen, og at det relevante afsnit i denne skrivelse fastslog, at de projekter, som ikke var blevet udvalgt, ikke opfyldte de fastsatte kriterier. Kommissionen erkendte, at skrivelser om fondens projekt i stedet skulle have indeholdt et afsnit, som oplyste, at projektansøgningen var nået frem efter tidsfristens udløb, og Kommissionen erkendte ligeledes, at skrivelser fejlagtigt havde givet det indtryk, at projektet rent faktisk var blevet vurderet, hvilket ikke var tilfældet.

Desuden meddelte Kommissionen, at man efter modtagelsen af en klage havde rettet denne fejl i skrivelser af 6. juni 1995, hvori det blev forklaret, at alle de forelagte italienske projekter, heriblandt projektet fra fonden, var nået frem efter tidsfristens udløb og efter ekspertgruppens møde.

Kommissionen fralagde sig ansvaret for, at skrivelser af 4. oktober 1994 var nået frem til modtageren i Italien med tre ugers forsinkelse, og fastslog, at de offentliggjorte procedurer og princippet om ligebehandling efter Kommissionens opfattelse var blevet overholdt. Samtidig meddelte Kommissionen imidlertid, at man i lyset af dette begivenhedsforløb ville overveje at fastsætte længere tidsfrister for indgivelse af projektansøgninger eller - hvis dette ikke var muligt af tidsmæssige hensyn - at sende skrivelser både pr. fax og pr. post.

Som svar på Kommissionens bemærkninger understregede klageren, at fondens projekt var blevet sendt til Kommissionen fra Italien den 28. november 1994. Desuden mente klageren, at Kommissionens bemærkninger viste, at selv de syv udvalgte projekter var ufuldstændige, og at Kommissionen følgelig burde have forkastet disse projekter ud fra princippet om upartiskhed.

Efter en gennemgang af Kommissionens og klagerens bemærkninger anmodede ombudsmanden Kommissionen om supplerende oplysninger om en række spørgsmål. Kommissionens svar viste, at mødet mellem Kommissionen og eksperterne havde fundet sted den 15. december 1994, og at GD XVI havde modtaget fondens projekt den 20. december 1994, men at projektansøgningen på grund af juleferien først var blevet videresendt til den rette tjenestegren i januar 1995. Kommissionen meddelte desuden, at den havde modtaget skrivelser af 2. november 1994 fra det italienske ministerium for budget og økonomisk planlægning den 16. november 1994.

AFGØRELSEN

1) Den korte tidsfrist og postforsinkelserne

1.1 I en administrativ procedure, der omfatter indgivelse og behandling af ansøgninger, tilkommer det Kommissionen at afgøre, om en tidsfrist er påkrævet, og hvor lang denne tidsfrist i givet fald skal være.

1.2 I sin skrivelse af 4. oktober 1994 fastsatte Kommissionen en tidsfrist til den 31. oktober, hvilket ikke virker åbenlyst urimeligt. Der er ikke grund til at formode, at GD XVI forudså, at der kunne ske postforsinkelser, og at man benyttede sig heraf for at gennemføre forskelsbehandling mellem medlemsstaterne.

1.3 I de tilfælde, hvor der er fastsat en meget kort tidsfrist, er det god administrativ praksis at overveje, om postvæsenet alene er et passende kommunikationsmiddel i forhold til dem, der opfordres til at indgive ansøgninger.

1.4 Hvis man også havde benyttet sig af faxning som kommunikationsmiddel i denne sag, ville den administrative procedure have været mere effektiv, fordi det havde været muligt at undgå mange efterfølgende problemer og megen mistænksomhed.

1.5 Kommissionen har erkendt, at tidsfristerne fremover bør gøres længere, og at man - hvis tidsfristerne ikke kan forlænges - må benytte sig af faxning som et supplerende kommunikationsmiddel. På denne baggrund ser ombudsmanden sig ikke foranlediget til at kommentere sagen yderligere.

2) Kommissionens manglende besvarelse af skrivelsen af 2. november 1994

2.1 Ifølge Kommissionen modtog man skrivelsen af 2. november 1994, hvori dr. de Dominicis anmodede Landáburu om en længere tidsfrist, den 16. november 1994. Det fremgår af Kommissionens svar til ombudsmanden, at man hverken anerkendte modtagelsen af denne skrivelse eller besvarede den.

2.2 Det er almindelig praksis at besvare henvendelser til administrationen. Den manglende besvarelse af anmodningen om en længere tidsfrist er derfor et eksempel på en forsømmelse fra administrationens side.

2.3 Kommissionen havde haft mulighed for at afvise at forlænge tidsfristen. Ifølge klagerne blev fondens projekt afsendt den 28. november 1994. Selv hvis Kommissionen havde efterkommet dr. De Dominicis' anmodning om en forlængelse af tidsfristen indtil den 20. november 1994, er det sandsynligt, at fondens projekt alligevel ville være blevet indgivet for sent.

3) De indbyrdes selvmodsigende skrivelser

3.1 Kommissionens svar til ombudsmanden viser, at de italienske projekter, heriblandt fondens projekt, ikke blev behandlet af ekspertgruppen. Ifølge Kommissionen nåede projektet frem til Kommissionen den 20. december 1994, mens ekspertgruppen holdt møde med Kommissionen den 15. december. Det var således et eksempel på en fejl fra administrationens side, at GD XVI sendte en standardskrivelse, der var dateret den 2. marts 1995 og underskrevet af Leygues, og som oplyste, at de pågældende projekter var blevet behandlet og forkastet, fordi de ikke opfyldte de fastsatte kriterier.

3.2 Ifølge Kommissionen blev denne fejl rettet i institutionens skrivelse af 6. juni 1995 til dr. de Dominicis. GD XVI's skrivelse af 6. juni 1995, der var underskrevet af Leygues, meddelte, at de italienske projekter var nået frem til Kommissionen over to måneder efter tidsfristens udløb den 31. oktober 1994, efter at ekspertgruppemødet allerede havde fundet sted. I skrivelser blev der ikke givet en undskyldning for - eller henvist til - skrivelser af 2. marts 1995. En læser måtte få det indtryk, at den anden skrivelse var i modstrid med den første skrivelse - det fremgik ikke, at der var tale om en rettelse.

3.3 I sine svar til ombudsmanden har Kommissionen allerede erkendt, at skrivelser af 2. marts 1995 var en fejltagelse. Det er ikke påkrævet at kommentere dette spørgsmål yderligere. I skrivelser af 6. juni 1995 burde Kommissionen imidlertid udtrykkeligt have erkendt, at skrivelser af 2. marts 1995 måtte betragtes som en fejltagelse, og der burde være givet en undskyldning. Kommissionen levede ikke op til kravene til god administrativ praksis, eftersom institutionen undlod at indrømme, at der var begået en fejltagelse, og undlod at give en undskyldning.

4) Fravigelse af princippet om finansiering af et projekt i hver medlemsstat

4.1 Tilsyneladende indeholder hverken traktaten eller de relevante bestemmelser et krav om, at der skal finansieres et projekt pr. medlemsstat. De generelle principper om lighed og ikke-forskelsbehandling indebærer, at projekter skal behandles ens, ikke at hver medlemsstat skal tildeles et projekt.

4.2 I sin skrivelse af 4. oktober 1994 meddelte GD XVI, at der i princippet ville blive udvalgt et projekt pr. medlemsstat, forudsat at projekterne opfyldte en række kvalitative krav. Det lader således ikke til, at Kommissionen havde givet et bindende tilsagn om, at man ville udvælge et projekt pr. medlemsstat. Ifølge Kommissionen blev der kun givet endelig godkendelse til fire projekter ud af de i alt syv projekter, som blev udvalgt til videre behandling.

4.3 På denne baggrund kan der ikke rejses kritik af udvælgelsesproceduren, blot fordi den ikke resulterede i udvælgelse af et projekt pr. medlemsstat. Der er heller

ikke noget grundlag for at hævde, at Italien blev udsat for forskelsbehandling i forbindelse med udvælgelsesproceduren.

4.4 Efter klagerens opfattelse burde alle projekter være blevet forkastet, men selv om der blev foretaget en grundigere undersøgelse af nogle projekter, betyder dette ikke, at de pågældende projekter ikke var blevet indgivet korrekt. Det er almindelig praksis at foretage en grundig sagsbehandling, inden der bevilges offentlige midler.

KONKLUSION

Ombudsmandens behandling af denne klage viste, at Kommissionen havde gjort sig skyld i fejl og forsømmelser i form af proceduremæssige fejl, jf. punkt 2.2 og 3.3 ovenfor. Det kunne derimod ikke godtgøres, at klagerne havde ret i deres påstand om, at der var handlet i ond tro, eller at der var sket forskelsbehandling.

Eftersom ansøgningsproceduren for pilotprojekter for 1994 var afsluttet, kunne det ikke lade sig gøre at finde frem til en mindelig løsning. Ombudsmanden afsluttede derfor behandlingen af sagen.

SUPPLERENDE BEMÆRKNINGER FRA OMBUDSMANDEN

I sine bemærkninger til ombudsmanden, der blev fremsat den 15. maj 1996, erklærede Kommissionen i to omgange, at fondens projekt var nået frem til Kommissionen ved udgangen af januar 1995. Som svar på et direkte spørgsmål fra ombudsmanden erkendte Kommissionen senere, at projektet faktisk var nået frem til GD XVI den 20. december 1994..

I lyset af afgørelsens punkt 2.3 har denne uoverensstemmelse ingen praktisk betydning. Ombudsmanden er imidlertid dybt foruroliget over, at han i forbindelse med sin behandling af denne klage har modtaget delvis forkerte oplysninger af Kommissionen.

Et af de vigtigste krav, man må stille til god forvaltningskik, er, at der skal gives korrekte oplysninger, navnlig til de organer, som har til opgave at føre tilsyn med forvaltningens virksomhed. Ombudsmanden har derfor anmodet Kommissionen om at understrege over for sine tjenestemænd, at det er vigtigt at give ombudsmanden korrekte oplysninger.

3.5 TILFÆLDE AF FEJL OG FORSØMMELSER SOM FØRTE TIL FORSLAG TIL HENSTILLINGER FRA OMBUDSMANDEN

3.5.1 DET EUROPÆISKE MILJØAGENTUR

BEGRUNDELSE AF ET AFSLAG PÅ EN ANSØGNING

Afgørelse og henstillinger i klage nr. 46/27.07.95/FVK/PD over Det Europæiske Miljøagentur

KLAGEN

Ved skrivelse af 25. juli 1995 indgav von K. en klage til ombudsmanden. I klagen anførte von K., at hun ikke havde fået oplyst grundene til, at hun ikke havde bestået en udvælgelsesprøve, Det Europæiske Miljøagentur havde afholdt med henblik på besættelse af en stilling som projektmanager. Endvidere anførte von K., at hendes skriftlige anmodninger til agenturet om at begrunde afgørelsen ikke var blevet besvaret.

UNDERSØGELSEN

Eftersom den europæiske ombudsmand først tiltrådte sit embede den 27. september 1995, var han ikke i stand til øjeblikkeligt at behandle klagen. Ved skrivelse af 27. marts 1996 forelagde Miljøagenturet sine bemærkninger til klagen, som bl.a. indeholdt oplysninger vedrørende udvælgelsesproceduren. En oversættelse af bemærkningerne blev tilsendt von K., som forelagde sine kommentarer hertil via fax den 27. maj 1996. I sin fax meddelte von K. den europæiske ombudsmand, at hun ønskede oplysninger om, hvilke kriterier der lå til grund for vurderingen af ansøgerne, og hvilke kvalifikationer den udvalgte ansøger var i besiddelse af. Endvidere betvivlede von K., at udvælgelsesproceduren sikrede kvinder lige muligheder.

Ved skrivelse af 2. juli 1996 forelagde den europæiske ombudsmand klagerens kommentarer for Det Europæiske Miljøagentur og stillede en række spørgsmål om, hvilke kriterier udvælgelseskomitéen havde opstillet, hvilke kvalifikationer, den person, der blev indsat i den stilling, von K. havde ansøgt om, var i besiddelse af, og hvorfor von K. på intet tidspunkt modtog en begrundelse for, at hun ikke var blevet valgt til stillingen.

I skrivelse af 16. juli 1996 efterkom Det Europæiske Miljøagentur den europæiske ombudsmands anmodning: udvælgelseskomitéens kriterier såvel som de kvalifikationer, den person, som blev indsat i den stilling, von K. havde ansøgt om, blev forelagt ombudsmanden, men skulle behandles fortroligt. Miljøagenturet respekterede ligestilling af mænd og kvinder.

AFGØRELSEN OG HENSTILLINGEN

De oplysninger, den europæiske ombudsmand fik forelagt, gav på ingen måde anledning til at antage, at Miljøagenturet under udvælgelsesproceduren havde gjort sig skyldig i forskelsbehandling begrundet i ansøgernes køn.

For så vidt angår den manglende information til kandidaten om udvælgelseskriterierne såvel som om den i stillingen indsatte persons kvalifikationer, fastslog den europæiske ombudsmand følgende:

von K. modtog ingen begrundelse for afgørelsen om at afvise hendes ansøgning. I henhold til EF-Domstolens retspraksis skal den myndighed, der er ansvarlig for udvælgelsen af ansøgere, begrunde sine afgørelser. Denne forpligtelse til at begrunde en afgørelse er især relevant, i tilfælde, hvor en klage fra en ansøger, der ikke har bestået udvælgelsesprøven, afvises. Formålet med forpligtelsen er at give Fællesskabets dømmende myndigheder mulighed for at vurdere, om afgørelsen er lovformelig, og give den pågældende person tilstrækkelig mulighed for at vurdere, om afgørelsen er velfunderet eller indeholder fejl, hvorved dens lovformelighed kan anfægtes.

Omfanget af begrundelseskravet må afgøres i hvert enkelt tilfælde. von K. anmoder om oplysninger om årsagerne til, at hun ikke bestod udvælgelsesprøven. Den europæiske ombudsmand kan ikke se, hvorfor hun ikke skulle modtage en sådan begrundelse.

Den europæiske ombudsmand fandt, at Det Europæiske Miljøagentur burde have meddelt von K. grundene til, at hendes ansøgning blev afslået.

Efter først at have forsøgt at nå frem til en mindelig løsning, jf. artikel 3, stk. 5, i ombudsmandens statut, meddelte ombudsmanden Det Europæiske Miljøagentur, at han anså den manglende begrundelse af agenturets afslag af von K.'s ansøgning for en forsømmelighed fra agenturets side.

Ombudsmanden anmodede derfor Det Europæiske Miljøagentur om inden den 30. april 1997 at afgive en detaljeret udtalelse i overensstemmelse med artikel 3, stk. 6, i den europæiske ombudsmands statut. Den detaljerede udtalelse kan bestå i en accept af ombudsmandens afgørelse og en beskrivelse af foranstaltningerne til gennemførelse af de fremsatte henstillinger.

Ved skrivelse af 6. februar 1997 meddelte Det Europæiske Miljøagentur ombudsmanden at det havde accepteret ombudsmandens henstilling og derfor meddelt ansøgeren grundene til afslaget.

3.6 UNDERSØGELSER PÅ EGET INITIATIV

AKTINDSIGT HOS FÆLLESSKABSMYNDIGHEDERNE

Afgørelse og henstillinger i undersøgelsen på eget initiativ 616/PUBAC/F/IJH

I juni 1996 indledte Ombudsmanden en undersøgelse på eget initiativ om aktindsigt, som omfattede alle fællesskabsinstitutioner og organer, undtagen Rådet og Kommissionen.

Baggrunden for undersøgelsen

Den nærmere årsag til undersøgelsen var, at Ombudsmanden havde modtaget flere klager over, at de ansatte i Fællesskabets institutioner og organer ikke altid har modtaget passende instrukser om, hvordan begæringer om aktindsigt skal behandles, og at dokumenterne til tider kun fremskaffes med betydelig forsinkelse.

En mere generel årsag var, at Ombudsmandens hverv bl.a. består i at fremme forbindelserne mellem Fællesskabets institutioner og organer og Europas borgere. Ombudsmandshvervet skulle understrege Unionens tilsagn om en demokratisk, ansvarlig og gennemsigtig administration. Således forekom undersøgelsen hensigtsmæssig, eftersom aktindsigt er et vigtigt aspekt af gennemsigtighed.

Undersøgelsens fokusering

Der findes i dag ingen traktatbestemmelser eller generel fællesskabslovgivning om aktindsigt. Ikke desto mindre er erklæring nr. 17 i slutakten til traktaten om Den Europæiske Union affattet som følger

Konferencen mener, at gennemsigtighed i beslutningsprocessen styrker institutionernes demokratiske karakter samt offentlighedens tillid til myndighederne. Konferencen anbefaler derfor, at Kommissionen senest i 1993 forelægger Rådet en rapport om foranstaltninger, der kan øge offentlighedens adgang til de oplysninger, som institutionerne råder over.

Kommissionen og Rådet har efterfølgende vedtaget deres egne offentligt tilgængelige bestemmelser om aktindsigt i deres dokumenter¹.

Sådanne bestemmelser kan fremme gennemsigtigheden og forbedre forbindelserne mellem borgerne og Fællesskabets institutioner og organer på tre måder:

- Udarbejdelsen af bestemmelser forudsætter, at de pågældende institutioner eller organer for hver dokumenttype undersøger, hvorvidt fortrolighed er påkrævet eller

¹ Rådet og Kommissionen vedtog en fælles adfærdskodeks (EFT L 340 af 1993 s. 41) gennemført ved Rådets afgørelse af 20. december 1993 om aktindsigt i Rådets dokumenter (EFT L 340 af 1993 s. 43) og Kommissionens afgørelse af 8. februar 1994 om aktindsigt i Kommissionens dokumenter (EFT L 46 af 1994 s. 58).

ej. På baggrund af Unionens forpligtelse til gennemsigtighed kan selve denne proces bidrage til større åbenhed;

- hvis der vedtages offentligt tilgængelige bestemmelser, kan personer, som anmoder om aktindsigt gøre sig bekendt med deres nøjagtige rettigheder. Bestemmelserne som sådan kan endvidere gøres til genstand for offentlig kontrol og debat;
- klare bestemmelser kan fremme en hensigtsmæssig forretningsgang, eftersom tjenestemændene på baggrund heraf kan træffe nøjagtige og øjeblikkelige afgørelser angående begæringer om aktindsigt.

Undersøgelsen skulle derfor fokusere på, om der i andre fællesskabsinstitutioner og -organer end Rådet og Kommissionen var fastlagt offentligt tilgængelige bestemmelser om aktindsigt.

På fællesskabsrettens nuværende stadi er undersøgelsen begrænset til at klarlægge, hvorvidt der findes bestemmelser, og om disse er offentligt tilgængelige. Om bestemmelserne i sig selv kan sikre denne grad af gennemsigtighed, Europas borgere i stadig højere grad forventer af Unionen, behandles ikke i denne forbindelse. I realiteten er Kommissionens og Rådets bestemmelser ganske begrænsede i sammenligning med visse nationale forvaltnings bestemmelser. I særdeleshed er der ikke aktindsigt i dokumentfortegnelser (journaler). Bestemmelserne giver heller ikke aktindsigt i dokumenter fra andre myndigheder, den pågældende myndighed måtte være i besiddelse af.

Undersøgte institutioner og organer

Undersøgelsen vedrørte femten fællesskabsinstitutioner og -organer:

- Fællesskabsinstitutionerne som defineret i traktatens artikel 4, undtagen Rådet og Kommissionen,
- fire organer oprettet i medfør af traktaten og
- otte ud af ti "decentrale fællesskabsorganer". (De sidste to decentrale organer - Sortsmyndigheden for Fællesskabet og Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur - blev udelukket fra undersøgelsen, fordi de endnu ikke var i funktion).

UNDERSØGELSEN

Ombudsmanden bad institutionerne og organerne informere ham om deres situation, for så vidt angik aktindsigt, og især oplyse, om de havde udstedt generelle bestemmelser, som var let tilgængelige for offentligheden, eller interne retningslinjer til de ansatte om aktindsigt og fortrolighed.

Svarende indeholdt oplysninger om fortrolighedskrav og informationspolitik såvel som bestemmelser om og retningslinjer for aktindsigt.

Fortrolighedskrav

I visse svar henvistes til fællesskabslovgivningens krav om visse dokumenttypers fortrolighed. Denne oplysning er vigtig, eftersom bestemmelser om aktindsigt, som vedtages i henhold til de interne organisationsbeføjelser, skal være i overensstemmelse med de eksisterende lovgivningsmæssige forpligtelser til fortrolighed. Det fremgik dog, at ingen af de adspurgte institutioner eller organer gav aktindsigt i alle dokumenter, som ikke specifikt var dækket af en lovgivningsmæssig forpligtelse til fortrolighed.

Informationspolitik

Flere svar vedrørte institutionens eller organets informationspolitik. I mange tilfælde fremgår det, at der eksisterer et stærkt ønske om at forelægge anvendelig og let tilgængelig information for særlige målgrupper såvel som for offentligheden generelt. I visse tilfælde er åbenhed og gennemsigtighed en del af institutionens eller organets mandat, i andre tilfælde et resultat af en politisk afgørelse. Ønsket om åbenhed og gennemsigtighed i informationspolitikken blev understreget i svarene fra Europa-Parlamentet angående institutionens politiske arbejde, fra Domstolen om dennes judicielle arbejde og fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg, Den Europæiske Investeringsbank, Det Europæiske Center for Udvikling af Erhvervsuddannelse, Det Europæiske Miljøagentur og Det Europæiske Agentur for Lægemiddelvurdering vedrørende deres aktiviteter på deres forskellige områder.

Informationspolitik er et vigtigt bidrag til gennemsigtighed og afgørende for at fremme befolkningsgruppers eller enkeltpersoners inddragelse i Fællesskabets arbejde. Ombudsmanden kunne derfor kun glæde sig over disse oplysninger om fællesskabsinstitutionernes og -organernes positive informationspolitikker.

Dog kan en informationspolitik ikke erstatte bestemmelser om, hvilke retningslinjer der skal følges, når borgerne tager initiativ til at anmode om aktindsigt i dokumenter, som ikke er offentliggjort. I særdeleshed er borgerne berettiget til at vide, hvordan institutioner og organer, som finansieres ved hjælp af offentlige midler, er opbygget og fungerer. Dette kan indebære anmodninger om udlevering af administrative dokumenter, som ikke sædvanligvis er omfattet af en informationspolitik.

Vedtægelse af bestemmelser om og retningslinjer for aktindsigt

Af svaret fra Kontoret for Harmonisering i Det Indre Marked fremgik, at dette allerede havde vedtaget bestemmelser om aktindsigt. Ombudsmanden fandt det derfor ikke begrundet at videreføre undersøgelsen angående dette organ.

Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut, Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkår og Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug oplyste, at de havde til hensigt at vedtage bestemmelser om og

retningslinjer for aktindsigt i nærmeste fremtid. Domstolen og Den Europæiske Investeringsbank oplyste, at de var rede til at overveje en fastlæggelse af sådanne bestemmelser, og at der, for Bankens vedkommende, var iværksat en undersøgelse om spørgsmålet.

Det Europæiske Monetære Institut oplyste, at det behandlede yderst følsomme spørgsmål på det monetære og finansielle område, og at alle dokumenter udarbejdet af EMI i henhold til artikel 11, stk. 2, i instituttets vedtægt er fortrolige, medmindre andet vedtages af Rådet. Dette svar vedrørte øjensynligt dokumenter om monetære spørgsmål.

Regionsudvalget oplyste i sit svar, at Rådets og Kommissionens fælles adfærdskodeks blev anvendt som intern retningslinje, og at det var i færd med at træffe de nødvendige foranstaltninger til underretning af offentligheden om, at denne kodeks ligeledes fandt anvendelse på anmodninger om aktindsigt, rettet til Regionsudvalget.

Det Europæiske Agentur for Lægemedelvurdering oplyste i sit svar, at de ansatte informeres om aktindsigt, og at Agenturet anvender samme klassificeringssystem som Kommissionen i det mindste for visse dokumenter.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

I september 1996 rettede Ombudsmanden på ny henvendelse til de tre organer, som havde tilkendegivet, at de havde til hensigt at vedtage bestemmelser og retningslinjer, og til Den Europæiske Investeringsbank, som havde oplyst, at spørgsmålet var under behandling, med anmodning om en kopi af de bestemmelser, de måtte have vedtaget.

Han rettede ligeledes en henvendelse til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Monetære Institut, Det Europæiske Miljøagentur, EU-organernes Oversættelsescenter og Det Europæiske Agentur for Lægemedelvurdering vedrørende adgang til dokumenter af administrativ karakter, som ikke var omtalt i svarende på den oprindelige skrivelse, og forhørte sig, om den pågældende institution eller det pågældende organ havde til hensigt at vedtage bestemmelser for disse dokumenter, svarende til Kommissionens og Rådets.

Ombudsmanden rettede endvidere henvendelse til Domstolen, Revisionsretten, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Det Europæiske Center for Udvikling af Erhvervsuddannelse med forslag om at overveje at vedtage bestemmelser om aktindsigt svarende til Kommissionens og Rådets.

Oversigt over den nuværende situation vedrørende aktindsigt

Svarende på den oprindelige såvel som yderligere forespørgsler viser, at:

- Kontoret for Harmonisering i Det Indre Marked allerede har vedtaget let tilgængelige bestemmelser om aktindsigt;
- følgende otte institutioner og organer har indvilliget i at vedtage sådanne bestemmelser:

Domstolen

Revisionsretten

Regionsudvalget

Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut

Det Europæiske Institut for Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkår

EU-organernes oversættelsescenter

Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug

- i de følgende organer er vedtagelsen af sådanne bestemmelser under behandling:
  - Europa-Parlamentet
  - Den Europæiske Investeringsbank
  - Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

DEN EUROPÆISKE OMBUDSMANDS AFGØRELSE

På grundlag af de oplysninger, de institutioner og organer, undersøgelsen omfattede, havde forelagt Ombudsmanden, måtte det antages, at de fleste, men ikke alle, havde til hensigt at følge Rådets og Kommissionens eksempel og vedtage bestemmelser vedrørende aktindsigt.

Denne situation bør vurderes under hensyntagen til EF-rettens krav, som fastlagt af Domstolen¹:

"Så længe fællesskabslovgiver ikke har vedtaget almindelige bestemmelser om offentlighedens ret til aktindsigt i de dokumenter, som er i fællesskabsinstitutionernes besiddelse, må det erkendes, at institutionerne skal træffe foranstaltninger om behandlingen af sådanne begæringer i medfør af deres beføjelse til at tilrettelægge den interne organisation, hvorefter de er bemyndigede til at træffe passende foranstaltninger vedrørende deres interne funktion med henblik på at sikre en hensigtsmæssig forretningsgang."

Det må således lægges til grund, at for så vidt angår begæringer om aktindsigt har Fællesskabets institutioner og organer en retlig forpligtelse til at træffe *passende foranstaltninger* med henblik på at sikre en *hensigtsmæssig forretningsgang*. Det skal dog erindres, at Domstolen er den højeste myndighed i spørgsmål vedrørende fællesskabsret.

¹ Sag C-58/94, Nederlandene mod Rådet, dom af 30. april 1996, Saml. s. I-2169.

En hensigtsmæssig forretningsgang forudsætter, at alle Fælleskabets institutioner og organer tager hensyn til Unionens forpligtelse til gennemsigtighed. Denne forpligtelse fremgår af erklæring nr. 17 i slutakten til traktaten om Den Europæiske Union og flere efterfølgende akter, herunder den interinstitutionelle erklæring om demokrati, åbenhed og nærhed af 25. oktober 1993¹. Gennemsigtighed betyder ikke udelukkende, at dokumenter skal være tilgængelige for offentligheden i så vidt omfang som muligt, men også at enhver afvisning af en begæring om aktindsigt skal begrundes under henvisning til fastlagte bestemmelser.

Endvidere fastslås det i artikel C i traktaten om Den Europæiske Union, at "*Unionen har en fælles institutionel ramme, som sikrer sammenhæng og kontinuitet i de foranstaltninger, der iværksættes for at nå målene (...)*". Europas borgere må derfor kunne forvente en ensartet holdning til spørgsmålet om aktindsigt. Dette er ikke nødvendigvis ensbetydende med, at et enkelt regelsæt skal finde anvendelse på alle Fællesskabets institutioner og organer. Dog udelukker det vilkårlige uoverensstemmelser om, hvorvidt der eksisterer bestemmelser eller ej, og om disse er tilgængelige for offentligheden. Ingen af de adspurgte fællesskabsinstitutioner eller -organer har godtgjort, at vedtagelsen af bestemmelser om aktindsigt ville indebære praktiske problemer eller udgøre en uforholdsmæssig stor byrde for den pågældende. Vedtagelsen af sådanne bestemmelser er derfor en passende foranstaltning for så vidt angår behandlingen af begæringer om dokumenter.

KONKLUSION

På grundlag af ovennævnte analyse konkluderede Ombudsmanden i december 1996, at manglende vedtagelse af let tilgængelige bestemmelser om aktindsigt, er en fejl eller en forsømmelse.

HENSTILLINGER

I lyset af ovenstående udarbejdede Ombudsmanden følgende udkast til henstillinger til de institutioner og organer, som var omfattet af undersøgelsen, og som endnu ikke har vedtaget bestemmelser vedrørende aktindsigt:

- 1) Institutionerne og organerne vedtager bestemmelser om aktindsigt inden for en frist på tre måneder.
- 2) Bestemmelserne finder anvendelse på alle dokumenter, som ikke allerede er dækket af eksisterende lovgivningsmæssige bestemmelser vedrørende adgang eller fortrolighed.

¹ EFT C 329 af 1993, s. 133.

3) Bestemmelserne er let tilgængelige for offentligheden.

For så vidt angår Domstolen, Europa-Parlamentet og Det Europæiske Monetære Institut, finder disse henstillinger udelukkende anvendelse på administrative dokumenter.

De relevante institutioner og organer blev underrettet om disse henstillinger. I overensstemmelse med artikel 3, stk. 6, i Ombudsmandens statut, skal de fremsende en detaljeret udtalelse inden for en frist på tre måneder. En detaljeret udtalelse kan bestå af en accept af Ombudsmandens afgørelse og en beskrivelse af foranstaltningerne til gennemførelse af de fremsatte henstillinger.

4

FORBINDELSERNE MED EUROPA-PARLAMENTET OG EUROPA-KOMMISSIONEN

Den Europæiske Ombudsmand har til opgave inden for rammerne af sit mandat at beskytte og fremme unionsborgernes rettigheder i henhold til EU-retten. Denne opgave deles med andre af Fællesskabets organer, som har andre funktioner. Effektive foranstaltninger for at sikre borgernes rettigheder kræver samarbejde, gode arbejdsforbindelser, gensidig tillid og regelmæssige kontakter mellem ombudsmanden og andre EU-institutioner eller -organer, navnlig Europa-Parlamentet og Europa-Kommissionen.

4.1 EUROPA-PARLAMENTET OG UDVALGET FOR ANDRAGENDER

Samarbejdet mellem Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender og ombudsmanden er af særlig betydning. I medfør af artikel 8 D i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab har enhver unionsborger ret til at indgive andragender til Europa-Parlamentet og til at henvende sig til den europæiske ombudsmand. Ombudsmanden og Parlamentets Udvalg for Andragender skal således supplere hinanden.

Fra begyndelsen af den europæiske ombudsmands embedsperiode er der blevet skabt et nært samarbejde med Udvalget for Andragender, og der er regelmæssige kontakter mellem de to sekretariater. De to organers respektive funktioner og arbejdsmetoder er blevet klarlagt. Der er indgået en aftale mellem udvalget og ombudsmanden om gensidig videresendelse af klager og andragender i passende sager og med klagerens eller andragerens samtykke. Aftalen fungerede til parternes fulde tilfredshed i 1996; 10 andragender blev videresendt til ombudsmanden for at blive behandlet som klager, og 5 klager blev videregivet til Udvalget for Andragender for at blive behandlet som andragender.

Ombudsmandens første besøg i 1996 fandt sted den 30. januar, hvor han deltog i et møde i Udvalget for Andragender i Bruxelles. Efter en nyttig drøftelse af det fremtidige samarbejde afholdt SÖDERMAN og formanden for Udvalget for Andragender, Edward NEWMAN, en fælles pressekonference. Ved denne lejlighed havde Söderman også et møde med Stig BERGLIND, direktør for Pressetjenesten i Europa-Parlamentet.

Udvalget for Andragender behandler ombudsmandens årsberetning og afgiver selv betænkning om den til Parlamentet. Ombudsmanden fremlagde sin årsberetning for

1995 for Parlamentets formand den 22. april, og han forelagde den for Udvalget for Andragender i Bruxelles den 23. april. Han forelagde årsberetningen for 1995 på Europa-Parlamentets plenarmøde i Strasbourg den 20. juni 1996. Dette fulgtes af drøftelser i Parlamentet af årsberetningen og betænkningen fra Udvalget for Andragender. Ombudsmanden afholdt derpå en fælles pressekonference med formanden for Udvalget for Andragender, NEWMAN, og udvalgets næstformand og ordfører for udvalgets betænkning, Nuala AHERN.

Den 25. november deltog SÖDERMAN i et møde i Udvalget for Andragender i Bruxelles sammen med Daniela TIRELLI, assistent med ansvar for modtagelsen af klager. Han gav udvalget en redegørelse for hans nuværende arbejdssituation og det samarbejde, der var ved at blive planlagt med nationale ombudsmænd og tilsvarende organer. Ombudsmandens redegørelse fulgtes af en livlig drøftelse af sidstnævnte emne og af samarbejdet med udvalget selv. Under sit ophold i Bruxelles havde Söderman også lejlighed til at møde ordføreren for 1997- budgettet, FABRAVALLÈS.

Ud over besøg i Udvalget for Andragender deltog SÖDERMAN også i et møde i Udvalget for Forretningsordenen den 2. juli i Bruxelles, ledsaget af juridisk sagsbehandler Kyriakos TSIRIMIAGOS. Ombudsmanden redegjorde for sin virksomhed over for udvalgets medlemmer.

Ombudsmanden opretholder også regelmæssig kontakt med andre tjenestegrene i Europa-Parlamentet. Den 14. februar havde han et møde i Bruxelles med Sergio GUCCIONE, generaldirektør for Parlamentets Generaldirektorat for Informations- og Pressetjenesten. Den 15. februar deltog han i mødet mellem lederne af Europa-Parlamentets informationskontorer i medlemsstaterne og holdt en tale om ombudsmandsinstitutionens historie og udvikling og drøftede former for fremtidigt samarbejde.

Borgernes brevkasse i Europa-Parlamentet besvarer borgernes anmodninger om oplysninger om Den Europæiske Union, dens institutioner og virksomhed. Anmodninger om oplysninger stilet til ombudsmanden er blevet henvist til Borgernes brevkasse i tilfælde, hvor de kunne behandles mere effektivt af denne tjenestegren.

Den 29. maj besøgte ombudsmanden og de ledende juridiske rådgivere Ian HARDEN og Peter DYRBERG Europa-Parlamentets Juridiske Tjeneste i Luxembourg og mødtes med Genraldirektøren for tjenesten, Gregorio GARZÓN CLARIANA. SÖDERMAN havde også et møde med Monique SCHUMACHER i Europa-Parlamentets informationskontor i Luxembourg og med en gruppe journalister.

4.2 EUROPA-KOMMISSIONEN

Den anden EU-institution, som ombudsmanden opretholder en regelmæssig dialog og har et regelmæssigt samarbejde med, er Europa-Kommissionen. De fleste af de klager, som giver anledning til, at ombudsmanden indleder en undersøgelse, vedrører påståede tilfælde af fejl eller forsømmelser i Kommissionens virksomhed. Dette er normalt, da Kommissionen er den EU-myndighed, der hovedsagelig træffer afgørelser med direkte følger for borgerne.

I henhold til artikel 155 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab skal Kommissionen sikre, at EU-lovgivningen overholdes, navnlig af medlemsstaterne. Kommissionen kan anlægge sag ved Domstolen i dette øjemed, jf. traktatens artikel 169. Som "vogter af traktaterne" har Kommissionen et vigtigt ansvar for at sikre, at unionsborgernes rettigheder overholdes. Borgerne har mulighed for at klage til Kommissionen, hvis de mener, at deres rettigheder krænkes, navnlig af en medlemsstat. For at lette sådanne klager har Kommissionen offentliggjort en standard-klageformular i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*¹.

Under et besøg i Bruxelles den 29.-30. januar mødtes SÖDERMAN med generaldirektøren for Kommissionens Juridiske Tjeneste, Jean-Louis DEWOST, kommissær Erkki LIIKANEN og Ranveig JACOBSSON fra kommissær Anita GRADIN's kabinet. Söderman og hans generalsekretær GIRAUD besøgte igen Bruxelles den 20. og 21. marts og mødtes med Europa-Kommissionens generalsekretær David WILLIAMSON og Kommissionens generaldirektører.

Chefrådgiveren hos ombudsmanden, Ian HARDEN, og juridisk sagsbehandler, Vicky KLOPPENBURG, besøgte Kommissionen i Bruxelles den 5. november for at foretage en første gennemgang af dokumenter vedrørende en klage mod Kommissionen (klage 132/21.9.1995/AH/EN). Forud for gennemgangen af dokumenterne afholdtes et møde med tjenestemænd i Kommissionen, på hvilket sidstnævnte redegjorde for Kommissionens fremgangsmåder ved behandlingen af klager til Kommissionen over en medlemsstats angivelige krænkelse af EU-retten.

Ombudsmanden og hans sekretariat samarbejder også med Kommissionen om forskellige aktiviteter i tilknytning til unionsborgerskabet. SÖDERMAN deltog i et møde for lederne af Europa-Kommissionens repræsentationer i medlemsstaterne den 22.-23. maj i Strasbourg, hvor han kort redegjorde for sit arbejde og drøftede formerne for et fremtidigt samarbejde med repræsentationerne.

Under et besøg i Bruxelles den 25.-26. november besøgte ombudsmanden også generaldirektøren for Tjenesten for Forbrugerpolitik (GD XXIV), Spyros PAPPAS, og mødtes med DEGLAIN fra De Forenede Staters Repræsentation ved Den Europæiske Union. Ombudsmanden redegjorde for sin rolle og virksomhed.

¹ EFT C 86 af 1.2.1989, s. 6-7.

Ombudsmanden var repræsenteret af Ian HARDEN ved den konference i Bruxelles den 2. december, som Generaldirektoratet for Tjenesten for Forbrugerpolitik (GD XXIV) og Sammenslutningen af Industri- og Arbejdsgiverorganisationer i De Europæiske Fællesskaber (UNICE) i fællesskab havde arrangeret om "Company and Consumer Dialogue in Europe". Hovedtaleren var kommissær BONINO. HARDEN ledede arbejdsgruppen om offentlige og private ombudsmandsordninger.

5

FORBINDELSERNE MED DE NATIONALE OMBUDSMÆND OG LIGNENDE MYNDIGHEDER

Gennemførelsen af mange aspekter af EU-retten påhviler de nationale, regionale eller lokale myndigheder i medlemsstaterne. Klager fra borgere, som mener, at disse myndigheder har krænket deres rettigheder i henhold til EU-retten, falder uden for Den Europæiske Ombudsmands mandat, selv når der er tale om en rettighed i medfør af unionsborgerskabet som f.eks. den fri bevægelighed, der er sikret ved artikel 8A i EF-traktaten. I mange tilfælde kunne sådanne klager behandles effektivt af nationale ombudsmænd eller tilsvarende organer (som f.eks. udvalg for andragender), der i stadig større udstrækning beskæftiger sig med anliggender, som vedrører nationale myndigheders gennemførelse af EU-retten.

For yderligere at udvikle et effektivt og nært samarbejde for at sikre unionsborgernes rettigheder blev der afholdt et seminar om "The respective role of the Community and National institutions and bodies in the supervision of the application of European Community law" i Strasbourg den 12.- 13. september 1996.

Seminarets program omfattede værdifulde bidrag fra Nuala AHERN, næstformand for Udvalget for Andragender i Europa-Parlamentet, Jean-Louis DEWOST, generaldirektør for Den Juridiske Tjeneste i Kommissionen, Anita GRADIN, medlem af Europa-Kommissionen, Hans Gammeltoft-Hansen, ombudsmand i Danmark, Gregorio GARZÓN CLARIANA, generaldirektør for Den Juridiske Tjeneste i Europa-Parlamentet, Kevin MURPHY, ombudsmand i Irland, Christa NICKELS, formand for udvalget for andragender i Den Tyske Forbunds dag, Gil Carlos RODRIGUEZ IGLESIAS, præsident for Domstolen, og Ursula SCHLEICHER, næstformand for Europa-Parlamentet.

Seminarets afsluttende samling var helliget drøftelsen af det fremtidige samarbejde mellem de nationale ombudsmænd og tilsvarende institutioner og den europæiske ombudsmand. Det blev vedtaget, at der skulle etableres et fleksibelt samarbejde på lige vilkår for at gøre borgernes rettigheder i henhold til EU-retten til en levende realitet på alle niveauer inden for Unionen og dens medlemsstater.

Det første skridt i udviklingen af samarbejdet har været oprettelsen af et netværk omfattende kontaktpersoner fra hver af de nationale ombudsmandsinstitutioner og tilsvarende institutioner og Den Europæiske Ombudsmand. Netværket skal fremme en fri strøm af oplysninger om EU-retten og dens gennemførelse og gøre det muligt

at overføre klager til den institution, som bedst kan behandle dem.

Der er planlagt et yderligere seminar for kontaktpersonerne i 1997. Et vigtigt led i samarbejdet vil være udviklingen af en Internet-brugergruppe for netværket, som koordineres af den europæiske ombudsmand.

Et seminar for de nationale ombudsmænd og tilsvarende organer afholdtes i Strasbourg i september 1996. Arbejdsmoderne afholdtes i Europa-Parlamentets Willy Brandt-mødeværelse.

*Jacques PELLETIER,
Frankrigs nationale ombudsmand,
i en drøftelse med Ursula SCHLEICHER,
næstformand i Europa-Parlamentet.*

*Drøftelse mellem
Jacob SODERMAN og
Jean-Claude EECKHOUT, direktør,
Europa-Kommissionens
Generalsekretariat.*

*Hans GAMMELTOFT-HANSEN,
Danmarks nationale ombudsmand,
redegør for behandlingen
af klager, der involverer
anvendelsen af fællesskabsret.
På podiet (fra venstre)
Kevin MURPHY, Irlands nationale
ombudsmand, Marten OOSTING,
Nederlandenes nationale
ombudsmand, og Ursula SCHLEICHER,
næstformand i Europa-Parlamentet.*

Formålet med ombudsmandens informationsstrategi i 1996 var at øge kendskabet blandt unionsborgerne til Den Europæiske Ombudsmands eksistens og funktioner.

Informationsstrategien havde to hovedmål. Det første var at oplyse potentielle klagere om deres ret til at klage og om, hvordan denne ret udøves. Det andet var at bidrage til at forbedre forbindelserne mellem Unionen og dens borgere ved at oplyse den brede offentlighed om ombudsmanden og hans rolle i forbindelse med virkeliggørelsen af Unionens forpligtelse til åbne, demokratiske og ansvarlige forvaltningsformer.

Informationsstrategien blev ført ud i livet via:

- publikationer, både traditionelle og på Internet
- offentlige foredrag og deltagelse i konferencer og møder
- interview i medierne og pr-virksomhed.

6.1 PUBLIKATIONER

En folder med titlen "*Hvordan klager man til Den Europæiske Ombudsmand*" var allerede blevet udarbejdet i efteråret 1995. Folderen, som indeholder en standardformular for indgivelse af en klage til ombudsmanden, blev distribueret i stort omfang i første del af 1996. Hovedmålgruppen for denne første publikation var potentielle klagere. For at dække den stigende efterspørgsel blev der udarbejdet en anden udgave i foråret 1996. Folderens tekst blev også offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* (C 157 af 1. juni 1996) og gjort tilgængelig på Internettet (<http://www.europarl.eu.int>).

I efteråret 1996 blev der udarbejdet en mindre, mere farverig folder med titlen "*Den Europæiske Ombudsmand - Spørgsmål og svar*". Denne folder henvender sig dels til potentielle klagere, og den tager dels sigte på at oplyse den brede offentlighed om ombudsmandens arbejde. Det oprindelige oplag var 100.000 eksemplarer, og på grundlag af den hidtidige efterspørgsel vil det være nødvendigt at genoptrykke folderen i 1997.

"*Spørgsmål og svar*" er blevet distribueret i alle Unionens institutioner og organer med henblik på information af tjenestemænd og offentlighed, til Europa-Parlamentets og Europa-Kommissionens informationskontorer i medlemsstaterne og

til de nationale ombudsmandsinstitutioner og tilsvarende organer. Med hjælp fra Kontoret for Officielle Publikationer blev folderen også sendt til en række særlige målgrupper såsom forbrugerorganisationer, handelskamre og faglige organisationer. Der forberedes i øjeblikket en yderligere distribution til forbindelses- og informationsnettene (informationscentre i Europa, Euro Info-points, europæiske dokumentationscentre, Euro-biblioteker m.v.).

Den Europæiske Ombudsmand indgår også i "*Borgere i EU*"-programmet, et fælles initiativ fra Europa-Parlamentet og Europa-Kommissionen, som er en del af "*Information Programme for European citizens*".

Ombudsmandens første årsberetning blev forelagt på et plenarmøde i Europa-Parlamentet den 20. juni 1996. Beretningen blev distribueret til EU-institutionerne, internationale ombudsmandsinstitutioner, ombudsmænd i medlemsstaterne, universitetsbiblioteker, europæiske dokumentationscentre og til medierne. Den blev også trykt i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* og gjort tilgængelig på Internettet.

Ombudsmanden agter i fuld udstrækning at gøre brug af de nye informations- og interaktionsmuligheder, som Internettet giver. Disse er imidlertid et supplement til og ikke en erstatning for konventionelle former for publikation, som fortsat er tilgængelige for en langt større del af befolkningen end den del, der har adgang til Internettet. Information om ombudsmanden er i øjeblikket til rådighed på Europa-Parlamentets World Wide Web site. Under forudsætning af at de nødvendige midler er til rådighed, agter ombudsmanden at udvikle en særskilt web site omfattende langt flere oplysninger, herunder afgørelser, og med interaktive muligheder for borgerne.

6.2 KONFERENCER OG MØDER

Året 1996 var det første hele arbejdsår for den europæiske ombudsmand, og SÖDERMAN besøgte de fleste medlemsstater, deltog i europæiske og internationale kongresser, seminarer og møder, gav forelæsnings og holdt taler om hans rolle og funktion som europæisk ombudsmand. Han aflagde regelmæssige besøg i Bruxelles og Luxembourg i tjenstligt øjemed, og det forventes, at han i 1997 afslutter besøgsrunden til de resterende medlemsstater ved at besøge Danmark, Tyskland, Østrig og Portugal.

GRÆKENLAND

Under sit besøg i Grækenland den 11. og 12. november deltog SÖDERMAN i et møde arrangeret af prof. Anthony MAKRIDIMITRIS fra universitetet i Athen. Blandt de andre deltagere i mødet var Alekos Papadopoulos, indenrigsminister, prof. PAVLOPOULOS, Athens universitet, Nikos CHARALAMBOUS, leder af forvaltning-

gen på Cypern, og SÖDERMAN holdt et foredrag over emnet "Ombudsmandsinstitutionen. Kontrol med dårlig forvaltning i Grækenland og Europa".

En bog om oprettelsen af en ombudsmandsinstitution i Grækenland blev præsenteret ved samme lejlighed, og indenrigsministeren orienterede om et lovforslag vedrørende indførelsen af en græsk ombudsmand.

SÖDERMAN benyttede også besøget i Athen til at mødes med Nikos KOSTITSIS fra Europa-Parlamentets informationskontor i Athen.

SPANIEN

SÖDERMAN besøgte Spanien den 3.-5. maj for at mødes med ikke-statslige organisationer og foreninger på Europa-Kommissionens repræsentation i Madrid. Han besøgte den spanske ombudsmand, Fernando Alvares de MIRANDA, og var til en middag med Carlos BRU, formand for Europabevægelsen. SÖDERMAN holdt en pressekonference på Europa-Kommissionens repræsentation, og han besøgte også Europa-Parlamentets informationskontor.

SÖDERMAN besøgte på ny Spanien den 6.-8. november, hvor han fremlagde en rapport om den europæiske ombudsmands rolle på universitetet i Salamanca og holdt pressekonference for den regionale presse. I løbet af sit ophold mødtes han endnu en gang med Alvarez de MIRANDA. Han mødtes også med medlemmer af det spanske parlaments parlamentariske udvalg, som fører tilsyn med den spanske ombudsmands arbejde.

Söderman aflagde besøg den 9.-10. december i Baskerlandet på opfordring fra den baskiske afdeling af Europabevægelsen og holdt et foredrag om den europæiske ombudsmands rolle. Blandt deltagerne var flere medlemmer af Europa-Parlamentet, samtlige medlemmer af den baskiske afdeling af Europabevægelsen, præsidenten for den regionale domstol og direktører fra flere medier i området.

I Vitoria Gasteiz mødtes han med lederen af den regionale baskiske regering, ARDANZA, formanden for det regionale parlament, LEIZAOLA, den fungerende baskiske ombudsmand, MARKIERI, og borgmesteren i Vitoria, CUERDA.

Alle begivenhederne blev fulgt på nærmeste hold af en stor gruppe journalister fra både regionale og landsdækkende aviser, radio- og tv-stationer. Der blev arrangeret en pressekonference på den baskiske ombudsmands kontor og givet særinterviews til DEIA, El Correo Español-El Pueblo Vasco og El Mundo.

IRLAND

SÖDERMAN og Jean-Guy GIRAUD, generalsekretær, besøgte Irland den 4.-5.

Jacob SÖDERMAN i selskab med (fra venstre) Thorkrel NESSHEIM, den norske ombudsmands juridiske rådgiver, og Jon ANDERSEN, den danske ombudsmands ledende juridiske rådgiver, på et arbejds møde under generalforsamlingen i Det Europæiske Ombudsmandsinstitut i Ljubljana, Slovenien, september 1996.

marts. Söderman deltog i et seminar "Defending European Citizens' Rights", som var arrangeret af Europabevægelsen og Europa-Parlamentets informationskontor i Dublin i fællesskab. Ved denne lejlighed fremlagde han en rapport om "Den europæiske ombudsmands rolle".

SÖDERMAN besøgte også sin irske kollega, Kevin MURPHY, og Europa-Parlamentets informationskontor.

ITALIEN

SÖDERMAN besøgte Italien den 29. februar - 3. marts. Han deltog i en konference med titlen "La difesa civica nell' Europa delle Regioni. Diritti e cittadinanza: tutela e promozione" på universitetet i Padova, og han holdt et foredrag om emnet "European citizenship and citizens' rights in Europe".

I Bologna deltog han i en konference med titlen "Incontro con il Difensore civico europeo. L'esperienza del Difensore civico nella società regionale a confronto con il Mediatore europeo istituito con il Trattato sull' Unione europea del 1992" og holdt en tale om rollerne for den europæiske og den nationale ombudsmand.

I Rom deltog han i en konference med titlen "Borgerne og Den Europæiske Union. Mod en revision af Maastricht-traktaten", der var arrangeret af Den Demokratiske Føderative Bevægelse og Europa-Parlamentets repræsentation i Italien. Han talte om den europæiske ombudsmands rolle. Under sit besøg i Rom havde han også lejlighed til at se Europa-Parlamentets informationskontor.

NEDERLANDENE

SÖDERMAN aflagde sammen med sin informationsmedarbejder, Ilta HELKAMA, besøg i Haag den 20.-22. november, hvor han deltog i en konference om emnet "Informationssamfundet og åbenhed i forvaltningen i Europa". Han fremlagde her en rapport om en undersøgelse, han havde igangsat på eget initiativ, om offentlighedens adgang til dokumenter i EU's institutioner og organer.

SÖDERMAN gav også en forelæsning om sit hverv på den nederlandske ombudsmands kontor i Haag og mødtes med repræsentanter for nederlandske organisationer og medier på Europa-Parlamentets informationskontor.

Han mødtes også med BLOM-DE KOCK VAN LEEUVEN, der er regional ombudsmand i Haag.

SVERIGE

SÖDERMAN holdt et foredrag om den europæiske ombudsmands rolle på et seminar om europæisk ret, der var arrangeret af det nationale handelsråd, Kommersekollegium, den 22. marts i Stockholm. Efter et møde med Claes EKLUNDH, chefjustitsombudsmand i Sverige, gav han en pressekonference på Europa-Parlamentets informationskontor i Stockholm.

Jacob SÖDERMAN i Vitoria Gasteiz i december 1996 i selskab med den regionale præsident, Lendakari ARDANZA (i midten), og medlemmer af Europabevægelsens baskiske afdeling. Ombudsmanden blev under sit ophold i Spanien ledsaget af sin ledende juridiske sagsbehandler, José MARTINEZ ARAGON (til højre).

DET FORENEDE KONGERIGE

SÖDERMAN aflagde besøg i London den 27. marts og havde et møde med John AVERY, viceombudsmand i Det Forenede Kongerige. Han besøgte også Europa-Kommissionens repræsentation og Europa-Parlamentets informationskontor i London. Under opholdet blev SÖDERMAN interviewet i Selina Scott-showet i TV og derudover af Europe Today, BBC World Service Radio og Law Society Gazette.

Bilag B, s. 109, indeholder en liste over såvel andre konferencer som besøg, der har fundet sted på den europæiske ombudsmands kontor, og bilag C, s. 113, er en liste over taler, som ombudsmanden har holdt.

6.3 FORBINDELSERNE MED MEDIERNE

Informationsstrategien over for massemedierne har stræbt mod at oplyse både potentielle klagere og offentligheden i almindelighed om den nye europæiske ombudsmandsinstitution, der giver europæiske borgere mulighed for at klage over fejl eller forsømmelser i Fællesskabets institutioner og organer. Samtidig har det været vigtigt at forebygge falske forventninger, der ville kunne resultere i et øget antal klager, som falder uden for mandatet. Det har derfor været en væsentlig del af informationsstrategien at give pressen forståelige og nøjagtige oplysninger om ombudsmandens afgørelser. Der er desuden blevet udarbejdet en kort artikel, som beskriver ombudsmandens funktioner, og den er blevet gjort tilgængelig for en lang række handelsblade og andre specialiserede magasiner, hvis læserskare forventes at omfatte potentielle klagere.

Under SÖDERMANS besøg i medlemsstaterne blev der regelmæssigt arrangeret pressekonferencer såvel som ved andre særlige lejligheder, f.eks. ved den europæiske ombudsmands første møde med Udvalget om Andragender i Bruxelles den 30. januar 1996, ved fremlæggelsen af hans første årsberetning for Parlamentet i Strasbourg den 20. juni 1996 og ved et seminar for de nationale ombudsmænd og lignende institutioner i Strasbourg den 12. september 1996.

SÖDERMAN blev interviewet af et betydeligt antal journalister fra flere forskellige medlemsstater. Han mødtes også med flere grupper journalister og orienterede dem om sit arbejde. Han offentliggjorde i The European artikler om sit arbejde (se bilag D, Artikler og interviews, s. 115).

BILAGA: STATISTIK VEDRØRENDE DEN EUROPÆISKE OMBUDSMANDS VIRKSOMHED I 1996

A) ANTAL BEHANDLEDE SAGER I 1996

1. SAMLET ANTAL FRZ 1. JANUAR TIL 31. DECEMBER 1996: **1041**

- ikke-afsluttede klager pr. 31.12.95: **196**
- modtagne klager i 1996: **842**
- undersøgelser iværksat på eget initiativ: **3**

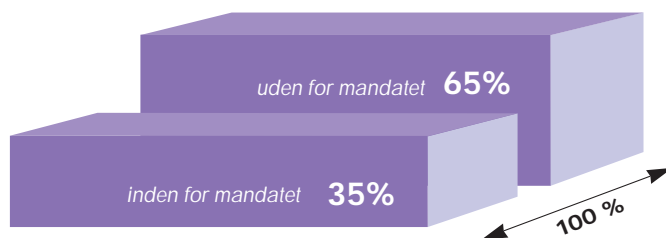
2. AFSLUTTET UNDERSØGELSE AF ANTAGELIGHED/UANTAGELIGHED: **89%**

Afsluttet undersøgelse af antagelighed/uantagelighed: **921**

3. KLASSIFICERING AF KLAGERNE

a) Med hensyn til den europæiske ombudsmands mandat

- inden for mandatet: **323**
- uden for mandatet: **598**

b) Grunde til at være uden for mandatet ¹

- Klageren er ikke berettiget til at indgive en klage: **5**
- Klagen er ikke rettet mod en af Fællesskabets institutioner eller organer: **542**
- Klagen er rettet mod Domstolen eller Retten i Første Instans under udøvelsen af deres dømmende rolle: **3**
- Klagen vedrører ikke fejl eller forsømmelser: **57**

¹ Nogle af klagerne er blevet afvist på grund af to eller flere af de følgende årsager

c) Analyse af klagerne inden for mandatet

Antagne klager: 254

- Iværksatte undersøgelser: 207 ¹
- Ingen grund til undersøgelse: 47
  - behandlet eller under behandling i Udvalget for Andragender: 11
  - andre grunde: 36

Afviste klager: 69 ²

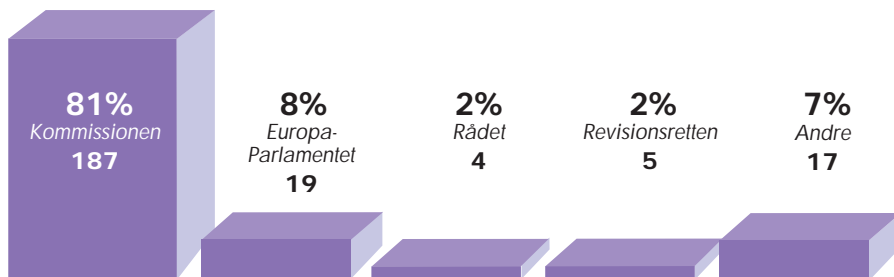
Årsager til afvisning:

- Klageren eller genstanden for klagen er ikke identificeret: 30
- Tidsfristen er overskredet: 12
- Forudgående administrative henvendelser har ikke fundet sted: 16
- De interne muligheder for løsning af personalesager er ikke blevet udtømt: 4
- Behandles eller er afgjort af en domstol: 9

B) IVÆRKSATTE UNDERSØGELSER: 210

(207 antagne klager og 3 undersøgelser på ombudsmandens eget initiativ)

1. FÆLLESSKABSINSTITUTION/-ORGAN, DER ER BERØRT AF ANTAGNE KLAGER ³

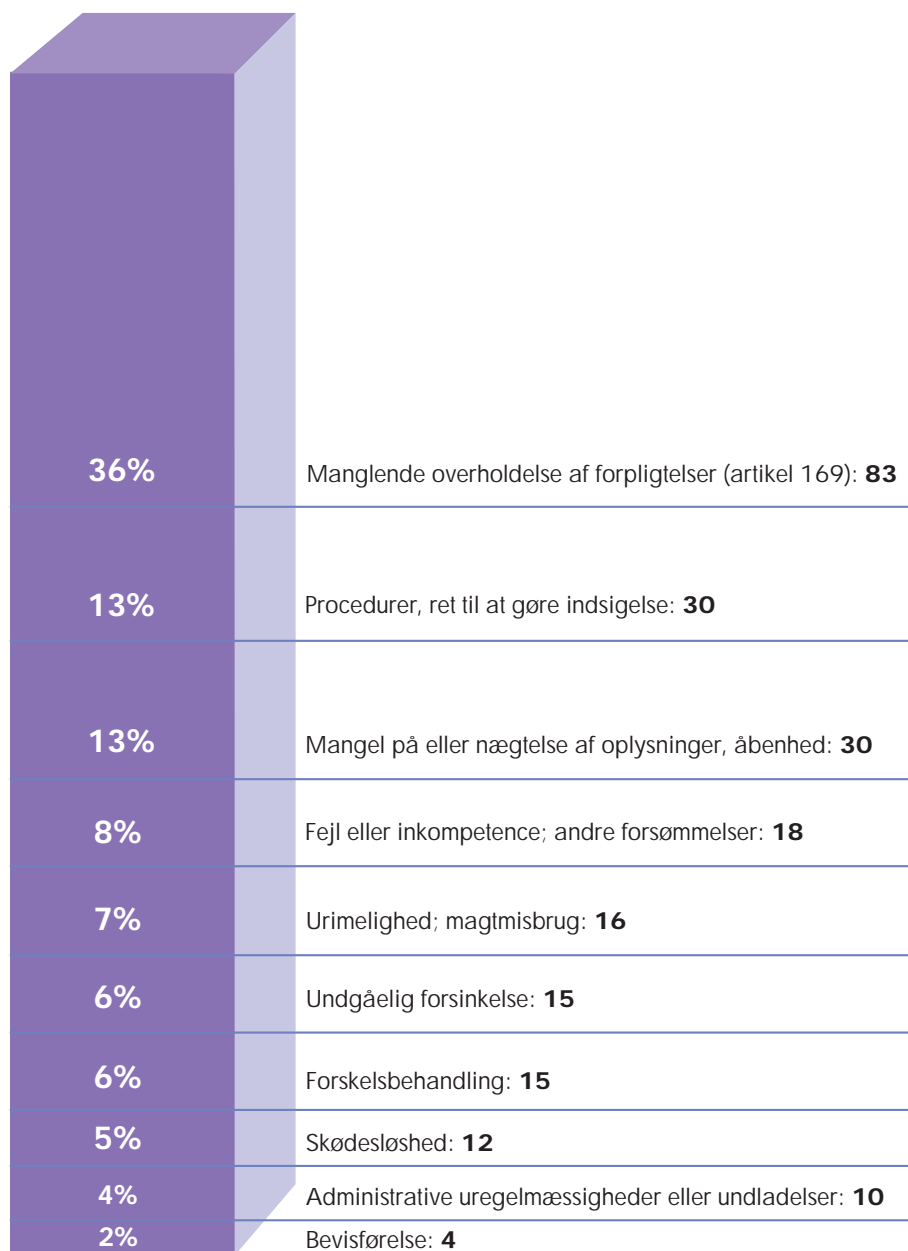
- Andre:
- Domstolen: 2
  - Det Europæiske Miljøagentur: 2
  - Det Økonomiske og Sociale Udvalg: 2
  - Regionsudvalget: 2
  - andre organer, der er genstand for undersøgelser iværksat på eget initiativ i forbindelse med offentlighedens adgang til dokumenter: 9

¹ Heraf drejede 39 sig om de franske atomprøvesprængninger på Mururoa-atollen, og 27 drejede sig om Newbury Bypass (Det Forenede Kongerige).

² Nogle af klagerne er blevet afvist på grund af to eller flere af de følgende årsager.

³ Nogle klager drejer sig om 2 eller flere af institutionerne eller organerne.

2. TYPER AF PÅSTÅEDE FEJL ELLER FORSØMMELSER ¹

¹ I nogle tilfælde går klagen på 2 typer af fejl eller forsømmelser.

C) SAMLET ANTAL AFGØRELSE, SOM AFSLUTTER EN KLAGE ELLER EN UNDERSØGELSE: 816

1. KLAGER UDEN FOR MANDATET: 598

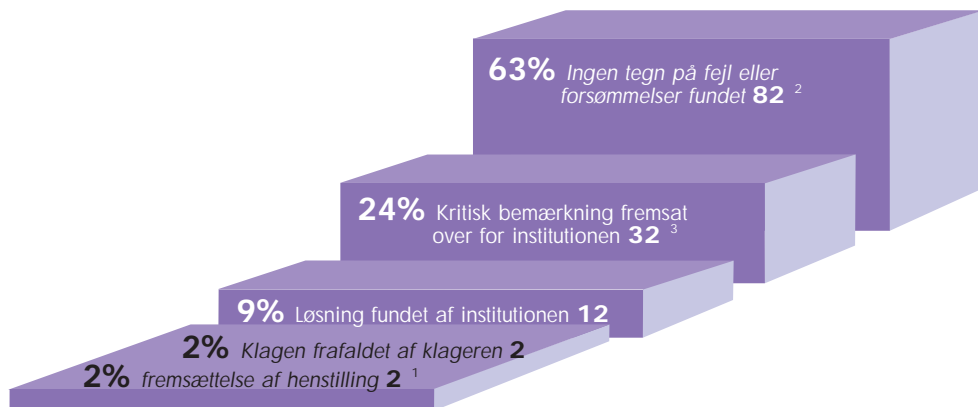
5 af disse klager er blevet videresendt til Europa-Parlamentet, og 243 klager er blevet henvist til andre organer:

- Nationale/regionale ombudsmænd eller udvalg for andragender: 130
- Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender: 42
- Europa-Kommissionen: 43
- Domstolen: 1
- Revisionsretten: 1
- Borgernes brevkasse ved Europa-Parlamentet: 6
- Andre: 20

2. KLAGER INDEN FOR MANDATET, MEN SOM IKKE KAN ANTAGES: 69

3. KLAGER INDEN FOR MANDATET, DER ER ANTAGELIGE, MEN MANGLER GRUNDLAG FOR UNDERSØGELSE: 47

4. UNDERSØGELSER EFTLUTTET MED BEGRUNDET AFGØRELSE: 102¹ (En undersøgelse kan afsluttes på grund af 1 eller flere af følgende årsager)

¹ Heraf 1 på eget initiativ.

² Heraf 39 vedrørende de franske atomprøvesprængninger på Mururoa-atollen og 27 vedrørende Newbury Bypass (Det Forenede Kongerige).

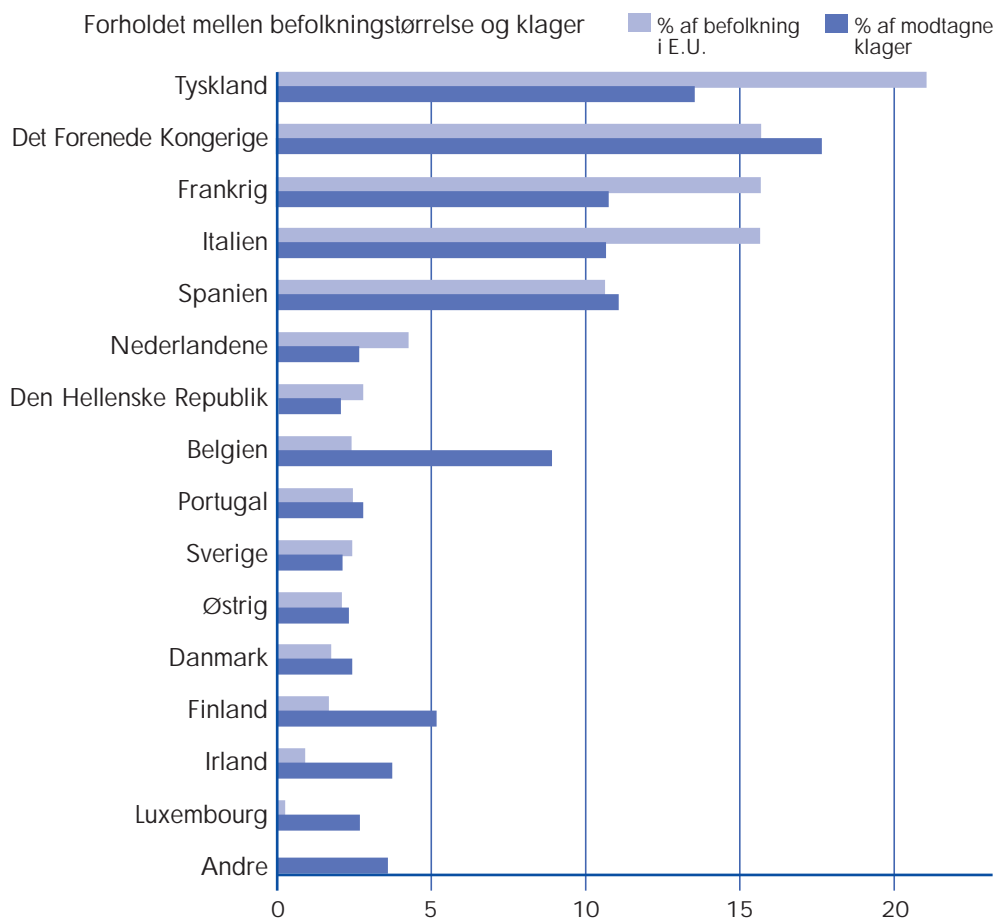
³ Heraf 27 vedrørende Newbury Bypass (Det Forenede Kongerige).

D) OPLYSNINGER VEDRØRENDE KLAGER REGISTRERET I 1996 (842 KLAGER)

1. KLAGER INDGIVET:

- direkte til den europæiske ombudsmand: **803**
  - af fysiske personer: **717**
  - af virksomheder: **40**
  - af foreninger: **46**
- gennem MEP: **29**
- videresendt til ombudsmanden: **10**

2. KLAGERNES OPRINDELSESLAND

BILAG B: KONFERENCER OG BESØG

KONFERENCER

Jacob SÖDERMAN deltog i den første kongres for det latinamerikanske forbund for offentlige forsvarere, advokater, kommissærer og formænd for offentlige menneskerettighedsudvalg. Kongressen blev arrangeret af det mexicanske menneskerettighedsudvalg og fandt sted den 15.-19. april i Queretaro, Mexico. Deltagerne kom fra Argentina, Bolivia, Brasilien, Chile, Colombia, Costa Rica, El Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua, Panama, Peru, Venezuela, Spanien og Portugal. SÖDERMAN fremlagde en rapport om "Ombudsmandens rolle inden for Den Europæiske Union".

Den 5. rundbordsdrøftelse mellem de europæiske ombudsmænd, som blev organiseret af Europarådet, fandt sted den 8.-10. maj 1996 i Limassol, Cypern.

I mødet deltog over 20 ombudsmænd fra hele Europa og repræsentanter fra de forskellige organer i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (ECHR), f.eks. Den Europæiske Domstol for Menneskerettigheder, Den Europæiske Kommission for Menneskerettigheder, Styrelsesrådet for Menneskerettigheder og Den Parlamentariske Forsamlings udvalg om retlige anliggender og menneskerettigheder. Den europæiske ombudsmand blev repræsenteret af Kyriakos TSIRIMIAGOS, juridisk rådgiver.

Der blev drøftet tre emner på mødet: 1. Ombudsmandens rolle og ECHR's organers opfattelse heraf. 2. Ombudsmændenes og ECHR's organers opfattelse af myndighedernes handlinger eller undladelser, der har negative følger for borgerne, og indvirkningen af deres arbejde på regeringens handlemåde. 3. Ombudsmanden og foranstaltninger taget af Europarådets andre organer med hensyn til beskyttelse og fremme af menneskerettigheder.

Rundbordsdrøftelsen fulgte efter et uformelt møde mellem de europæiske landes ombudsmænd, der var arrangeret af Nicos Chr. CHARALAMBOUS, leder af forvaltningen på Cypern.

Jean-Guy GIRAUD, generalsekretær for den europæiske ombudsmand, deltog den 30.-31. maj i Paris i en konference om emnet "Une nouvelle fonction européenne - la médiation", der var arrangeret af den franske ombudsmand, Jacques PELLETIER.

Jacob SÖDERMAN deltog den 21. september 1996 i "Working Session and General Assembly of the European Ombudsman Institute" i Ljubljana, Slovenien. Hovedemnet for mødet var rapporten "Flucht aus der Kontrolle", som prof. Harald STOLZLECHNER havde udarbejdet, og som omhandlede vanskelighederne med at garantere ombudsmandens kontrolfunktion, når dele af den offentlige sektor privatiseres.

Vært for konferencen, som blev afholdt på en professionel og generøs måde, var Ivan BIJAK, Sloveniens nationale menneskerettighedskommissær, og hans medarbejdere.

Ian HARDEN, den europæiske ombudsmands chefrådgiver, fremlagde på et seminar den 19. september 1996 på École Nationale d'Administration i Strasbourg en rapport om den europæiske ombudsmands arbejde.

Ian HARDEN deltog også i den 17. halvårslige Kongres for Den Internationale Forening for Europæisk Ret (FIDE) den 9.-12. oktober 1996 i Berlin. I kongressen deltog flere Medlemmer og tjenestemænd fra adskillige af Fællesskabets institutioner og organer, herunder Domstolens præsident, Gil Carlos RODRÍGUEZ IGLESIAS, og andre dommere og generaladvokater fra Domstolen og Retten i Første Instans såvel som akademikere og udøvende på fællesskabsret-området.

På kongressen blev følgende tre emner drøftet: "National forfatningsret og europæisk integration" (oplægsholder: prof. Michel FROMONT), "Energi og miljøbeskyttelse i et europæisk perspektiv" (oplægsholder: prof. Peter BADURA) og "Procedurer og sanktioner i økonomisk forvaltningsret" (oplægsholder: prof. dr. Koen LENAERTS, dommer ved Retten i Første Instans).

Jacob SÖDERMAN deltog i den 6. internationale konference om Det Internationale Ombudsmands Institut (IOI), der fandt sted den 20.-24. oktober 1996 i Buenos Aires, Argentina. Temaet for konferencen var "Ombudsmanden og styrkelsen af borgernes rettigheder. Det 21. århundredes udfordring".

I konferencen deltog medlemmer fra IOI og observatører fra 86 lande, hvilket afspejler oprettelsen af mange nye ombudsmandsinstitutioner i løbet af de senere år, navnlig i Latinamerika og Østeuropa.

På konferencen fremlagde sir John ROBERTSON fra New Zealand en rapport om forskellige ombudsmandsinstitutioner og fremtiden for ombudsmandskonceptet. Dr. Leo VALLADORES LANZA fra Honduras talte om de udfordringer, som ombudsmandskonceptet står over for i Latinamerika. Sir Brian ELWOOD holdt en tale om harmonisering af de generelle og de specialiserede ombudsmands aktiviteter, og

Jacques PELLETIER fra Frankrig talte om ombudsmanden som mægler.

Jacob SÖDERMAN fremlagde en rapport om "Fællesskabsretten og den europæiske ombudsmands rolle" for højtstående embedsmænd og dommere ved en akademisk institution, der er knyttet til Forsvarsministeriet. Under arbejdsfrokosten, der var arrangeret af CORI, en institution, der arbejder med udenrigspolitik, drøftede han det europæiske ombudsmandskoncept set i forhold til Mercosur.

BESØG HOS DEN EUROPÆISKE OMBUDSMAND

Den tyrkiske ambassadør, ACKZER, aflagde besøg hos den europæiske ombudsmand den 13. februar 1996.

Christa NICKELS, som er formand for det tyske parlaments udvalg for andragender, aflagde besøg hos den europæiske ombudsmand den 13. februar 1996.

Det finske parlaments forfatningsudvalg aflagde besøg hos den europæiske ombudsmand den 14. marts 1996. SÖDERMAN orienterede udvalget om sit mandat og arbejde. John E. TOMLINSON, MEP, formand for det midlertidige undersøgelsesudvalg, og Edward NEWMAN, MEP, formand for Udvalget for Andragender, fortalte om deres respektive udvalgs mandat og arbejde.

Den finske justitsminister Jorma S. AALTO aflagde sammen med Eva-Brita BJÖRKLUND og Olli SALORANTA, som er ministerens ledende juridiske rådgivere, besøg hos den europæiske ombudsmand den 26. marts 1996 for at drøfte det fremtidige samarbejde.

En delegation fra det mexicanske parlaments menneskerettighedsudvalg besøgte den 24. april Strasbourg. SÖDERMAN oplyste dem om sit arbejde som europæisk ombudsmand.

Anton CAÑELLAS, som er regional ombudsmand i Catalonien, blev under sit besøg i Strasbourg den 17.-19. september 1996 orienteret om den europæiske ombudsmands aktiviteter. CAÑELLAS mødtes også med GIL-ROBLES GIL-DELGADO, MEP, Edward NEWMAN, formand for Udvalget for Andragender, og Saverio BAVIERA, sekretær i Udvalget for Andragender, samt de catalanske medlemmer af Europa-Parlamentet.

Sloveniens viceombudsmand, Aleš BUTALA, besøgte sammen med Karel ERJAVEC, kabinetschef, den europæiske ombudsmand den 10. oktober 1996.

Medlemmer af den svenske Riksdags forskningsafdeling besøgte den europæiske ombudsmand den 21. oktober 1996. HARDEN holdt et foredrag om den europæiske ombudsmands arbejde.

BILAG C: SAMLET LISTE AF TALER HOLDT AF JACOB SÖDERMAN

EUROPEAN CITIZENSHIP AND CITIZENS' RIGHTS IN EUROPE

University of Padova
29.2.1996, Padova, Italy

THE EUROPEAN OMBUDSMAN AND THE NATIONAL OMBUDSMEN

Conference - *'Meeting with the European Ombudsman - Comparison between the role of the Ombudsman in regional society and the European Ombudsman established by the 1992 Treaty on European Union'*.
1.3.1996, Bologna, Italy

THE EUROPEAN OMBUDSMAN AND THE UNION CITIZENSHIP

International seminar *'The citizens and the European Union toward the revision of the Maastricht Treaty'*
2.3.1996, Rome, Italy

THE EUROPEAN OMBUDSMAN AND THE UNION CITIZENSHIP

Seminar on Citizens' rights organized by the European Movement, Irish Council
4.3.1996, Dublin, Ireland

THE ROLE OF THE EUROPEAN OMBUDSMAN

Seminar on European Law organized by Kammerkollegium
22.3.1996, Stockholm, Sweden

THE OMBUDSMAN AND THE CONCEPT OF EUROPEAN CITIZENSHIP

First congress of the Iberoamerican federation of defenders of the people, attorneys, commissioners and chairmen of the public human rights' commissions
15-19.4.1996, Queretaro, Mexico

THE ROLE OF THE EUROPEAN OMBUDSMAN AS A PROTECTOR OF EUROPEAN CITIZENS' RIGHTS

Presentation of the first Annual report of the European Ombudsman to the European Parliament
20.6.1996, Strasbourg, France

THE OMBUDSMAN AND EUROPEAN CITIZENSHIP

Sixth international congress of the International Ombudsman Institute
'The Ombudsman and the strengthening of citizens' rights - the challenge of the 21st century'

20-24.10.1996, Buenos Aires, Argentina

THE EUROPEAN OMBUDSMAN AND THE LEGAL PROTECTION OF CITIZENS' RIGHTS

University of Salamanca

7.11.1996, Salamanca, Spain

OMBUDSMAN, TYPES OF CONTROL OF MALADMINISTRATION IN GREECE AND EUROPE

University of Athens

11.11.1996, Athens, Greece

THE CITIZEN'S RIGHT TO INFORMATION

Conference *'Information Society and Government information in Europe'*

21-22.11.1996, the Hague, the Netherlands

THE ROLE OF THE EUROPEAN OMBUDSMAN AND EUROPEAN CITIZENSHIP

Basque Council of the European Movement,

9.12.1996, Vitoria, Spain

BILAG D: ARTIKLER OG INTERVIEWS

SÖDERMANS BIDRAG TIL THE EUROPEAN:

The friendly face of public service

januar 1996

Ombudsman finds voter misgivings

februar 1996

Public rights in pursuit of truth

marts 1996

The road to rights is paved with laws

maj 1996

Making headlines is no substitute for action

juni 1996

Dinosaurs are jealously guarding their nests

august 1996

The Union needs a dose of glasnost

oktober 1996

MØDER MED GRUPPER AF JOURNALISTER

En gruppe på 12 journalister med speciale i europæiske spørgsmål fra Centre Universitaire d'Enseignement du Journalisme (CUEJ) i Strasbourg besøgte den europæiske ombudsmand den 21. februar og blev orienteret om dennes arbejde.

En gruppe på 16 svenske journalister besøgte den europæiske ombudsmand den 13. marts og blev orienteret om dennes mandat og arbejde.

Söderman holdt den 10. september 1996 i Bruxelles et foredrag om sit mandat og arbejde for en gruppe på 30 journalister ved en middag for Den Nationale Forening af Journalister.

En gruppe på 13 journalister mødtes med Söderman under deres besøg i Strasbourg den 12. november, som var arrangeret af Turku School of Economics and Business Administration.

En gruppe på 10 journalister fra European Journalists Association mødtes med den europæiske ombudsmand den 11. december 1996 og blev orienteret om hans rolle og beføjelser.

Fjorten journalister fra Nordisk Journalistcenter mødtes med Söderman under deres besøg i Strasbourg den 11. december 1996.

ARTIKLER OG INTERVIEWS

Le Figaro: Un médiateur dans le jungle bureaucratique - Jacob Söderman, un Finlandais de 57 ans, aura la rude tâche de résoudre les différends opposant des particuliers à l'administration communautaire (2.1.1996)

Helsingin Sanomat (11.1.1996)

La Croix: La création d'un Médiateur européen (12.1.1996)

Agence France Presse (17.1.1996)

Aamulehti (22.1.1996)

Helsingin Sanomat: Satoja turhia valituksia EU:n oikeusasiamiehelle (31.1.1996)

Demari: Söderman ottanut vastaan liki 300 valitusta - EU-oikeusasiamiehen tehtäviä ei tunneta (31.1.1996)

Europe 7 jours: Médiateur européen: six mois d'arbitrage (12 February 1996)

Associated Press (13.2.1996)

Financial Times: Britons top complaints to EU-Ombudsman. Britons take troubles to EU ombudsman (23.2.1996)

Lakimiesuutiset: EU:n oikeusasiamies Jacob Söderman: Kanteluita on tullut paljon (February 1996)

Europees Parlement: Ombu(d)sje komt zo (February 1996)

Tribuna del Parlamento europeo: El Defensor del Pueblo europeo recibe 380 reclamaciones en cuatro meses (February 96)

La Repubblica, Bologna: Il difensore civico della comunità. Mr. Soderman ci difende dall'Europa (1.3.1996)

Irish Times: Greater co-operation urged between the European and Irish Ombudsmen. Office caters for all EU residents (5.3.1996)

Hungarian TV (11.3.1996)

Kangaroo Group Newsletter: The European Ombudsman - an important part of the Citizens' Europe. Le médiateur européen - un élément important pour l'Europe des citoyens (March 1996)

Keskisuomalainen: Söderman arvioi Euroopan Unionin avoimuuden lisääntyneen nopeasti (10.3.1996)

Dagens Industri (13.3.1996)

Here & There/EP News: Ombudsman defending EU citizens' rights (11-15.3.1996)

Dagens Nyheter: EU's klagomur i Finland (22.3.1996)

Svenska Dagbladet: Britterna klagar mest (22.3.1996)

France 3/Rédaction européenne: EUROPEOS: "Le citoyen face à l'Union européenne" (26.3.1996)

BBC/Europe (27.3.1996)

Selina Scott Show (27.3.1996)

Hufvudstadsbladet (29.3.1996)

Tribune pour l'Europe: L'Ombudsman nouveau est arrivé ! (March 1996)

Euro-op: Le droit de petition. le Médiateur européen (Hiver 1996)

Expresso: Despachantes portuguesas ven-
cem na Europa (13.4.1996)

La Jornada: Se reunirán 30 ombudsmen de
América y Europa en Querétaro (14.4.1996)

Les Petites Affiches: Un nouvel instrument
de démocratisation des institutions de l'Union:
Le Médiateur européen (22.4.1996)

Spanish Radio 5: "Objectivo Europa"
(29.4.1996)

The Cyprus Weekly: Europe's Ombudsman
to discuss Cyprus. Top jurists in Limassol
(3-9.5.1996)

ABC: "Todas las Administraciones del mundo
necesitan alguien que las supervise" -
Declaraciones a ABC del Defensor del Pueblo
Europeo (4.5.1996)

El Mundo: El Defensor del Pueblo resolvió
cuatro casos desde julio de 1995 (4.5.1996)

Pohjolan Sanomat: Kielten kautta pääsee
kulttuuriin (19.5.1996)

ORF/Austrian TV (22.5.1996)

Dernières Nouvelles d'Alsace: Europe:
le double jeu du médiateur (25.5.1996)

Luxemburger Wort: 80 Prozent der
Beantstandungen gegen EU-Organen sind
unzulässig - Noch keine Beschwerde eines
Luxemburgers (30.5.1996)

Tageblatt: Europas Ombudsman in Luxemburg.
Beschwerden gegen die EU (30.5.1996)

Letzeburger Journal: Europäischer
Bürgerbeauftragter auf Arbeitsbesuch in
Luxemburg: Hunderte von Missständen seit
Amtsantritt des Ombudsmanns Beklagt -
Zahlreiche Beschwerden über angeblichen
Mangel an Transparenz (30.5.1996)

Le Republicain Lorrain: Le médiateur
européen en visite à Luxembourg (30.5.1996)

**El Ciervo, revista mensual de pensa-
miento y cultura:** El papel del Defensor del
Pueblo europeo (May 1996)

Europa van Morgen: Hoe kan bij de
Europese Ombudsman een klacht worden
ingediend? (5.6.1996)

European Voice: EU's King Solomon warms
to role of citizens' champion (6-12.6.1996)

Italia Oggi: Mediatore - Sotto la lente tutti gli
abusi comunitari (14.6.1996)

Europaregionali: Mediatore europeo,
garanzia di trasparenza (14.6.1996)

Iltalehti: "Arvostelun kohteena oleminen
kuuluu asiaan" - Jacob Söderman turhien
valitusten postilaatikko (15.6.1996)

SWF (17.6.1996)

BBC (18.6.1996)

YLE/TV news (Finnish and Swedish sections)
(18.6.1996)

BBC/Radio (19.6.1996)

SWF/TV (19.6.1996)

Europa Forum: Post für den Ombudsmann -
Erster Tätigkeitsbericht des Europäischen
Bürgerbeauftragten (17.-21.6.1996)

ABC: El Defensor defendido (21.6.1996)

Europa 24 Ore: Il mediatore presenta il
bilancio e dà le istruzioni per le denunce
(21.6.1996)

Berlignske Tidende: Ombudsmand må
afvise de fleste klager (21.6.1996)

Europe: EP/Ombudsman (22.6.1996)

To BHMA Το νέο όργανο για τα παράπονά
σας – Ο Ωμιεσολαβητής σας περιμένει
(23.6.1996)

Helsingin Sanomat: Söderman moittii
EU:ta tulkkien valinnasta (25.6.1996)

Europe: EU/Citizens' Europe: First report
by Ombudsman details complaints received
and follow-up action and reports on
the initiative on transparency concerned
Parliament, the Court of Justice and the Court
of Auditors (26.6.1996)

Europe: EU/Citizens' Europe: Parliament welcomes first report on activities of European Ombudsman and asks all institutions to cooperate with him - for a computer link with citizens (26.6.1996)

Demari: Jacob Södermanin mielestä ihmiset ansaitsevat hyvän hallinnon - Kantelun käsittely on kestävyysurheilua (26.6.1996)

INC - Hebdomadaire de l'Institut National de la Consommation: Médiation - Le médiateur européen (28.6.1996)

Deutsche Tagespost: Anwalt für die Bürger Europas - Der Bürgerbeauftragte des Strassburger Parlaments legt seinen Jahresbericht vor (29.6.1996)

Tribune pour l'Europe: Le Médiateur en place (June 1996)

"Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο", Η επήσια έκθεση του Ευρωπαϊού Ωιαμεσολαβητή, Ιούνιος 1996.

Europa Oggi: Bilancio dell'attività del Mediatore (June 1996)

Europees Parlement: Klagen staat vrij (June 1996)

Tribuna del Parlamento europeo: El Defensor del Pueblo - en breve (June 1996)

Tribuna da Europa: Provedor de Justiça europeu recebe 537 queixas em seis meses (June 1996)

Which: New Euro Ombudsman (June 1996)

Nytt fra Europa: Ombudsmannen i arbejde (June 1996)

Europa information från industriförbundet: Hur klaga hos ombudsmannen (June 1996)

Gaceta Juridica de la CE: Cronica de legislation, I. Derecho Comunitario - ¿Cómo se presenta una reclamación al Defensor del Pueblo europeo? (June 1996)

Svenska Dagbladet: Offebtligheten utreds i EU (3.7.1996)

Dagens politik: EU:s ombudsman efterlyser öppenhet (3.7.1996)

Hufvudstadsbladet: Söderman backar upp öppenhet (editorial) ; Söderman tar strid för öppenhet i EU (3.7.1996)

Helsingin Sanomat: Söderman patistaa avoimuutta unioniin (4.7.1996)

Demari: Söderman ajaa avoimuutta EU:hun (3.7.1996)

Turun Sanomat: Suomalaisille suitsutusta europarlamentissa - Euroopan ensimmäinen oikeusasiamies Jacob Söderman ajaa avoimuutta (3.7.1996)

Keskisuomalainen: Hallinnon julkisuutta lisättävä EU:ssa (editorial) (5.7.1996)

Helsingin Sanomat: Avoimuus avain EU:n hyväksyntään (editorial) (7.7.1996)

Commission en direct: Ombudsman's first report (11.17.7.1996)

Helsingin Sanomat (15.7.1996)

Aachener Zeitung: EU sammelt Klagen. Simone Veil leitet Gruppe - Ombudsman (19.7.1996)

Kauppaletti: Jacob Söderman rakentaa toimivaa toimistoa - EU:n oikeusasiamiehellä pieni mutta tehokas henkilökunta. Oikeusasiamies Jacob Söderman ajaa avoimuutta EU:n hallintoon (30.7.1996)

European Voice: EU complaints procedure set to be reviewed (1-7.8.1996)

Iltä-Sanomat: EU-ehdokkaat: Jacob Söderman on paras - Ahtisaaren toiminta saa heikoimmat arvosanat (26.8.1996)

Broadcasters: TV series on EU (August 1996)

Sigma (10.9.1996)

Alsace: Les lenteurs de l'Europe - Les plaintes enregistrées par le Médiateur concernent surtout les délais administratifs (12.9.1996)

Dernières Nouvelles d'Alsace: Comment s'adresser au Médiateur européen? (13.7.1996)

Europe: Médiateur: Promouvoir la coopération entre les médiateurs nationaux et européen (14.9.1996)

Hufvudstadsbladet: Medborgarnas klagarätt i EU utreds (15.9.1996)

Radio Malte (16.9.1996)

YLE/Radio (16.9.1996)

The European: It's your right to complain (19.25.9.1996)

Focus Magazine: Le Médiateur Européen (September 1996)

Mittelbadische Presse: Der EU-Bürgerbeauftragte sorgt sich um die Nöte der Europäer - Vom guten Willen der Länder abhängig (2.-3.10.1996)

Irish Times: Complaints to the Ombudsman - Statiscope (14.10.1996)

Mons Berinage/Belgian regional TV (15.10.1996)

Europe: EU/Nuclear energy: European Ombudsman states Commission did not handle the question of French tests in Mururoa badly (21-22.10.1996)

"ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ" – Κακοδιοίκηση και πώς μπορεί να ελεγχθεί (5.11.1996)

"ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ" – Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής (7.11.1996)

La Gaceta Regional: Visita - Jacob Soderman pronunció ayer una conferencia en la Universidad. España, tercera nación que más quejas remite al Defensor del Pueblo de la UE (8.11.1996)

El Adelanto: España, tercer país en reclamaciones - Söderman solicita una mayor transparencia de la administración europea (8.11.1996)

Tribula de Salamanca: España, tercer país que más se queja ante el Defensor del Pueblo de la UE - El ninés Jacob Soderman inauguró el VI Curso del Derecho Comunitario (8.11.1996)

Diario de Burgos: Soderman pide más transparencia a la administración de la UE (8.11.1996)

El Pais: El Defensor del Pueblo europeo sólo ha resuelto once recursos este año (9.11.1996)

"ΕΞΠΡΕΣ" – Ο "Ombudsman" Jacob SÖDERMAN στην ΑΘΗΝΑ – Προστασία από τις ... βλαβερές συνέπειες της κακοδιοίκησης(10.11.1996)

Expansión: Contra la euroburocracia (9.11.1996)

"ΑΥΡΙΑΝΗ" – Τέρμα οι αυθαιρεσίες σε βάρος του πολίτη (12.11.1996)

"ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΤΥΠΙΑ" – Οι Δημόσιες Υπηρεσίες περνάνε από εξετάσεις (12.11.1996)

"ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ" – Έλεγχος στη Δημόσια Διοίκηση (12.11.1996)

"ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ" – Με εξουσίες ο Συνήγορος του πολίτη (12.11.1996)

HAUS, Hallinnon kehittämiskeskusten asiakaslehti: Oikeusasiamies Jacob Söderman valvoo EU:n hallintoa (28.11.1996)

Panorama: How to complain to the european ombudsman (25.11. - 1.12.1996)

Strasbourg Magazine: Un médiateur européen à Strasbourg (November 1996)

Europ-News: The European Ombudsman - for the European citizens (leader), The European Ombudsman - Closeness to European citizen and transparency top priorities (3/1996)

Forum: Das Petitionsrecht - Der Bürgerbeauftragte (3/1996)

Rakennepoliitikka - Strukturpolitik: Miten kannella Euroopan oikeusasiamiehelle (3/1996)

Kulttajauutiset: Kuinka kannella Euroopan oikeusasiamiehelle ? - Hur man klagar till den europeiska ombudsmannen ? (3/1996)

Advokaatti: Euroopan oikeusasiamies purkaa kansalaisten paineita (3/1996)

Europa, Danish newspaper (4.12.1996)

El Mundo: Söderman visita Euskadi invitado por el Consejo del Movimiento Europeo - El defensor del pueblo europeo pide a la UE garantías de mayor "transparencia" - Reclama que facilite a los ciudadanos el acceso a la documentación (10.12.1996)

El Correo Español - El Pueblo Vasco: El protector europeo "del público" - El finlandés Jacob Söderman, Defensor del Pueblo Europeo, cree que los pequeños países "tienen tanta voz como los grandes" (10.12.1996)

DEIA: "Trabajo para mostrar la cara humana de Europa" - He elaborado un documento para recomendar a los órganos comunitarios su permiso al acceso público de documentos (10.12.1996)

BLAG E: UDGIFTER

Artikel 12 i statuten for den europæiske ombudsmand fastslår, at ombudsmandens budget skal fremgå af et bilag til sektion 1 (Europa-Parlamentet) i De Europæiske Fællesskabers almindelig budget.

For 1996 var der tale om et overgangsbudget for den europæiske ombudsmand. Navnlig dækkede Europa-Parlamentet de fleste af de administrative behov og betalte for disse over sit eget budget. Afsnit 2 i ombudsmandens budget for 1996 udgøres af en ikke-opdelt bevilling til dækning af de løbende udgifter.

Lønninger og hermed forbundne godtgørelser og tillæg er indeholdt i Afsnit 1 i budgettet. Dette afsnit dækker også over bevillinger til tjenesterejseudgifter.

Fra starten af 1996 havde ombudsmanden et personale på 10 medarbejdere. Et tillægs- og ændringsbudget indeholdt bevillinger til tre ekstra stillinger, hvorved det samlede antal medarbejdere hos ombudsmanden kom op på 13. Alle stillinger hos ombudsmanden er midlertidige.

De indledende bevillinger for 1996 udgjorde et samlet beløb på 1,2 mio ecu. I løbet af året blev der bevilget yderligere 331 000 ecu i et tillægs- og ændringsbudget og ved en overførsel fra Europa-Parlamentets budget. Således blev der i alt bevilget 1 531 000 ecu i 1996.

Nedenstående tabel viser det faktiske forbrug i 1996 med hensyn til tildelte disponible bevillinger.

Kapitel	Tekst	ECU
10	Medlemmer af institutionen	286 941,93
11	Tjenstgørende personale	867 055,76
	Afsnit 1 i alt	1 153 997,69
23	Løbende administrative udgifter	115 261,54
	Afsnit 2 i alt	115 261,54
	Tilsammen	1 269 259,23

Budgettet for 1997, der blev udarbejdet i løbet af 1996, sikrer en større gennemskuelighed ved at vise samtlige udgifter for ombudsmandens arbejde. Budgettet for 1997 dækker over et personale på 16 medarbejdere, hvilket er en stigning på 3 i forhold til den ændrede plan for 1996.

De samlede bevillinger for 1997 udgør 2 581 819 ecu. Afsnit 1 (Lønninger og hermed forbundne godtgørelser og tillæg) beløber sig til 1 815 819 ecu. Afsnit 2 (Ejendomme, materiel og forskellige driftsudgifter) udgør 764 000 ecu.

BILAG F: OMBUDSMANDENS PERSONALE

Den Europæiske Ombudsmand omgivet af sit personale i Strasbourg, april 1997.

I slutningen af 1996 var der i den europæiske ombudsmands sekretariat ansat en chefrådgiver, en ledende juridisk rådgiver, tre juridiske rådgivere, en informationsmedarbejder, tre assistenter og fire sekretærer.

I løbet af året var der en række ændringer i personalet.

Jean-Guy GIRAUD, generalsekretær, som havde forestået forberedelsesarbejdet med at starte den europæiske ombudsmands kontor i Strasbourg op og deltaget i opbygningen af institutionen, vendte tilbage til Europa-Parlamentet fra den 1. juni 1996.

Fra samme dag blev Ian HARDEN, som indtil da havde arbejdet som ledende juridisk rådgiver, udnævnt som chefrådgiver for den europæiske ombudsmand.

Elena FIERRO arbejdede som juridisk rådgiver i sekretariatet fra oktober 1995 til 1.

april 1996, hvor Harden startede som ledende juridisk rådgiver.

Vicky KLOPPENBURG startede som juridisk rådgiver den 1. juni 1996.

Peter DYRBERG, ledende juridisk rådgiver siden 1. januar 1996, vendte tilbage til Europa-Parlamentets juridiske tjeneste den 1. september 1996.

Kyriakos TSIRIMIAGOS, juridisk rådgiver siden 1. januar 1996, vendte tilbage til Europa-Kommissionen den 16. september 1996.

Benita BROMS startede som juridisk rådgiver den 1. november 1996 og Panayotis Thanou startede som assistent samme dag.

José MARTINEZ ARAGON startede som ledende juridisk rådgiver den 16. november 1996.

Katja HEEDE blev ansat som midlertidig juridisk rådgiver fra 1. oktober 1996 til 14. februar 1997.

Jacob SÖDERMAN

DEN EUROPÆISKE OMBUDSMANDS SEKRETARIAT

Ian HARDEN

Chefrådgiver

Tlf.: (33) 3 88 17 2384

José MARTINEZ ARAGON

Ledende juridisk rådgiver

(fra 16.11.1996)

Tlf.: (33) 3 88 17 2401

Benita BROMS

Juridisk rådgiver (fra 1.11.96)

Tlf.: (33) 3 88 17 2423

Daniela TIRELLI

Assistent

Tlf.: (33) 3 88 17 2402

Panayotis THANOU

Assistent (fra 1.11.96)

Tlf.: (33) 3 88 17 2403

Ursula GARDERET

Sekretær (fra 1.2.97)

Bruxelles - EAS/103

Tlf.: (32) 2 284 2180

Murielle RICHARDSON

Sekretær

Tlf.: (33) 3 88 17 2388

Patrick SCHMITT

Kontorbud (fra 1.2.97)

Tlf.: (33) 3 88 17 7093

Peter DYRBERG

Ledende juridisk rådgiver

(fra 17.2.97)

Bruxelles - EAS/104

Tlf.: (32) 2 284 2003

Fax: (32) 2 284 4914

Vicky KLOPPENBURG

Juridisk rådgiver (fra 1.6.1996)

Tlf.: (33) 3 88 17 2383

Ilta HELKAMA

Informationsmedarbejder

Tlf.: (33) 3 88 17 2398

Francesca MANCINI

Assistent

Tlf.: (33) 3 88 17 2385

Nathalie CHRISTMANN

Ombudsmandens sekretær

Tlf.: (33) 3 88 17 2383

Anna RUSCITTI

Sekretær

Tlf.: (33) 3 88 17 2393

Isabelle FOUCAUD

Sekretær

Tlf.: (33) 3 88 17 2391

ADRESSE:

1, av. du Président Robert Schuman
B.P. 403
F - 67001 Strasbourg Cedex

TEL.:

0033 3 88 17 2313
0033 3 88 17 2383

FAX

0033 3 88 17 90 62

INTERNET:

<http://www.europarl.eu.int>

Pris i Luxembourg (moms ikke medregnet): ECU 20

ISBN 92-823-1009-4

KONTORET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS
OFFICIELLE PUBLIKATIONER

L-2985 Luxembourg

9 789282 310090 >